

**T.C.
HALIÇ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TEKSTİL VE MODA TASARIMI ANASANAT DALI
TEKSTİL VE MODA TASARIMI SANATTA YETERLİK PROGRAMI**

**6-9 AYLIK BEBEKLERİN PSİKOMOTOR GELİŞİMİNİ
DESTEKLEYEN YENİLİKÇİ GİYSİ ÖNERİLERİ**

SANATTA YETERLİK

**Hazırlayan
Derya BULUÇ**

**Danışmanı
Prof.Dr. Şebnem R. TEMİR G.**

İstanbul – 2015

**T.C.
HALIÇ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TEKSTİL VE MODA TASARIMI ANASANAT DALI
TEKSTİL VE MODA TASARIMI SANATTA YETERLİK PROGRAMI**

**6-9 AYLIK BEBEKLERİN PSİKOMOTOR GELİŞİMİNİ
DESTEKLEYEN YENİLİKÇİ GİYSİ ÖNERİLERİ**

SANATTA YETERLİK

**Hazırlayan
Derya BULUÇ**

**Danışmanı
Prof.Dr. Şebnem R. TEMİR G.**

İstanbul – 2015

T.C.
HALIÇ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

.....Tekstil ve Moda Tasarım.....Anasanat Dalı Sanatta Yeterlik Programı öğrencisi
.....Derya Baluç..... tarafından hazırlanan
“.....6-9 Aylık Bebeklerin Psikomotor Gelişimini
.....Destekleyen Yeterlik; Giysi Önerileri.....”
adlı bu çalışma jürimizce Sanatta Yeterlik Tezi olarak kabul edilmiştir.

Sınav Tarihi : 16.06.2015

(Jüri Üyesinin Ünvanı, Adı, Soyadı ve Kurumu) :

İmzası:

Jüri Üyesi: Prof. Sebnem R. Tezcan G.
Danışman: Nispetiye Üniv. Tekstil ve Moda Tasarım ASD Öğr. Üyesi

Jüri Üyesi: Prof. Dr. Esin Sarıoğlu
.....Üniv...... ASD Öğr. Üyesi

Jüri Üyesi: Doc. Dr. Esen Coruh
Gazi.....Üniv. Moda Tasarım ASD Öğr. Üyesi

Jüri Üyesi: Doc. Dr. Salih Akbaş
Gazi.....Üniv. Moda Tasarım ASD Öğr. Üyesi (Yedek)
ABD

Jüri Üyesi: Yrd. Doc. Dr. Seray Alsan
Halıç.....Üniv. Tekstil ve Moda Tasarım ASD Öğr. Üyesi (Yedek)

ÖNSÖZ

Bu araştırma, 6-9 aylık bebeklerin psikomotor gelişimlerini destekleyen, ebeveynlerin fonksiyonel olarak kullanabilecekleri, ergonomik, çevreye duyarlı ve konforlu bebek giyim, aksesuar ve oyuncak tasarımlarına yönelik bir çalışmadır. Sektörde ebeveynlerin fonksiyonel olarak kullanabilecekleri, bebeklerin de aynı zaman da iyi vakit geçirebilecekleri ürünlerin az olduğu gözlemlenmiştir. Yöneldiğim bu konuda eksikleri fark etmemi sağlayan ve araştırma yapma ivmesini bana kazandıran kızım Deniz'e ilk olarak teşekkür ederim.

Çalışmalarım sırasında yardımlarını esirgemeyen ve her zaman bana destek olan arkadaşım Araş. Gör. Hanife Uysal'a ve destekleriyle her zaman yanımda olan iş arkadaşlarım Yrd.Doç.Dr. Abdurrahim Yılmaz'a, Öğr.Gör. Ayşe Fıçıcıoğlu'na, Yrd.Doç.Dr. Engin Akçagün'e, Öğr.Gör. Kevser Gürcan Yardımcı'ya ve Öğr.Gör. Lale Solak'a teşekkür ediyorum.

Çok severek çalıştığım tez konumun içeriğinin planlanmasından sonuçlanmasına kadar her aşamada değerli fikirlerinin yanı sıra moral olarak da bana çalışma gücü veren, yapmış olduğum çalışmalarını destekleyerek motive eden, bilgi ve deneyimlerini paylaşarak her türlü yardımı sağlayan tez danışmanın Sayın Prof. Dr. Şebnem R. Temir Gökçeli'ye en derin şükranlarımı sunarım.

Maddi manevi desteğini eksik etmeyen sabırla çalışmamın bitmesini bekleyen eşim Emin Buluç'a ve her zaman yanımda olan aileme çok teşekkür ederim.

Derya BULUÇ

İÇİNDEKİLER

	Sayfa No.
ÖNSÖZ.....	II
İÇİNDEKİLER.....	III
ŞEKİL LİSTESİ.....	VI
ÖZET.....	XIII
ABSTRACT.....	XV
1. GİRİŞ	1
2. 0-1 YAŞ BEBEKLERİN BEDENSEL GELİŞİMİ	4
2.1. 0-3 Aylık Bebeklerde Bedensel Gelişim	4
2.2. 3-6 Aylık Bebeklerde Bedensel Gelişim	7
2.3. 6-9 Aylık Bebeklerde Bedensel Gelişim	8
2.4. 9-12 Aylık Bebeklerde Bedensel Gelişim	13
3. BEBEK GİYSİLERİ	14
3.1. Bebek Giyiminin Tarihiçesi	14
3.1.1. Dünya’da Bebek Giyimi.....	15
3.1.2. Anadolu’da Bebek Giyimi	27
3.1.3. Günümüzde Bebek Giyimi.....	33
3.2. Bebek Giysisinin Tanımı.....	46
3.2.1. Bebek Dış Giyim Eşyaları.....	47
3.2.2. Bebek İç Giyim Eşyaları	58

3.2.3.	Bebekler İçin Giyim Aksesuarları	61
3.3.	Bebeklerde Giysilerin Kullanım Alanları.....	63
3.3.1.	Günlük Giysiler	63
3.3.2.	Uyku Giysileri	63
3.3.3.	Oyun Giysileri	65
3.3.4.	Plaj Giysileri.....	67
3.3.5.	Özel Amaçlı Giysiler.....	71
3.4.	Bebek Giysilerinde Beden Numaraları.....	76
3.5.	Bebek Giysilerinin Model Özellikleri	77
3.6.	Bebek Giysilerinde Kullanılan Kumaşların Özellikleri	77
3.7.	Bebek Giysilerinde Kullanılan Aksesuarların Özellikleri.....	81
3.8.	Bebek Kıyafetlerine Ait Yürürlükte Olan Standartlar.....	82
4.	BEBEK OYUNCAKLARI	94
4.1.	Oyuncak.....	94
4.2.	Oyuncağın Tarihçesi.....	95
4.2.1.	Dünya’da Oyuncak.....	96
4.2.2.	Anadolu’da Oyuncak.....	107
4.2.3.	Günümüzde Oyuncak	112
4.3.	0-12 Aylık Bebek Oyuncakları.....	117
4.3.1.	0-12 Ay Bebeklerin (İnce – Kaba) Psikomotor Gelişimini Destekleyen Oyuncaklar	118
4.3.2.	0-12 Ay Bebeklerin Görme Gelişimini Destekleyen Oyuncaklar	120
4.3.3.	0-12 Ay Bebeklerin Dokunma Duyusunun Gelişimini Destekleyen Oyuncaklar	122
4.3.4.	0-12 Ay Bebeklerin İşitsel Duyusunun Gelişimini Destekleyen Oyuncaklar	123

4.3.5. 0-12 Ay Bebeklerin Tatma Duyusunun Gelişimini Destekleyen Oyuncaklar	126
4.4. Bebek Oyuncaklarına Ait Yürürlükte Olan Standartlar	128
5. BEBEKLER İÇİN İNOVATİF GİYSİ ÖNERİLERİ	132
5.1. İnovatif Ürünler İçin Tema.....	132
5.2. Rengin Kullanımı ve Çeşitlendirilmesi	132
5.1. Seçilen Desenin Önemi ve Çeşitlendirilmesi	134
5.2. Kumaş Seçimi.....	136
5.2.1. Giysiler İçin Seçilen Kumaşlar	136
5.2.2. Oyuncaklar için Seçilen Kumaşlar	137
5.3. Bebekler İçin Tasarlanan Yenilikçi Giysi - Giysi Aksesuarları ve Oyuncaklar	137
5.3.1. Ürün 1	138
5.3.2. Ürün 2.....	142
5.3.3. Ürün 3.....	146
5.3.4. Ürün 4.....	150
5.3.5. Ürün 5.....	154
5.3.6. Ürün 6.....	158
5.3.7. Ürün 7.....	161
5.3.8. Ürün 8.....	164
5.3.9. Ürün 9.....	167
5.3.10. Ürün 10.....	169
6. SONUÇ	172
7. KAYNAKÇA	174
8. EK 1	183
9. EK 2	190
10. ÖZGEÇMİŞ	201

ŞEKİL LİSTESİ

	Sayfa No
Şekil 2.1: Yenidoğan Bebeğin Sırtüstü ve Yüzüstü Yatarken Vücudunun Durumu.....	5
Şekil 2.2: İlk Üç Ay İçinde Bebeğin Yüzükoyun Yatarken Dayanma Fonksiyonları.....	6
Şekil 2.3: Dört – Altı Aylık Bebeğin Yüzükoyun Yatarken Dayanma Fonksiyonları.....	7
Şekil 2.4: Bebeğin Oyuncağı Tutması.....	7
Şekil 2.5: Yedi – Dokuz Aylık Bebeğin Dik Durma Fonksiyonları	8
Şekil 2.6: El ve Ayakları ile Oynayan Bebek.....	9
Şekil 2.7: Bebeğin Kollarından Tutulduğunda Oturmaya Çalışması.....	10
Şekil 2.8: Bebeklerin Aylara Göre Süt Dişlerini Çıkarma Zamanları.....	11
Şekil 2.9: Bebeğin Suluğunu Elinde Tutabilmesi	12
Şekil 2.10: On-Oniki Aylık Bebeğin Yürüme Fonksiyonları	13
Şekil 3.1: Yaklaşık 2 Yaşındaki Prenses Portresi 16. yy.	15
Şekil 3.2: Girit'te bulunmuş M.Ö. 2600-2000 yılına ait kundak şekli	16
Şekil 3.3: Kundak Bezi 1590-1600 Victoria&Albert Museum.....	16
Şekil 3.4: Bebek İsa'nın Kundak Şeritleri ile Sarılmış Resmi 1492	17
Şekil 3.5: Kolları Açıkta Kundaklamış Bebek Resmi.....	18
Şekil 3.6: 17-18. yy. Bebek Giyim Aşamaları	19
Şekil 3.7: Kundaklanan Bebeğin Taşınması 15. yy.	20
Şekil 3.8: 18. yüzyıl Sonu Bebek Giyimi.....	21
Şekil 3.9: 19. yy. Bebeğin Giyim Aşamaları.....	22

Şekil 3.10 :Victorian Dönemi Soylu Giyimi (1775–1849)	23
Şekil 3.11: Eskimo Kadınının Bebeği Taşıma Şekli	24
Şekil 3.12: Latin Amerika’ya Ait Bebek Beşiği ve Çantası.....	24
Şekil 3.13: 20. yy.da Bebek Giyim Aşamaları	25
Şekil 3.14: Bebek Bezi Örneği	26
Şekil 3.15: “Pilch, Pilcher” Yünden Yapılmış Keçeli Kumaş	26
Şekil 3.16: Bebek Zıbını ve İç Donu	27
Şekil 3.17: Topkapı Sarayı Müzesi’nde Korunmakta Olan Bebek Kaftanlarının Bir Bölümü	28
Şekil 3.18: Bebek Şalvarı	28
Şekil 3.19: Kenarları Tel Kıırma ile İşlenmiş, Bebek Yüz Örtüsü.....	29
Şekil 3.20: Bebeğe Bez Bağlama Şekilleri.....	30
Şekil 3.21: Külotlu Bezleme Tekniği	31
Şekil 3.22: Anadolu’da Bebek Taşıma Şekli	32
Şekil 3.23: Hakkari Bölgesi Barzan Çocuk Taşıma Torbası.....	32
Şekil 3.24: Çocuklarıyla Türk Kadını 1572	33
Şekil 3.25: Exmobaby Bady	34
Şekil 3.26: Tamamen Açılabilir Bebek Giyim Tasarımları	35
Şekil 3.27: Ayaklı Kundak Battaniye	36
Şekil 3.28: Baby Sling Bağlama Şekli	37
Şekil 3.29: Bebeğin Kanguruya Yerleştirilmesi.....	37
Şekil 3.30: Bebeğin Taşınmasında “M” Şekli.....	38
Şekil 3.31: Bebeğin Taşıma Sırasında Durması Gereken Pozisyonlar	38
Şekil 3.32: Bebeğin Taşıma Sırasında Ağırlığın Vücuttaki Dağılımının Olması Gereken Şekli	39
Şekil 3.33: Kanguruda Bebeği Emzirme Pozisyonu	40
Şekil 3.34.: Baby Sling Bebeği Emzirme Pozisyonu	40
Şekil 3.35.: Kapüşonlu Bebek Taşıyıcı	41
Şekil 3.36: Uçak Bebek Koltuğu	42
Şekil 3.37: Yıkanabilir Bebek Bezi İç Görüntü	43

Şekil 3.38: Yıkabilir Bebek Bezi Dış Görüntü.....	44
Şekil 3.39: Farklı Renk ve Çeşitlere Sahip Yıkabilir Bebek Bezi.....	44
Şekil 3.40: Erkek ve Kız Bebek Bezi.....	45
Şekil 3.41: Manto.....	48
Şekil 3.42: Mont.....	48
Şekil 3.43: Pelerin.....	49
Şekil 3.44: Kolsuz Uyku Tulumu.....	49
Şekil 3.45: Uzun Kollu Patikli Tulum.....	50
Şekil 3.46: Kolsuz Patiksiz Tulum.....	51
Şekil 3.47: Pantolon.....	52
Şekil 3.48: Bahçıvan Pantolon.....	53
Şekil 3.49: Etek ve Bahçıvan Etek.....	53
Şekil 3.50: Elbise.....	54
Şekil 3.51: Kapüşonlu Ceket.....	55
Şekil 3.52: Ceket.....	55
Şekil 3.53: Yelek.....	56
Şekil 3.54: Kısa Kollu Gömlek.....	56
Şekil 3.55: Uzun Kollu Bluz.....	57
Şekil 3.56: Şort.....	57
Şekil 3.57: Kısa Kollu Body.....	58
Şekil 3.58.: Külot.....	59
Şekil 3.59: Uzun Kollu Pijama Takım.....	59
Şekil 3.60: Zıbın.....	60
Şekil 3.61: Fanila ve Atlet.....	60
Şekil 3.62: Mama Önlüğü.....	61
Şekil 3.63: Tek Parmaklı ve Parmaksız Eldiven.....	61
Şekil 3.64: Şapka Çeşitleri.....	62
Şekil 3.65: Çorap ve Patik Çeşitleri.....	62
Şekil 3.66: Günlük Ev Giysisi Alt-Üst Takım.....	63
Şekil 3.67.:Bebek Uyku Tulumu.....	64

Şekil 3.68: Patikli Uyku Tulumu.....	64
Şekil 3.69: Kız Bebek Oyun Tulumu	65
Şekil 3.70 : Bebek Oyun Tulumu.....	66
Şekil 3.71: El ve Ayak Çıngırakları	66
Şekil 3.72: Kullan At Mayolar	67
Şekil 3.73: Deniz Giysisi.....	68
Şekil 3.74: Güneş Giyimleri (UV Filtreli) Patikli Bebek Tulumu	69
Şekil 3.75: Güneş Giyimleri (UV Filtreli) Bebek Kıyafeti	69
Şekil 3.76.: Güneş Giyimleri (UV Filtreli) Bebek ve Çocuk Giysisi.....	70
Şekil 3.77: Güneş Korumalı (UV Filtreli) Bebek Şapkası	70
Şekil 3.78.: Plaj Havlusu Panço	71
Şekil 3.79: 6 Ay Kına Kıyafeti (Kaftan, Üst Bluz, Şalvar)	73
Şekil 3.80.: Erkek-Kız Çocuk Mevrit Kıyafeti.....	74
Şekil 3.81.: Vaftiz Kıyafeti	75
Şekil 3.82.: 0-18 Ay Arası Ölçü Tablosu	76
Şekil 3.83: TS EN 14682 Standardı	84
Şekil 3.84: Kordon ya da Büzdürme İpi Örneği.....	85
Şekil 3.85: 75 mm Serbest Uç Örneği	86
Şekil 3.86: Kapüşon ya da Başlıklardaki Büzdürme İpi Örneği	86
Şekil 3.87: Üst Giyim Etek Ucu Kordon ve Büzdürme İpi.....	87
Şekil 3.88: Gömlek ve Bluz Kol Manşet Kordon ve Büzdürme İpi.....	87
Şekil 3.89: Kısa Kollu Gömlek-Bluz Kordon ve Büzdürme İpi Uzunluğu 75mm	88
Şekil 3.90: Beldeki Kordon ve Büzdürme İpi Uzunluğu	88
Şekil 3.91: Giysi Arka Kısımındaki Kuşak-Kemer Uzunluğu	89
Şekil 3.92: Giysi Ön Kısımındaki Kuşak-Kemer Uzunluğu	89
Şekil 3.93: TSE EN 14878 Standardı.....	90
Şekil 3.94: “Ateşten Uzak Tutunuz” Etiket Uyarısı.....	91
Şekil 3.95.: Oeko-Tex Standart 100 Etiketini	92
Şekil 4.1: 4 bin Yıl Öncesinin Çocuk Çıngırağı.....	97

Şekil 4.2: M.Ö. 4. yy Toprakta Oyuncak Bebek	98
Şekil 4.3: 5. yy. Pişmiş Toprakta Yapılmış Yunanlılara Ait Oyuncak Bebek	99
Şekil 4.4.: Antik Yunan Oyuncağı - Toy Museum Rhodes	100
Şekil 4.5: Bronz Oyuncak Şövalye 13-14. yy	101
Şekil 4.6: 15. yüz yıl Alman Bebek Oyuncak Yapımcıları	101
Şekil 4.7.: 16.yy. Gümüş Çingiraklı ve Meyveli Bir Erkek Çocuk.....	102
Şekil 4.8.: 1569-1622 Prenses Portresi.....	103
Şekil 4.9.: Oyuncak Bebekli Bir Kız 1767.....	104
Şekil 4.10: Porselen Bebek.....	105
Şekil 4.11: Bebek Evi İngiltere 1840	106
Şekil 4.12: Teneke Oyuncak Arabalar	107
Şekil 4.13. Fransız Yapımı Gümüş Çingirak Topkapı Sarayı Müzesi	108
Şekil 4.14.: Canbaz Eyüp Oyuncağı Ahşap Malzeme.....	109
Şekil 4.15.: Mersin Erdemli Çiriş Köyü Hüseyin Cüce'ye ait Tahta Araba Oyuncağı	110
Şekil 4.16.: Fatma İnhan Oyuncaklarıyla 1975 Hayat Dergisi	112
Şekil 4.17: Oyun Yastığı	113
Şekil 4.18: Piyanolu Jimnastik Merkezi.....	114
Şekil 4.19: Çingirak ve Diş Kaşıyıcı	114
Şekil 4.20: Spiral Bebek Oyuncağı	115
Şekil 4.21: Oyuncaklı Yalancı Emzik Zinciri ve Çingirak	115
Şekil 4.22.: Şekil Ayırt Edici Oyuncak	116
Şekil 4.23.: Renkli Üst Üste Dizme Halkaları	116
Şekil 4.24.: Neşeli Marakas.....	117
Şekil 4.25: Lego Oyunu	119
Şekil 4.26: İlk Arabam	119
Şekil 4.27.: Bebeğin Top İle Oynaması	120
Şekil 4.28: Aktivite Kitabı	121
Şekil 4.29: Pervane Böceği Oyuncak	122

Şekil 4.30: Müzikli Panel	123
Şekil 4.31: Müzikli Dönence.....	124
Şekil 4.32: Müzikli Dönence.....	125
Şekil 4.33.: Çıngırak.....	126
Şekil 4.34.: Sulu Dişlik	127
Şekil 4.35.: Sulu Diş Kaşyıcı	127
Şekil 4.36: CE Uygunluk İşareti	129
Şekil 4.37:Yaşa Uygunluk İşareti.....	131
Şekil 5.1: İnovatif Ürünler İçin Seçilen Renkler ve Pantone Numaraları	133
Şekil 5.2: İnovatif Ürünler İçin Seçilen Desen.....	134
Şekil 5.3: Desen Varyantı 1.....	134
Şekil 5.4: Desen Varyantı 2.....	135
Şekil 5.5: Desen Varyantı 3.....	135
Şekil 5.6: Desen Varyantı 4.....	136
Şekil 5.7: Bebek Oyuncaklarında Kullanılan Kumaşlar	137
Şekil 5.8.: Ürün 1 Teknik Çizim	139
Şekil 5.9.: Ürün 1 Teknik Detay Çizimi Ön.....	140
Şekil 5.10.:Ürün 1 Teknik Detay Çizimi Arka.....	141
Şekil 5.11: Ürün 2 Teknik Çizim	143
Şekil 5.12: Ürün 2 Teknik Detay Çizimi Ön.....	144
Şekil 5.13: Ürün 2 Teknik Detay Çizimi Arka.....	145
Şekil 5.14: Ürün 3 Teknik Çizim	147
Şekil 5.15: Ürün 3 Teknik Detay Çizimi Ön.....	148
Şekil 5.16: Ürün 3 Teknik Detay Çizimi Arka.....	149
Şekil 5.17: Ürün 4 Teknik Çizim	151
Şekil 5.18: Ürün 4 Teknik Detay Çizimi Ön.....	152
Şekil 5.19: Ürün 4 Teknik Detay Çizimi Arka.....	153
Şekil 5.20: Ürün 5 Teknik Çizim	155
Şekil 5.21: Ürün 5 Teknik Detay Çizimi Ön.....	156
Şekil 5.22: Ürün 5 Teknik Detay Çizimi Arka.....	157

Şekil 5.23.: Ürün 6 Teknik Çizim	159
Şekil 5.24.: Ürün 6 Teknik Detay Çizimi.....	160
Şekil 5.25.: Ürün 7 Teknik Çizim	162
Şekil 5.26: Ürün 7 Teknik Detay Çizimi.....	163
Şekil 5.27: Ürün 8 Teknik Çizim	165
Şekil 5.28: Ürün 8 Teknik Detay Çizimi.....	166
Şekil 5.29: Ürün 9 Teknik Çizim	167
Şekil 5.30: Ürün 9 Teknik Detay Çizimi.....	168
Şekil 5.31: Ürün 10 Teknik Çizim	170
Şekil 5.32.: Ürün 10 Teknik Detay Çizimi.....	171

GENEL BİLGİLER

Adı ve Soyadı : Derya BULUÇ
Anabilim Dalı : Tekstil ve Moda Tasarımı
Programı : Tekstil ve Moda Tasarımı
Tez Danışmanı : Prof.Dr. Şebnem R. TEMİR G.
Tez Türü ve Tarihi : Sanatta Yeterlik - Haziran - 2015

6-9 AYLIK BEBEKLERİN PSİKOMOTOR GELİŞİMİNİ DESTEKLEYEN YENİLİKÇİ GİYSİ ÖNERİLERİ

ÖZET

Bu araştırmada, bebeklerin bedensel gelişimleri ve psikomotor hareketlerine uygun, inovatif, fonksiyonel, ergonomik, çevreye duyarlı malzemelerin kullanıldığı bebek giysi ve aksesuar formları incelenmiştir. 6-9 aylık bebeklerin psikomotor hareketleri, giyim ve oyuncaklarında kullanılan malzemeler, model özellikleri, renkler ve bunların gereklilikleri incelenerek yeni giysi formları oluşturulmuştur.

Çalışmada öncelikle bebek giyim ve aksesuarlarına getirilen yenilikler hakkında bilgiler verilmiştir. 0-1 yaş bebeklerin bedensel gelişimleri araştırılarak, araştırma grubunu oluşturan 6-9 aylık bebeklerin bedensel gelişimleri detaylandırılmıştır. Dünya’da, Anadolu’da ve günümüzde bebek giysi ve aksesuarlarının tarihi gelişimi hakkında detaylı kaynak araştırması yapılmıştır.

Bebeklerin giysi ve aksesuarları kullanım alanlarına göre gruplandırılmış, yeniliklerle birlikte açıklanmıştır. Bebek giysilerinin beden numaralandırma sistemi, model özellikleri, bebek giysilerinde kullanılan kumaş ve aksesuarlar tanıtılmıştır. Günümüzde bebek giysilerine ait yürürlükte olan standartlar ve bebek giysilerine uygulanan testler özellikle incelenmiştir.

Bebek oyuncaklarının geçmişten günümüze Dünya’da ve Anadolu’daki örnekleriyle birlikte incelenmiş, ağdaş bebek oyuncakları gruplandırılarak anlatılmış, bebek oyuncaklarına ait yürürlükte olan standartlar ve uygulanan testler hakkında bilgi verilmiştir.

Bilgisayar ortamında tasarlanan desenin dijital baskı tekniği ile örme kumaş üzerine baskısı yaptırılmış olup bu kumaş, bebek giyim ve aksesuarlarında biye, garni ve aplike olarak kullanılmıştır. Tasarlanan bebek giyim ve aksesuarlarının 6 aylık bebek ls olan 68 bedene ait ller kullanılarak kalıpları hazırlanıp dikimleri yapılmıştır. Tasarlanan 10 adet inovatif bebek giysi-aksesuar ve oyuncakları teknik çizimlerle detaylı olarak anlatılmıştır.

Sonuç bölümünde; yapılan tasarımlarla bebek giysi ve oyuncak üreticileri ile ebeveynlere kazandırılması planlanan yenilikler ve öneriler hakkında bilgiler verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: İnovatif Bebek Giyimi – İnovatif Oyuncak, Bebek giysi ve güvenliği.

GENERAL KNOWLEDGE

Name and Surname : Derya BULUÇ
Field : Textil&Fashion
Design Program : Textil&Fashion
Design Supervisor : Prof.Dr. Şebnem R.TEMİR
Degree Awarded and Date : Proficiency in Arts-June-2015

INNOVATIVE CLOTHES SUGGESTIONS SUPPORTING PSYCHOMOTOR DEVELOPMENT OF 6-9 MONTH-OLD BABIES

ABSTRACT

This study focuses on forms of baby clothes and accessories made of innovative, functional, ergonomic and environmentally friendly materials compatible with physical developments and psychomotor movements of babies. New cloth forms were created as a result of reviewing psychomotor movements of 6-9 month-old babies, materials used for their clothes and toys, model features, colours and their requirements.

The study furnishes information about innovations introduced to baby clothes and accessories. Physical development of 0-1 year-old babies was analysed while physical development of 6-9 month-old babies, the study group, was investigated in detail. A detailed literature research was provided about the historical development of baby clothes and accessories in the world and Anatolia.

Clothes and accessories worn by babies were classified according to areas of use and they were explained in detail along with the relevant innovations. Size system,

model features, fabrics and accessories used for baby clothes were introduced. Standarts and tests currently applicable for baby clothes were especially analysed.

Baby toys were reviewed along with samples from Anatolia and the world from past to present were duly analysed and modern baby toys were classified in addition to furnishing information about standarts and tests currently in force for baby toys.

The computer assisted designed pattern which was digitally printed on the knitted fabric was used as piping, applique at baby outfits and accessories. Among the designed baby outfits and accessories the patterns for 6 months-old baby scale as 68 size measurements were prepared and sewed. Information on the designed 10 innovative baby clothes, accessories and toys was provided in detail along with technical drawings.

Conclusion part focused on suggestions and innovations for baby clothes and toys intended to be introduced to parents by means of designs created with manufacturers.

Keywords: Innovative Baby Clothes – Innovative Toys, Baby Clothes and Safety

1. GİRİŞ

Günümüz teknolojisinin çok hızlı ilerlemesi, yaşam koşullarının değişmesi, iletişim araçlarının çokluğu ile bilgiler çok hızlı öğrenilmektedir. Ebeveynlerin bebekleri için giysi seçiminde sadece giyinme ihtiyacına cevap vermesinden çok yeni tekstil yüzeylerinin kullanıldığı, daha pratik, ergonomik, çevreye zarar vermeyen malzemeler ile kullanım ve bakım kolaylığını ön plana çıkaran, fonksiyonellik gibi özelliklere sahip ürünleri tercih etmelerini sağlamıştır.

Bu çalışmanın amacı bebek giyimine yönelik yenilikçi ürünler ortaya koymaktır. Bebekler için üretilen yenilikçi tasarımlar, doğada varolan canlı renkler, eğitici ve eğlendirici oyuncaklarla bütünleştirilmiş bebek giysi ve aksesuarlarından oluşmaktadır. Bu giysiler ile ebeveynlerin fonksiyonel olarak kullanabilecekleri, bebeklerin de iyi vakit geçirebilecekleri ergonomik, çevreye ve bebeğe zarar vermeyen malzemelerden üretilmiş bebek giyim ve aksesuarlarına yenilikçi çözümler getirmektir. Bu amaca hizmet eden ürünlerin üretilmesinde; inovatif yaklaşımlar, yaşa uygunluk, fonksiyonellik, ergonomik özellikler, renkler, kullanılacak malzemeler gibi unsurların yanı sıra bebek giysi ve oyuncaklarının bebekte olumlu psikolojik etki yaratması, bedensel gelişimini desteklemesi, sosyal duygular kazandırması ayrıca eğlenceli vakit geçirmesini sağlayıcı özelliklerinin olması gibi unsurlar göz önünde bulundurulmuştur. Bu unsurları barındıran bir ürünün hem bebeklerin hem de ebeveynlerin ihtiyacını karşılayacağı düşünülmektedir.

Bu çalışmadaki bebek gelişiminin aylara göre dağılımı Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı'nın "Bebek ve Çocuk İzlem Protokolü" dikkate alınarak yapılmıştır.

Türkiye'de 0-1 yaş arası bebek giyim üretiminin yeterli sayıda olduğu ancak üretilen ürünlerde fonksiyonellik, ergonomiklik ve ekolojik malzeme kullanımı gibi özelliklere dikkat edilmediği görülmüştür.

Oyuncakçılar Derneğinden alınan bilgilere göre bebek oyuncak üretimi yapan çok az sayıdaki oyuncak üreticisinde çok az çeşit bebek oyuncak üretiminin mevcut

olduğu piyasada satılan bebek oyuncakların büyük çoğunluğunun ¼lkemize ithal edildiği ¼renilmiřtir.

Bu çalışmada hazırlanan oyuncaklı bebek giyim-aksesuar ve oyuncaklarıyla bebeğin eğitimi ve psikomotor hareketlerinin; bazı duyuları ve onlarla ilgili becerilerinin geliştirilmesi ¼rneđin renk, biçim, dokunma ve işitme duyularının gelişimi ve g¼z-el-ayak eřg¼d¼m¼n¼n sağlanması amaçlanmıştır.

Bu tasarımlarla bebeklere tehlikelerden uzak güvenli bir oyun alanı oluşturulması hedeflenmiştir. Bebeklerin etrafa saçılan ve hijyenik olmayan oyuncaklarla oynamaması aynı zamanda giysi ve aksesuarların ¼zerine monte edildiği için kopma, parçalanma, yutma ya da boğulma gibi risklerden uzak durması sağlanacaktır.

Tez konusunun araştırılmasında yazılı kaynak incelemesi yapılmıştır. Literat¼rde, bebek giyim ve oyuncaklarıyla ilgili çalışmanın az olduğu g¼r¼lm¼řtir. Tarihi bebek giyim ve oyuncaklarının araştırılmasında eski d¼nem resimleri, giyim, oyun-oyuncak tarihi ile ilgili kitaplar, tablolar, eski gazeteler, sergi katalogları ve d¼nya m¼ze arşivleri taranarak bebek giyim ve oyuncakları ile ilgili bilgiler s¼z¼lm¼řtir. Bebek giysi tanımları ile ilgili bilgilere yazılı kitaplar ve ansiklopedilerden ulaşılmıştır. Bebek giyim ve oyuncaklarının g¼venliklerine ait bilgi ve belgelere resmi gazetede yayınlanan bebek giyim ve oyuncaklarına ait y¼netmeliklerden ve Avrupa standartlarına ait belgelerden ulaşılmıştır. G¼n¼m¼z bebek giyim ve oyuncaklarına ait bilgiler internet kaynakları taranarak g¼ncel ¼r¼n ve tasarımlar ile ilgili bilgiler incelenerek g¼rsellerle desteklenmiştir.

Desen tasarımında doğadaki fig¼rlerden esinlenerek y¼zey tasarımı oluşturulmuştur. Bebek koleksiyonu için oluşturulan bu desenler temel alınarak varyant seçenekleri oluşturulmuş içerisinden bir tanesi seçilerek baskısı yaptırılmıştır. T¼m koleksiyonda baskısı yaptırılan desen, ¼r¼nlerde aplike, biye, yaka gibi tasarımların belirli yerlerinde kullanılmış ve desenlerin ¼zerindeki fig¼rlerden oyuncaklar ¼retilmiřtir.

Tasarlanan ¼r¼nlerde biye ve aplike haricinde giysi s¼sleme tekniği yapılmamış bebeğin cildine zarar verebilecek hiçbir aksesuar kullanılmamıştır. Tasarlanan oyuncaklarda da kullanılan ana-yardımcı malzeme ve aksesuarların seçiminde, kansorejen madde içermeyen, boğulma riskleri taşımayan ¼r¼n ve aksesuarlar seçilmiştir.

Tasarlanan ürünler patikli-patiksiz tulumlar, alt üst takımlar, önlük, alt açma-çanta, oyun alanı-battaniye, duyuşsal becerilerinin gelişmesini sağlayacağı düşünölen figörlü oyuncak kitap gibi ürünlerden oluşmaktadır. Bütün tasarımların ortak özelliğinin bebekler için bebeklerin gelişim özelliklerine, duyuşsal özelliklerine, psikomotor hareketlerine, uygun olacağı düşünölen aksesuar ve oyuncakların ürünlerin belirli yerlerine yerleştirilmiş olmasıdır. Tasarlanan oyuncaklar bebekler için eğlenceli olmanın yanı sıra bedensel gelişimi destekleyici, duyuşlarını ve öğrenme kapasitelerini geliştirici özellikleri bulunmaktadır.

Bu araştırma bebek giyim ve aksesuarlarına yenilik getirmeyi hedeflemekte ve bu araştırma sonucunda üretilen inovatif, fonksiyonel, ergonomik ürünlerin ebeveynlerin ve bebeklerin ihtiyacını karşılayacağı düşünölmektedir.

2. 0-1 YAŞ BEBEKLERİN BEDENSEL GELİŞİMİ

Büyüme ve gelişim, yaşamın başlangıcından sonuna kadar devam eden dinamik bir süreçtir. Gelişimin bedensel, zihinsel, duygusal ve toplumsal yönleri vardır. Bu yönler birbirini sürekli etkilemektedir. Bedensel gelişim, bütün bir gelişimin temelini oluşturduğu için gelişimin diğer alanları üzerinde önemi bulunmaktadır. Sağlıklı bir gelişim sağlıklı bir beden gerektirir. Birey, her gelişim döneminin kendine özgü gelişim ödevlerini yaparken bedenini kullanmak zorundadır. Çocuğun yürüme davranışını zamanında ve uygun bir biçimde yerine getirebilmesi, kas, iskelet ve sinir sistemlerinin yaşına uygun bir biçimde büyüüp gelişmesine bağlıdır (İnanç, Bilgin, & Atıcı, 2009, s. 77).

Gelişim, çok yönlü ve karmaşık bir süreçtir. Bu sürecin sağlıklı olarak devam etmesini sağlamak için öncelikle gelişimin tüm yönlerinin betimlenmesi, tanınması gerekmektedir. Bu betimlemeyi ve incelemeyi kolaylaştırmak için psikologlar gelişimi, kendi içinde belli özellikler bakımından bütünlük taşıyan ve birbirleriyle de etkileşim halinde bulunan gelişim alanları ve dönemlerine ayırmışlardır. Bu gelişim alanları genel olarak psikomotor, bilişsel ve psikososyal olmak üzere gruplandırılmaktadır. Gelişim dönemleri ise, genelde ortak özellikleri kapsayan yaş aralıklarıyla ifade edilmektedir. Bu dönemler, doğum öncesi dönem, bebeklik (0-2 yaş), çocukluk (2-6 yaş), okul (6-12 yaş) ve ergenlik dönemi (12-18 yaş) olarak gruplandırılmaktadır (Senemoğlu, 1998, s. 26).

2.1. 0-3 Aylık Bebeklerde Bedensel Gelişim

Yenidoğan bir bebek yaklaşık 48-53 cm uzunluğunda 2400 – 3500 gram ağırlığında dünyaya gelmektedir. Erkek çocuklar kızlara göre biraz daha uzun ve ağırdırlar. Yenidoğan bebeklerin beden oranları yetişkinlerden farklıdır. Baş yaklaşık bütün bedenin dörtte birine yakın bir orandadır ve bacaklar gövdeye göre daha kısadır (Ergin & Yıldız, 2010, s. 66) .

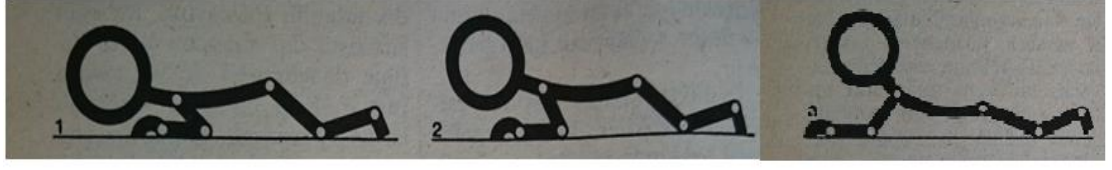
Yenidoğan bebeğin iskelet yapısı önceleri yumuşak kıkırdaktan oluşmaktadır. Zamanla kıkırdakta kalsiyum, fosfat ve diğer minerallerin depolanmasıyla kıkırdaklar kemikleşir. Yenidoğan, ister kız ister erkek olsun, beden büyüklüğüyle orantılı olarak kas liflerine sahiptir. Baş ve boyuna yakın olan kaslar, kol ve bacak kaslarına oranla daha önce gelişmektedirler (Yavuzer, 1998(b), s. 58).

Yeni doğan bebek henüz başını hareket ettirmek ya da başını kontrol etmek yeteneğine sahip değildir (Bkz. Şekil 2.1). Sırtüstü yattığı zaman, kolları yukarı doğru hafifçe bükülmüş, bacaklar biraz açık, başı yana dönük ve elleri yumruk halinde, yüzükoyun yatarken ise baş yana çevrilmiş, kollar ve bacaklar hafifçe bükülmüş ve yana açılmış olarak yatar. Bebeğin sırtüstü yatış pozisyonunda, bilinçsiz, amaçsız ve daima yön değiştiren ayak hareketleri 6 hafta sonra yavaş yavaş geçer ve ayak çarpınmaları eş zamanlı ve simetrik hale gelerek tüm adalelerin birbirine uyumu ve gelişmesi sağlanmış olur. Yenidoğan bebeğin, yüzüstü yatış pozisyonu; dayanma ve kaldırma hareket fonksiyonlarının gelişmesine yardımcı olmaktadır (Wechselberg & Puyn, 1996, s. 138).

Şekil 2.1: Yenidoğan Bebeğin Sırtüstü ve Yüzüstü Yatarken Vücudunun Durumu
Kaynak: (Wechselberg & Puyn, 1996, s. 137)

Yenidoğan bebekler bir ayın sonunda yüzüstü konumdayken başını kaldırarak sağa-sola çevirebilir (Bkz. Şekil 2.2). İkinci ayın sonunda yüzüstü yatarken göğsünü kısa bir süre için yerden yukarı kaldırabilir (Arı, 2003, s. 43).

Şekil 2.2: İlk Üç Ay İçinde Bebeğin Yüzükoyun Yatarken Dayanma Fonksiyonları
Kaynak: (Wechselberg & Puyn, 1996, s. 144)

Bebekler, bedenlerinin bölümlerini hareket ettirmelerini sağlayan genel bir yetenekle ve refleks adı verilen önemli davranışsal tepkiler dizisiyle birlikte doğmaktadırlar. Doğduğunda sahip olduğu refleksler, bebeğin yaşamını sürdürebilme amacına hizmet etmektedirler ve bu refleksler öğrenilmemiş davranışlardır. Aşağıda bu reflekslerden bazılarına yer verilmektedir.

Arama refleksi: Bebeğin yanağına ya da dudağına dokunulduğunda bebek, başını uyarıldığı yöne doğru çevirir ve ağzını açar. Bu refleks 3. aydan itibaren kaybolur.

Emme refleksi: Yetişkin temiz parmağını yenidoğan bebeğin dudağına dokundurduğunda bebek, ağzını açıp parmağı ritmik bir şekilde emmeye başlar. Bu refleks 4. aydan itibaren kaybolmaya başlar.

Moro refleksi: Bebek ani olarak kollarından tutulup kaldırılıp tekrar yatağa bırakıldığında; kollarını elleri ile birlikte açar ve sonra kucaklama hareketi yapar gibi kapar. Bu refleks 3. aydan itibaren kaybolmaya başlar.

Tonik boyun refleksi: Bebek, sırtüstü pozisyonda yatarken başını sağa ya da sola çevirdiğinde başını çevirdiği yöndeki kolunu ve bacağı düz olarak uzatırken diğer taraftaki kol ve bacağı büker. Bu refleks 3. aydan itibaren kaybolmaya başlar.

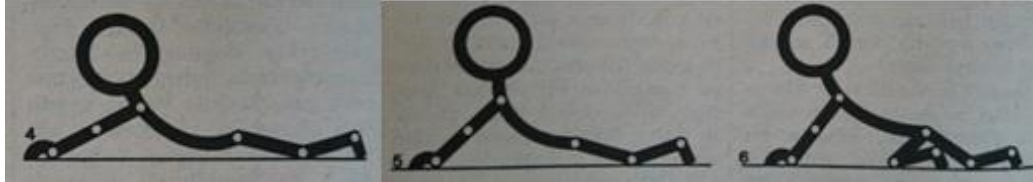
Yakalama (kavrama) refleksi: Bebeğin avuç içine parmak ile dokunulduğunda parmaklarını önce açar sonra kapatır. Bu refleks 3. aydan itibaren kaybolur.

Refleksif hareketler dönemi birbirini izleyen iki evreye ayrılmaktadır. Bilgi toplama evresi olarak ifade edilen birinci evre; doğum öncesi dönemden başlayarak bebekliğin 4. ayına kadar devam etmektedir. 4. aydan başlayan ikinci evrede beyin merkezinin gelişimine bağlı olarak refleksler giderek ortadan kalkmaya ve oturma, emekleme, sıralama gibi istemli hareketler görülmeye başlamaktadır (Şahin, 2010, s. 176).

2.2. 3-6 Aylık Bebeklerde Bedensel Gelişim

4. aydan itibaren bebek yüzükoyun konumda, kollarından ve ellerinden destek alarak başını ve üst-göğsünü iyice yukarı kaldırır (Yavuzer, 1998 (a), s. 45). 6. ayda elleri üzerine bastırarak göğsünü yerden kaldırabilir ve boynunu dik tutabilir (Wechselberg & Puyn, 1996, s. 143) (Bkz. Şekil 2.3).

Şekil 2.3: Dört – Altı Aylık Bebeğin Yüzükoyun Yatarken Dayanma Fonksiyonları

Kaynak: (Wechselberg & Puyn, 1996, s. 144)

Aktif yakalama hareketleri 3. ayda gelişmeye başlar (Wechselberg & Puyn, 1996, s. 146). Eline verilen çingırağı birkaç dakika boyunca tutup, yüzüne yaklaştırabilir (Bkz. Şekil 2.4). Bazen oyuncak ile çenesine vurabilir, el-göz koordinasyonu tam oluşmadığı için nadiren dikkatini aynı anda oyuncuğa verebilir (Yavuzer, 1998 (a), s. 46).

Şekil 2.4: Bebeğin Oyuncuğı Tutması

Kaynak: (Yavuzer, 1998 (a), s. 47)

6. ayın sonunda yüzüstü pozisyondan sırtüstü pozisyona geçebilir (Arı, 2003, s. 43).

Çevresindeki bireylerin ona gösterdiği ilgiden zevk alır ve bunu gülümseme, tekmeleme, ellerini kollarını hareket ettirme olarak gösterir (Sarıkavak, 2009, s. 124).

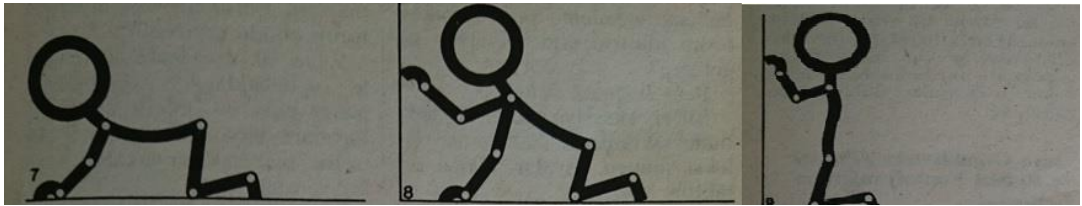
1. aydan 4. aya kadar olan dönemde bebeğin bir rastlantı sonucu yakaladığı ve başardığı bir davranışı durmadan tekrarlaması demek olan “ilk devresel tepkiler” görülür. Bu tepkiler tekrarlana tekrarlana alışkanlık haline gelir (Yavuzer, 1998 (a), s. 50).

2.3. 6-9 Aylık Bebeklerde Bedensel Gelişim

İlk yılın ikinci yarısında bebekler oturabilir ve böylece çevredeki eşyaları daha kolayca idare edebilir, ellerini usta bir biçimde hareket ettirebilir. Heceleme ve kendi çıkardığı sesleri yineleme gibi dil öncesi sesli anlatımlarda bulunabilir. Dikkat çekici farklı sesler çıkarmaya çalışıp, birinin geldiğini duyduğunda heyecanlanıp kucağa gitmek için kollarını yukarı doğru kaldırmaya başlar. Aynadaki yansımasına gülümser, onunla konuşur, ağzından hava kabarcıkları çıkarır. Yemek isteyerek bağımsızlığını gösterir, yiyecekleri sevdikleri ve sevmedikleri olarak ayırabilir (Yavuzer, 1998 (a), s. 55).

Bebekler arasında farklılık olmakla birlikte bu aylarda ilk süt dişleri çıkmaya başlamaktadır.

8. ayın başında bebeğin dik oturma çabaları gözlemlenir. Bu hareketin başarılmasıyla bebek, bedenin üst kısmı üzerinde kontrol sağlar (Arı, 2003, s. 43). Yüzükoyun konumdan sırtüstüne ve sırtüstünden yüzükoyun konuma dönebilir, yatış pozisyonundan oturma pozisyonuna geçebilir. Bu aylarda denge ve dik durma kontrol fonksiyonları iyice gelişir ve önce dizlerinin üzerine daha sonra da tutunarak ayağa kalkabilir (Bkz. Şekil 2.5).

Şekil 2.5: Yedi – Dokuz Aylık Bebeğin Dik Durma Fonksiyonları

Kaynak: (Wechselberg & Puy, 1996, s. 145)

Bebeklerin toplumsal yaşamları başlangıçta anne baba ve kardeşleriyle sınırlıdır. Başkalarıyla ilişki kurmaya yaklaşık 5 aylıkken başlayan bebeğin ilk toplumsal davranışı, başka insanları gördüğünde gülümsemesidir. Sonraki aşama

kendi çevresinde hareket eden daha sonrada emekleyen bebek yaklaşık 6 aylık olduğunda ilk engellenme davranışlarıyla karşılaşır (İnanç, Bilgin, & Atıcı, 2009, s. 190).

6. aydan sonra sosyalleşen ve çevresindekileri öğrenmek isteyen bebek ilgisini çeken nesnelere oynamak isteyecektir. Bu nesnelere en başında kendi vücudu gelmektedir. Sürekli el ve ayaklarını hareket ettirerek mutlu olmakta ve sesler çıkarmaktadır. (Bkz. Şekil 2.6).

Şekil 2.6: El ve Ayakları ile Oynayan Bebek
Kaynak: (Yavuzer, 1998 (a), s. 56)

Çocuk, hareket yeteneği kazandıkça denemelere girişir; nesnelere eline alır, ağzına götürür, yere vurur böylece onların niteliklerini öğrenir, çevresini araştırır ve yoklar; bu yolla zihinsel gelişimi için gerekli ham maddeleri oluşturur. Psiko-motor etkinlikler, öğrenme ve çocuğun toplumsal ilişkiler kurup işbirliği yapabilmesinde bir araç işlevi görmektedir (İnanç, Bilgin, & Atıcı, 2009, s. 91).

Araştırma kapsamında ele alınan 6-9 aylık bebeklerin psikomotor gelişim özelliklerinin ayrıntılarına aşağıda yer verilmiştir.

- Bebeklerin ilk motor becerileri oturma, emikleme ve yürümedir. Oturma davranışını bebekler bu dönem içerisinde gerçekleştirmektedir. Bireysel farklılıklar olmakla beraber bebeklerin emikleme davranışı da bu dönemde gerçekleşmektedir. Bebeğin en önemli motor davranışı olan yürüme ise 8. ayda yardımla ayakta durarak başlamaktadır.
- Sırtüstü konumda iken ayaklarına bakmak için başını yastıktan kaldırır.

- Bacaklarını kaldırarak dikey duruma getirir ve ayaklarını elleriyle kavrar.
- Beşikte veya bebek arabasında destekle oturur ve çevresine bakınmak için başını bir yandan öbür yana çevirebilir.
- Ellerinden sıkıca tutulduğunda, omuzlarını gererek oturabilmek için gövdesini yukarı doğru kaldırır (Yavuzer, 1998 (a), s. 56) (Bkz. Şekil 2.7).

Şekil 2.7: Bebeğin Kollarından Tutulduğunda Oturmaya Çalışması
Kaynak: (Yavuzer, 1998 (a), s. 56)

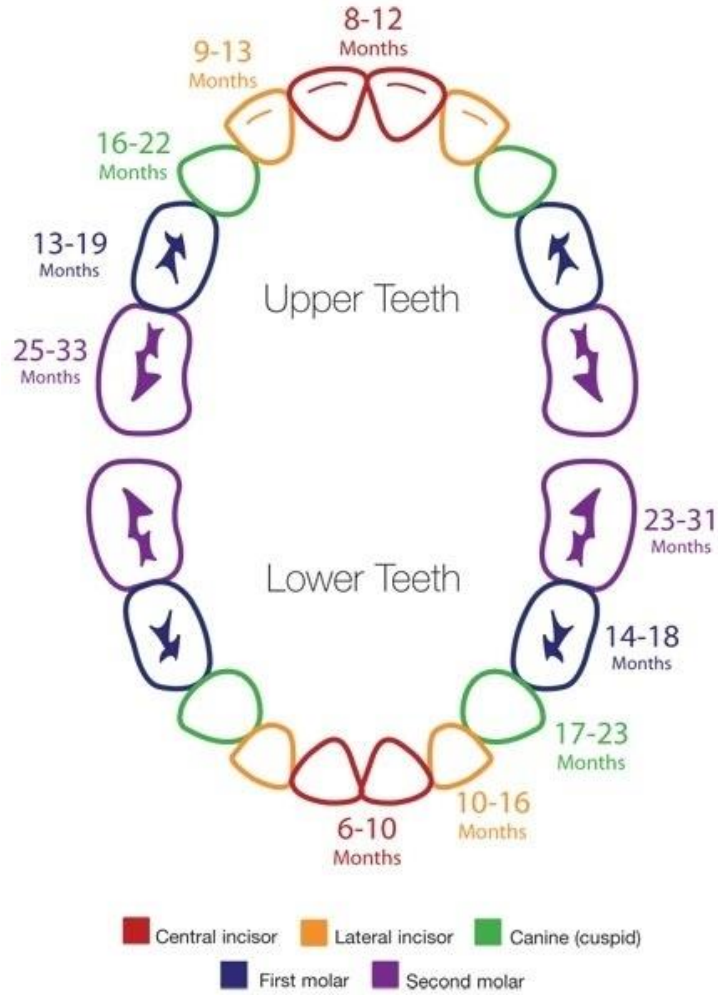
- Bacaklarını birbiri ardına hareket ettirerek, güçlü bir şekilde tekmeler atar.
- Sert bir zemin üzerinde ayakta tutulduğunda, ağırlığını ayaklarına verip, etkin biçimde bir aşağı bir yukarı zıplar.

7.-8. aydan itibaren anne babalar, çocuklarının ağlamalarının selamlama, sürpriz ya da açlık gibi konulara veya isteklere bağlı olduğunu doğru bir şekilde tahmin edebilmektedirler (Yavuzer, 1998(b), s. 69). Vücut dilini ve yüz mimiklerini kullanarak ihtiyaçlarını anlatabilmektedir (Warner, 2014, s. 43).

6. ayda, bebeklerin büyük çoğunluğunun annelerine çok yakın bir biçimde bağlandıkları görülür. Bu eğilimleri, ayrılık karşısındaki sürekli ve ısrarlı itirazlarından anlaşılabilir. 7. ve 9. aylar arasında bebeklerin artan fiziksel yetenekleri ve zihinsel yeterlikleri, duyguları ve sosyal ilişkilerinde ek değişimler doğurmaktadır. Yabancılardan sakınabilmektedirler. Tek başına bırakılmaktan hoşlanmamakta

annelerine karşı çok güçlü bir bağlılık duymaktadırlar. 9. ayda bebeklerin büyük çoğunluğu annelerine sevgiyle bağlıdır. Bu bağlılık, arada sırada yalnızca tanıdık yüzlere de gösterilebilir (Yavuzer, 2003, s. 43).

Bireysel farklılıklar göstermekle birlikte bebekler ilk süt dişlerini 6-10 aylarda çıkarmaktadır. Dişlerin çıkmaya başlamasıyla birlikte bebeklerin ağızından sürekli salya akmaya başlar. (<http://www.buzzfeed.com/peggy/incredibly-helpful-diagrams-for-moms-to-be#.iedXA2PAy> Erişim: 25.03.2015) (Bkz. Şekil 2.8).

Şekil 2.8: Bebeklerin Aylara Göre Süt Dişlerini Çıkarma Zamanları

Kaynak: <http://www.buzzfeed.com/peggy/incredibly-helpful-diagrams-for-moms-to-be#.iedXA2PAy>
Erişim: 25.03.2015

Bebekler ilk süt dişlerinin çıkmasıyla birlikte her şeyi ağızına götürmeye başlamaktadırlar. Cisimleri ağıza götürme; çocuğun gelişim süreci içerisinde doğal bir eylemdir. Bu alışkanlık yaklaşık 6. ayda ortaya çıkmakta ve gelişimde “oral dönemin” geliştiğini göstermektedir. Bu dönemde ağız bölgesi çocuğun bedeninde en çok ilgisini

çeken bölümü olmaktadır. Bebek uzanabileceği alan içerisinde gördüğü tüm objeleri tanıyabilmek için ağızına götürmektedir. Böylece ağız ile dış dünyayı tanımaya başlamaktadır.

Kendisine çingırak verildiğinde, hemen elini uzatır ve ses çıkarması için amaçlı bir biçimde sallamaya başlar. Çoğunlukla, bunu yaparken aynı zamanda çingırağı da dikkatle izler (Yavuzer, 1998 (a), s. 61).

Başparmağı ve işaret parmağını kıskaç gibi kavrayarak nesnelere tutmaya başlar. Böylece ellerini kullanarak yemek yemeye ve suluğunu tutarak su içmeye başlar (http://www.fns.usda.gov/sites/default/files/feeding_infants.pdf Erişim:08.04.2015) (Bkz. Şekil 2.9).

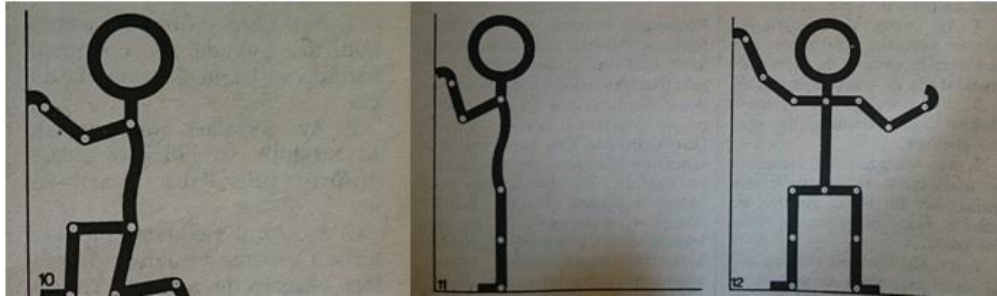

Şekil 2.9: Bebeğin Suluğunu Elinde Tutabilmesi
Kaynak: (Cooper, 2003, s. 80)

Doğumdan sonra 6. ayda görme netliği yetişkinlerin görme netliği ile aynı düzeye ulaşmakta ve şekilleri birbirinden ayırt edebilir (Ergin & Yıldız, 2010, s. 79).

2.4. 9-12 Aylık Bebeklerde Bedensel Gelişim

9. ve 10. aylarda bebek, eşyalardan destek alarak veya duvara dayanarak, 11. ayın sonunda da bağımsız olarak ayakta dik durabilir (Wechselberg & Puyn, 1996, s. 145) (Bkz. Şekil 2.10).

Şekil 2.10: On-Oniki Aylık Bebeğin Yürüme Fonksiyonları
Kaynak: (Wechselberg & Puyn, 1996, s. 145)

Yerde tek başına desteksiz uzun süre oturabilir. Dengesini yitirmeden oyuncuğuna uzanabilir ve öne eğilebilir. Başparmağını ve işaret parmağını kullanarak küçük nesnelere eline alıp, oynar. Bisküvi, meyve, kraker vb. yiyecekleri tutup ısırır ve çiğner (Yavuzer, 1998 (a), s. 71).

Baba, dede, mama, anne gibi kelimeleri söyleyebilir. Başka heceleri de söylemeye çalışır.

Nesne takibini anlar oyuncuğünü saklanan yerden bulur, örtüyle yüzü kapatıldığında açabilir (Wechselberg & Puyn, 1996, s. 148).

12 aylık bebeklerin boyları ortalama olarak 75cm, ağırlıkları 10 kg olmakta ve ağızlarında 8 adet diş bulunmaktadır.

3. BEBEK GİYSİLERİ

3.1. Bebek Giyiminin Tarihçesi

Çocuk tarihi konusundaki çalışmalarıyla bilinen Fransız nüfus bilimci ve sosyal tarihçi P. Aries 1960 yılında yayınlamış olduğu kitabıyla; çocukluğun değişmez bir biyolojik olgu değil toplumsal bir kategori olduğunu ortaya koymuştur. Ayrıca 16. yüzyıldan önce de çocukluk kavramının bilinmediğini öne sürmüştür.

Eski resimlerde çocuklara yönelen yoğun ilgi, çocukları ve çocukluğu tanımlayan özel bir dilin geliştirilmesi, çocuklar için özel oyuncakların yapılması, büyüklerle çocukların oyunlarının ayrılması, ilk çocuk giysilerinin ortaya çıkması Aries'e göre 17. yüzyılda başlamıştır (Tan, 1993, s. 18).

Çocuk, bebeklik ile ergenlik arasındaki yaşam evresinde yalnızca akraba "döl" olarak ifade edilmiştir. Çocuklar beş-yedi yaşına kadar yani yetişkin dünyasına girinceye kadar bebek olarak kabul edilmiştir. Ayrı bir çocukluk dünyası mevcut değildi. Çocuklar küçük yetişkinler gibi görülmektedirler. Bu olgu, çocukları yetişkine özgü giysiler içinde, yetişkinin yüz ifadeleriyle ve bazen yetişkinin beden oranlarıyla betimleyen eski tablolarla canlı bir biçimde görülmektedir (Bkz. Şekil 3.1). Bugün çocuklara özgü sayılan oyunlara ve etkinliklere bu tablolarla pek rastlanmamaktadır (Onur, 1995, s. 23).

Şekil 3.1: Yaklaşık 2 Yaşındaki Prenses Portresi 16. yy.
Kaynak: (Francke, 2004, s. 175)

3.1.1. Dünya’da Bebek Giyimi

En eski bebek giyim alışkanlığının bebeği sarmalama ya da kundaklama olduğu çok eski kazılarla ortaya çıkmıştır. Bebeklerin kundak denilen kumaşlarla genellikle hareketlerini kısıtlayacak şekilde sarıp-sarmalanmasına kundaklama denilmektedir. Tarihi antik dönemlere kadar dayanmaktadır (Bkz. Şekil 3.2).

Şekil 3.2: Girit'te bulunmuş M.Ö. 2600-2000 yılına ait kundak şekli
Kaynak: <http://tr.wikipedia.org/wiki/Kundak> Erişim: 26.03.2015

Geçmişte bazı kültürlerde aynı işlem için sargı bezlerinin – bantlarının kullanımına da rastlanmaktadır (<http://tr.wikipedia.org/wiki/Kundak> Erişim: 27.03.2015) (Bkz. Şekil 3.3).

Şekil 3.3: Kundak Bezi 1590-1600 Victoria&Albert Museum
Kaynak: <http://collections.vam.ac.uk/item/O38154/swaddling-band-unknown/> Erişim 25.03.2015

Çeşitli nedenlerle tercih edilen kundaklama doğum sahnelerini betimleyen resimlerde sıklıkla görülmektedir. İsa'nın Tapınağa Takdim'ini gösteren Giovanni Bellini sahnesinde İsa, şeritlerle sıkıca sarılmış olarak görülmektedir (Bkz. Şekil 3.4). Bu kumaş şeritlere “beşik şeritleri” ya da “kundak şeritleri” adı verilmektedir (Daşçı, 2014, s. 243).

Şekil 3.4: Bebek İsa'nın Kundak Şeritleri ile Sarılmış Resmi 1492
Kaynak: (Daşçı, 2008, s. 119)

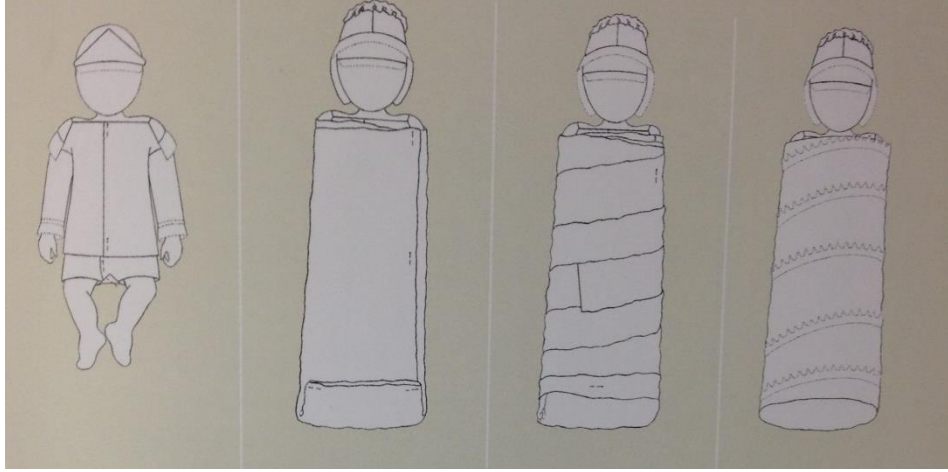
Kundak bezleri ile bebeklerin sarılma işlemi güç ve zaman alan bir işlem olduğundan günde sadece iki defa bebeklerin altının değiştirilmesi yeterli görülmüştür (Francke, 2004, s. 59).

Ortaçağ'dan 17. yüzyıla kadar batıda bebekler boyundan başlayıp göğüs üzerinden geçerek ayaklara kadar, bacak ve ayakların kırılmasını engellemek ve taşımayı kolaylaştırmak için sıkıca bantlarla sarılmışlardır. İlk dört ay boyunca bebekler bu bantlarla Mısır mumyalarına benzeyecek şekilde sarıldıktan sonra kolları serbest bırakılarak (Bkz. Şekil 3.5) kol altından itibaren sarılma tekniği uygulanmıştır (Yarwood, 1982, s. 19).

Şekil 3.5: Kolları Açıkta Kundaklamış Bebek Resmi
Kaynak: (Ersöz & Bahar, 2012, s. 105)

17. – 18. yüzyıllarda bebek giyimi üst üste giyilen 4 kattan oluşmuştur (Bkz. Şekil 3.6). Birinci katta bebeğe bir üst gömleği giydirilerek bebeğin başına ve altına bez bağlanmış, ikinci katta başına şapka ve üzerine battaniye sarılmış, üçüncü katta bebek, kundak bantlarına sarılmış, dördüncü katta ise isteğe bağlı olarak bebeğe dekoratif kundak şeritleri sarılmıştır (Marshall, 2008, s. 269).

Şekil 3.6: 17-18. yy. Bebek Giyim Aşamaları

Kaynak: (Marshall, 2008, s. 269)

Bebeklerin kundaklanmasındaki başlıca amaçlar;

- Yetişkinlerin rahat etmesinin sağlanması,
- Kundaklanan bebeklerin kalp atış hızlarının yavaşlaması dolayısıyla da bebeğin daha sakin olmasının ve günün büyük bir kısmını uyuyarak geçirip daha az ağlmasının sağlanması,
- Kundaklanan bebeklerin daha derli toplu bohça gibi olması böylece daha rahat taşınması (Bkz. Şekil 3.7),

Şekil 3.7: Kundaklanan Bebeğin Taşınması 15. yy.

Kaynak: (Boucher, 1987, s. 201)

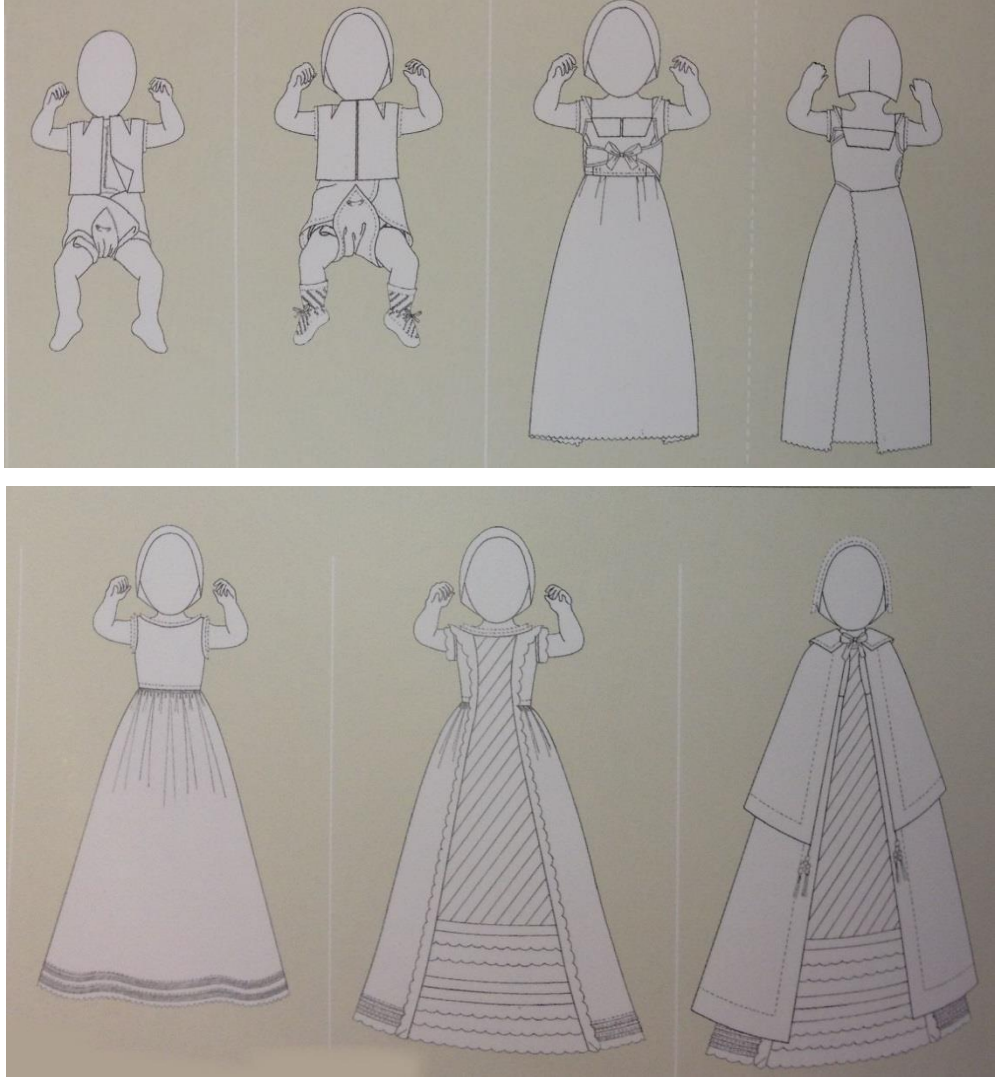
- Kundaklanan bebeğin duvardaki kancaya takılarak eve girip çıkan insan ve hayvanlar tarafından üzerine basılma tehlikesinden korunması,
- Yeterince ısıtılamayan mekanlarda soğuktan korunması (Daşçı, 2008, s. 118),
- Kundaklanan bebeklerin fazla hareket etmeleri engellenerek beden ve bacaklarında oluşabilecek gelişim bozukluklarının önlenmesidir (Francke, 2004, s. 59).

18. yüzyılda bebek giyimi bakımından önemli Ortaçağ geleneği olan kundaklama bırakılmıştır. Kundaklama geleneğini 1770-1780'li yıllarda ilk olarak Amerika ve İngiltere bırakmış, Avrupa bir müddet daha devam ettikten sonra 18. yüzyılın sonuna gelindiğinde kundaklama alışkanlığı tamamen ortadan kalkmıştır. Kundaklama geleneğinin ortadan kalkmasından sonra bebeklere cinsiyet ayrımı yapılmaksızın ayak bileklerine kadar uzanan uzun elbiseler giydirilmeye başlanmıştır (Daşçı, 2008, s. 120) (Bkz. Şekil 3.8).

Şekil 3.8: 18. yüzyıl Sonu Bebek Giyimi
Kaynak: (MacPhail, 1999, s. 47)

19. yüzyılda bebeklere giydirilen elbiselerde en çok beyaz renk tercih edilmiş, kumaş olarak ince pamuklu, yün, keten ve dantel kullanılmıştır. Bebekler 4-5 yaşına gelene kadar kız erkek ayrımı yapılmaksızın bu uzun elbiseler giydirilmiştir (Yarwood, 1982, s. 21). Bu dönemdeki bebek giyimi 18. yüzyıla göre daha çok kattan oluşmuştur (Bkz. Şekil 3.9). İlk olarak bebeğe gömlek giydirilmiş ve bebek bezi bağlanmış, ikinci katta başına başlık ve ayağına ayakkabı, üçüncü katta bebeğin vücuduna sarılarak bağlanan iç elbise, dördüncü katta; jüpon, beşinci katta; uzun elbise, altıncı katta pelerin giydirilip başına şapka takılarak bebeğin kıyafeti tamamlanmıştır (Marshall, 2008, s. 272).

Şekil 3.9: 19. yy. Bebeğin Giyim Aşamaları
Kaynak: (Marshall, 2008, s. 272)

Victoria döneminde zengin ailelerin çocukları detaylı ve süslü giysileri (Bkz. Şekil 3.10) ile dikkat çekerken, yoksul halkın giyim anlayışı aynı şekilde çocuklarının yetişkinler gibi giydirilmesi şeklinde devam etmiştir. Genellikle anne-babalarının yıpranmış kıyafetleri küçültülerek çocuklara giydirilmiştir (Daşçı, 2008, s. 121).

Şekil 3.10 :Victorian Dönemi Soylu Giyimi (1775–1849)

Kaynak: (<http://www.metmuseum.org/collection/the-collection-online/search/437580?=&imgno=0&tabname=label> Erişim: 08.04.2015)

Dünya'nın çeşitli ülkelerinde bebekleri daha kolay taşımak ve soğuktan korumak için farklı yöntemler bulunmaktadır. Eskimolar bebeklerini soğuktan korumak amacıyla kürkten yapılmış bir sırt çantasıyla taşımışlardır (Bkz. Şekil 3.11). Latin Amerika da ise kadınlar bebekleri için tahtadan yapılmış özel beşiklerle bebeklerini taşımışlardır (Yarwood, 1982, s. 21) (Bkz. Şekil 3.12).

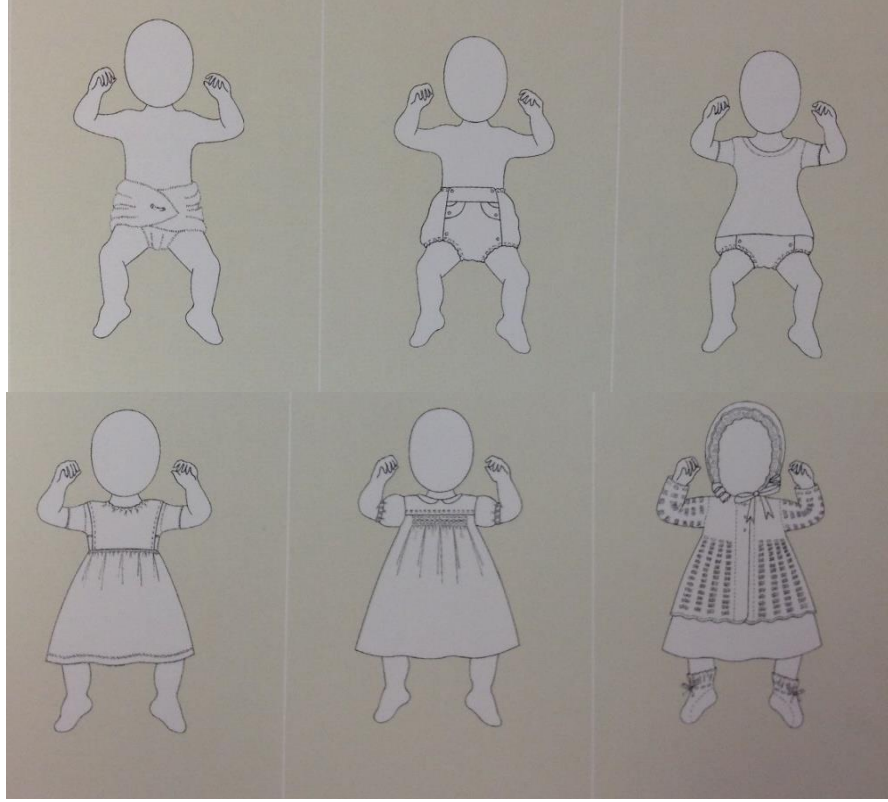

Şekil 3.11: Eskimo Kadınının Bebeği Taşıma Şekli
Kaynak: (Yarwood, 1982, s. 20)

Şekil 3.12: Latin Amerika'ya Ait Bebek Beşiği ve Çantası
Kaynak: <http://www.penn.museum/blog/fun/fun-friday-image-of-the-week/cradle-boards-and-having-an-opinion/> Erişim 06.04.2015

20. yüzyıl ile beraber bebeklerin hareket özgürlüğüne önem verilerek bebek kıyafetleri daha az parçadan ve kısa giysilerden oluşmaya başlamıştır. İlk katta bebek bezi, ikinci katta; sıvı geçirmez şort, üçüncü katta t-shirt, dördüncü katta iç elbise, beşinci katta elbise, altıncı katta da örgü şapka, hırka ve patik giydirilmiştir (Marshall, 2008, s. 275) (Bkz. Şekil 3.13).

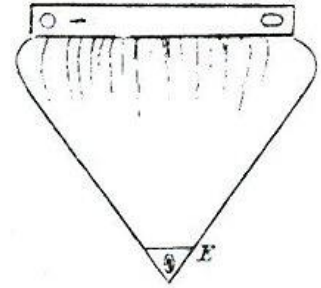
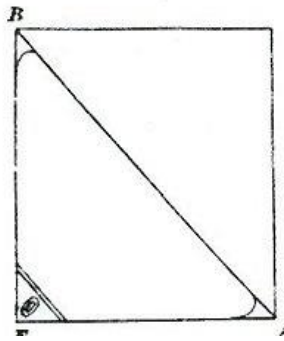
Şekil 3.13: 20. yy.da Bebek Giyim Aşamaları
Kaynak: (Marshall, 2008, s. 275)

Beyaz, kare bir bez üçgen olacak şekilde katlanarak (Bkz. Şekil 3.14.) bebeğin altı bağlanmış, üzerine “Pilcher Pilch” adı verilen yünden yapılmış üçgen şeklindeki keçe kumaş önden düğmelenerek ya da bağlanarak bebeğe giydirilmiştir (http://www.sharonburnston.com/baby_linen/napkin.html) (Bkz. Şekil 3.15).

Şekil 3.14: Bebek Bezi Örneği

Kaynak: http://www.sharonburnston.com/baby_linen/napkin.html Erişim:08.04.2015

Şekil 3.15: “Pilch, Pilcher” Yünden Yapılmış Keçeli Kumaş

Kaynak: http://www.sharonburnston.com/baby_linen/pilch.html Erişim:08.04.2015

3.1.2. Anadolu'da Bebek Giyimi

Osmanlı zamanında çocuklara; iç giyim olarak zıbın, üzerine kaftan altına da şalvar giydirilmiştir. Mevsimine göre kumaşlarında ve astarlama tekniklerinde farklılıklar olsa da çocuk giyimleri bu parçalardan oluşmaktadır.

Çocukların iç giyiminde zıbınlar; tülbent gibi ince ve sık dokunmuş pamuklu kumaşlarla dikilmiştir (Bkz. Şekil 3.16). Zıbınların içleri genellikle bir tabaka pamukla kapitone edilmiştir. Çocuk donları; önden açık, uçurla bağlanan, beyaz ya da krem renkli ince tülbent kumaşından dikilmiştir (Tezcan, 2008, s. 226).

Şekil 3.16: Bebek Zıbını ve İç Donu

Kaynak: (Tezcan, 2008, s. 226)

İç giyim üzerine giyilen kaftanların yapımında en çok kutnu kumaş kullanılmıştır. Kutnu, çözümlü ipliği ipek, atkı ipliği pamuk olan atlas yüzlü renkli bir kumaştır. Çocuk giysilerinde tercih edilen diğer kumaşlar atlas, canfes, damask tekniğinde kendinden desenli yumuşak kumaşlardır. Kaftanlar; önden açık, küçük hakim yakalı, kısa kollu, kolların ön kısmı oyuntulu ve model boyları genellikle 43 – 45 cm. dir (Bkz. Şekil 3.17). Kaftanlar bel hizasından aşağıya doğru üçgen şeklindeki

ek parça ile genişletilmiş, yumuşaklık kazandırmak için içleri pamuklu kumaşla kapitonelenmiş ve beyaz tülbentle astarlanmıştır (Tezcan, 2008, s. 226).

Şekil 3.17: Topkapı Sarayı Müzesi'nde Korunmakta Olan Bebek Kaftanlarının Bir Bölümü
Kaynak: (Tezcan, 2008, s. 77)

Kaftanların altına giyilen şalvarlara, bebeklerin kullanımına uygun olarak ayak kısmına patik dikilmiş ve altının kolay temizlenebilmesi için ağ kısmı açık bırakılmıştır. Çuha denilen yünlü kumaşlarla ya da ipekli kumaşlarla dikilip içi pamukla kapitone edilmiş olanları da vardır (Bkz. Şekil 3.18). Şalvarların beli uçkurlu, ağı geniş, içi beyaz tülbent astarlıdır (Tezcan, 2008, s. 229).

Şekil 3.18: Bebek Şalvarı
Kaynak: (Tezcan, 2008, s. 229)

Bebeklerin yüzünü örtmek için kullanılan tülbentlerin (Bkz. Şekil 3.19) etrafına çok ince tel ile antika yapılmıştır (Tezcan, 2008, s. 226).

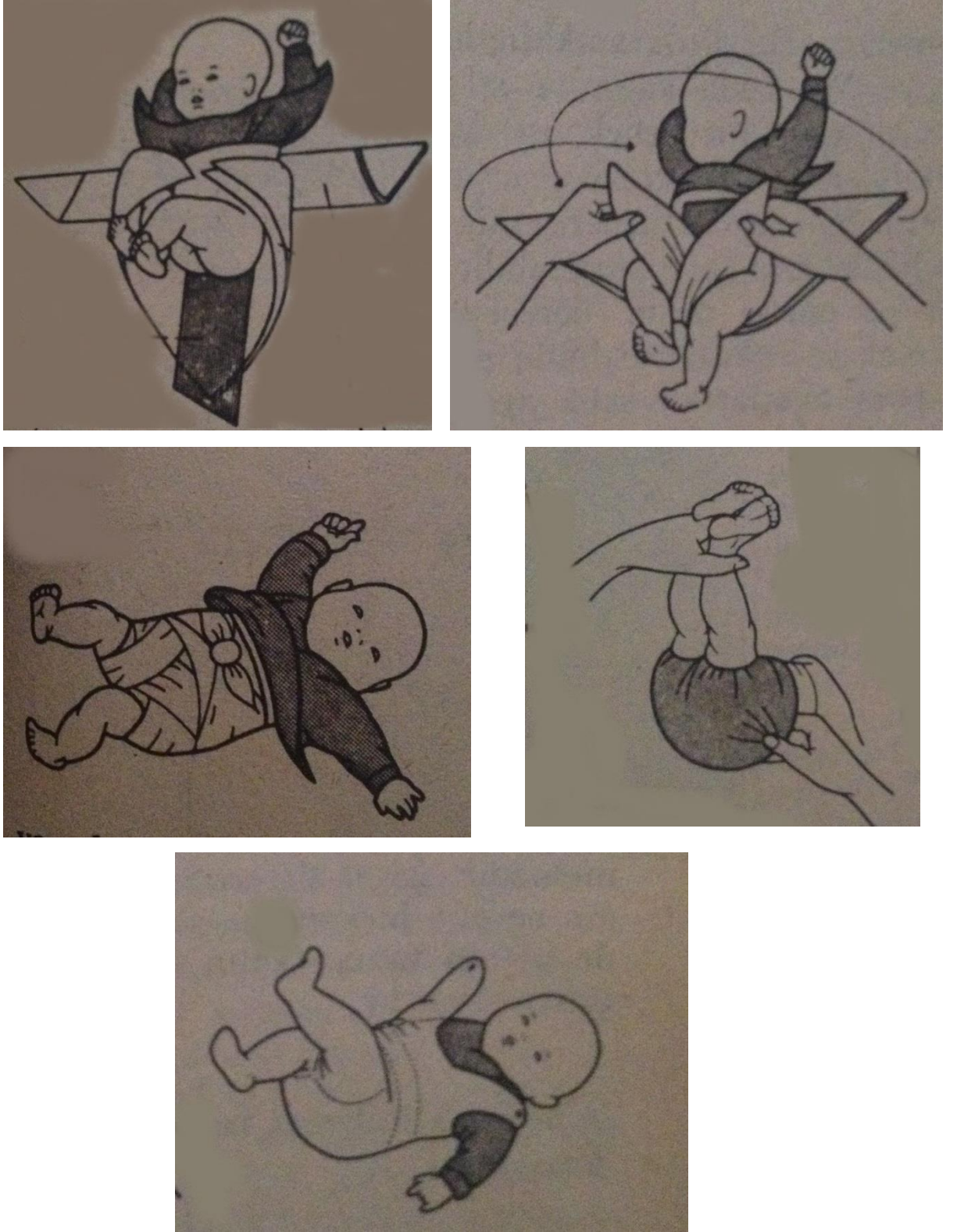
Şekil 3.19: Kenarları Tel Kıırma ile İşlenmiş, Bebek Yüz Örtüsü
Kaynak: (Tezcan, 2008, s. 81)

Osmanlı'da çocuk giyim kuşamı, büyüklerin giysilerinin küçük ölçülerde uygulanmış olanlarıydı. Bu sebeple 16. yüzyıldan 20. yüzyıl başına kadar izlenen çocuk giysileri, kumaş, desen, kesim ve dikiş özellikleri bakımından saray giyim kuşam koleksiyonunun bütününe özetlemektedir (Tezcan, 2008, s. 245).

Anadolu'da bir çocuğa doğumdan buluş çağına kadar geçen zaman içinde çeşitli nedenlerle değişik giyecekler hazırlanmıştır. Bu giysiler üç çeşitten oluşmuştur; Sarma-dolama, yarı kuplu bağcıklı, tam kuplu ilikli düğmeli olarak adlandırılmış ve bu giyim türleri, saraydan köye, Türkmen'den Yörük'e kadar toplumun değişik sınıf ve gruplarında kullanılmıştır. Bebek doğduğunda yarı kuplu iç gömleği ve üzerine bağcıklı zıbın ya da göğüslük giydirilmiş, başı ve alını, baş tülbenti (çökü) ile bağlanmış, kol, omuz ve kol altı sarılmış, altı bezle bağlandıktan sonra kundaklama yapılmıştır. Bebekler emekleyip yürümeye başladıktan sonra çatal don, üzerine süslü robalı entari, yelek ve hırka giydirilmiştir. Kız ve erkek çocuklar üç ya da dört yaşına kadar aynı şekilde giydirilmişlerdir (Tansuğ, 1993, s. 128).

Bebekleri çeşitli bezleme teknikleri vardır. Bezlemek için emme gücü yüksek 80*80 cm boyutlarında iç - dış bezleri ve 40*45 cm boyutlarında üçgen şeklinde katlanmış en üst bağlama bezi kullanılmıştır (Bkz. Şekil 3.20). Bebek bez ile bağlandıktan sonra sıcak havalarda ince bez külot, soğuk havalarda ise plastik külot

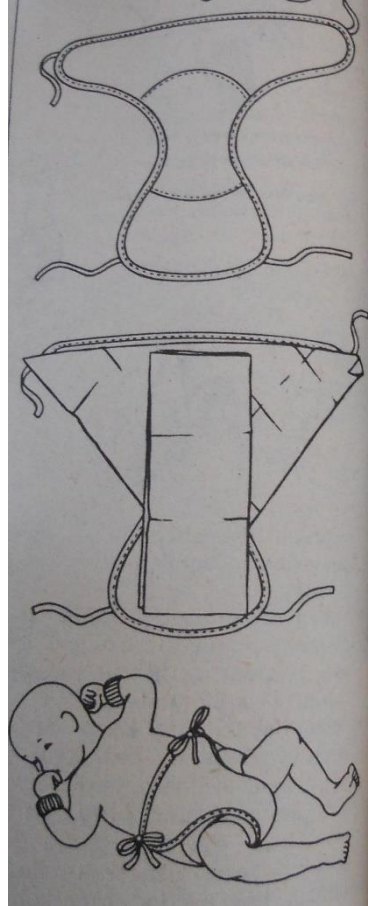
giydirilmiştir. Kağıt ara bezleri de bebek 2 aylık olduktan sonra kullanılmıştır (Wechselberg & Puyn, 1996, s. 149).

Şekil 3.20: Bebeğe Bez Bağlama Şekilleri
Kaynak: (Wechselberg & Puyn, 1996, s. 163)

Bir başka bezleme tekniği; dış parça ve i parçadan oluşmaktadı. Dış parça muşamba olarak adlandırılan plastikten üretilmiş olup kumaş olan eşitleri de bulunmaktadır. İ parça dikdörtgen şeklinde dış parçanın ortasına yerleştirilerek ara bez olarak kullanılmıştır (Bkz. şekil 3.21). Bu teknikte bebek bezlendikten sonra üzerine külot giydirilmesine gerek kalmamıştır.

şekil 3.21: Külotlu Bezleme Tekniği

Kaynak: (Wechselberg & Puyn, 1996, s. 164)

Anadolu'da Doğu'dan Batı'ya özellikle kırsal kesimlerde bebek ve çocukların sırtta farklı şekillerde taşınması oldukça yaygındır (Bkz. şekil 3.22.). ocuk taşımak için özel torbalar dokunmuştur. ocuk taşıma torbaları Tunceli çevresinde "turik", Urfa ve çevresinde "barzan" (Bkz. şekil 3.23) olarak adlandırılmıştır (Görgünay, 2008, s. 227).

Şekil 3.22: Anadolu'da Bebek Taşıma Şekli
Kaynak: (Görgünay, 2008, s. 229)

Şekil 3.23: Hakkari Bölgesi Barzan Çocuk Taşıma Torbası
Kaynak: (Görgünay, 2008, s. 230)

Bebekler doğduktan sonra kundaklanmışlar emekleyip yürümeye başladıktan sonra Avrupa'da olduğu gibi Anadolu'da da 16. yüzyıldan 19. yüzyıla kadar çocuk giyim kuşamı yetişkin kıyafetlerinin aynısı olmuştur (Yerasimos, 1993, s. 65).

Şekil 3.24: Çocuklarıyla Türk Kadını 1572
Kaynak: (Gürtuna, 1999)

3.1.3. Günümüzde Bebek Giyimi

Günümüz teknolojisinin çok hızlı ilerlemesi, yaşam koşullarının değişmesi, iletişim araçlarının çokluğu ile bilgilerin çok hızlı öğrenilmesi ebeveynlerin bebekleri için giysi seçiminde sadece giyinme ihtiyacına cevap vermesinden çok yeni tekstil yüzeylerinin kullanıldığı, daha pratik, ergonomik, kullanım ve bakım kolaylığını ön plana çıkaran, fonksiyonellik gibi özelliklere sahip ürünleri tercih etmelerini sağlamıştır.

Hasta insanlar için geliştirilen, vücut ısısı, nabız atışı gibi özellikleri gösteren hayat monitörleri yeni geliştirilen teknoloji ile bebeklerin bakımında da kullanılmaya

başlanmıştır. Bir firma tarafından geliştirilen biyosensörlü bebek giysisi bebeğin kalp atışlarını ve duygusal davranışlarla yaptığı hareketlerini takip etmektedir (<http://kobidestek.org/biyosensorlu-bebek-elbisesi> Erişim:08.04.2015). Üretilen “akıllı giysi” sisteminde bebeklerin duygu değişimlerini, kalp atışlarını ve diğer konfor verilerini izleyebilmek için giysi üzerine monte edilmiş bir sensör yer almaktadır (Bkz. Şekil 3.25). Bu sensör ile ebeveynler bebekleri yanlarında olmasa bile bluetooth ya da kablosuz internet aracılığıyla bebeklerinin duygu değişimleri hakkında bilgi alabilmektedir.

Şekil 3.25: Exmobaby Bady

Kaynak: <http://www.exmovere.com/EXMOBABY.html> Erişim: 27.03.2015

Çocukluk çağında kolay yıkanabilen, kolay giyilip çıkarılabilen, dayanıklı, çocukların fiziksel gelişimlerini ve oyun oynamalarını engellemeyen kumaş ve giyim çeşitlerinin seçilmesi çocuklara bedensel rahatlık sağlarken, canlı renkli, desenli kumaşların doğru seçimi de çocukların ruhsal gelişimlerini olumlu yönde etkilemektedir (Ertürk, 2014, s. 31).

Bebeklerin kıyafetlerinin giydirilip çıkarılması ebeveynler için oldukça zordur. Özellikle yenidoğan ve prematüre bebeklerin giyim seçiminde kolay kıyafet değişimi yapılabilecek ürünlere ihtiyaç duyulmaktadır. Bir firmanın üretmiş olduğu tamamen

açılabilir bebek giyimlerinin ayrıca bebeklerin cildini rahatsız edeceği düşüncesiyle içerisine hiçbir dikiş yapılmamıştır (<http://www.beibamboo.com/> Erişim: 20. 04. 2015) (Bkz.Şekil 3.26).

(Community design patents 002193029-0001/0002)

Şekil 3.26: Tamamen Açılabilir Bebek Giyim Tasarımları

Kaynak: <http://www.beibamboo.com/> Erişim: 20. 04. 2015

Bebekleri taşıyabilmek için farklı malzemelerden ve farklı kalıplardan üretilmiş battaniyeler bulunmaktadır. Çoğu battaniye düz kare şeklinde olup zarf şeklinde katlanarak bebek soğuktan korunabilmektedir. Farklı ürünlerden biri olan ve patenti alınmış ayaklı kundak battaniyenin; bebeğin teninin değdiği iç kısmında %100 pamuk, dış kısmında bebeği soğuktan koruması için %100 polyester polar kumaş kullanılmıştır. Yeni doğan bebekler hızlı büyüdüğü için bebek büyüdükçe kundağı kullanılabilmesi için kundağın sırtına lastikten bir esneklik koyulmuştur. Bebeğin bacaklarını soğuktan koruması ve bacaklarını rahat hareket ettirebilmesi için pantolon şeklinde yapılmıştır. Bebeğin gerektiğinde kafasını ve kulaklarını soğuktan koruyabilmesi için kapüşonlu, rahat giydirilebilmek için de iki tarafa açılan kanatları bulunan fonksiyonel bir battaniye tasarlanmıştır (http://tr.espacenet.com/publicationDetails/biblio?DB=tr.espacenet.com&II=0&ND=3&adjacent=true&locale=tr_TR&FT=D&date=20090223&CC=TR&NR=200809726U&KC=U Erişim: 20.03.2015) (Bkz. Şekil 3.27.).

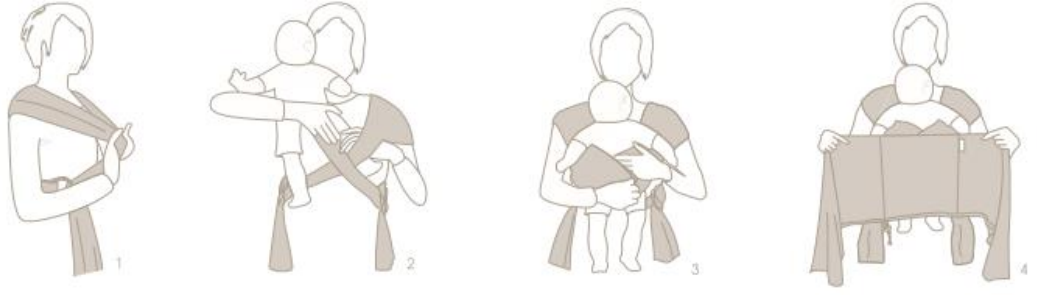

Şekil 3.27: Ayaklı Kundak Battaniye

Kaynak: http://sevibebe.com.tr/Product/categories/14_uyku Erişim: 20.03.2015

Günümüz bebek taşıma sistemlerinde ebeveynlere kolaylık sağlayacak ve çok farklı malzemelerden üretilmiş, farklı bağlama şekillerine sahip ürünler piyasada bulunmaktadır. Bebek taşıma sistemi, yenidoğan ile yaklaşık 15 kg arası olan bebeklerin taşınmasında kullanılabilir. Türkiye’de en çok bilinen bebek taşıma sistemi kangurudur. Ancak yurt dışında bebek taşıma sistemi olarak kullanılan ve kanguru kadar tercih edilen başka sistemlerde bulunmaktadır. Bunlar “Baby Sling” olarak adlandırılan bebek taşıyıcılarıdır. Türkiye’de de yaygınlaşan bu bebek taşıyıcıları bebek kucakta olduğu gibi yarı yatar pozisyondadır ve bu ürünlerin omurga desteğinin daha iyi olmasından dolayı bebek doğduğu andan itibaren kullanılabilir (<http://minipedi.com/bebek-kanguru&pg=2&rh=rh> Erişim: 04.04.2015).

Baby Sling; bebek doğduğu andan itibaren kullanılabilen, bebeğin uzun, şerit şeklindeki yumuşak, esnek ve hava alan kumaşlarla sarılarak taşınması yöntemine denilmektedir. Üretilen markalara göre farklı adlarla ve farklı kumaşlarla piyasada bulunmaktadır (Bkz. Şekil 3.28).

Şekil 3.28: Baby Sling Bağlama Şekli

Kaynak: http://www.closeparent.com/Portals/0/images/Instructions/CabooOrganic/Caboo_English.pdf Erişim: 05.04.2015

Kanguru; Bebeği taşıyacak kişinin, omuz-beline ayarlanabilir tokalarla sabitlenerek (Bkz. Şekil 3.29) bağlanan yumuşak ama destekli oturma bölümü ile bebeğin dik oturup ayaklarını boşluklardan sarkıttığı kumaş bebek taşıyıcılarıdır. Küçük bebekler kanguruda başlarının arkasındaki destekle yüzü anneye dönük oturarak, boyun kasları gelişip başını dik tutabilen bebekler dışarı bakacak şekilde oturabilmektedir. Kangurular uzun yıllardır kullanılan, zaman içinde güvenlik ve rahatlık için yenilenmiş ürünlerdir.

Şekil 3.29: Bebeğin Kanguruya Yerleştirilmesi

Kaynak: www.kraftbaby.com Erişim: 04.04.2015

Bebeklerin ilk aylarında kullanılacak olan kanguruda için önemli olan baş ve omurga desteğinin olması gerekmektedir. Bu nedenle ilk aylarda kullanılacak olan

kanguruların bebeğin omurgasını ve baş kısmını çok iyi destekleyen, bacak boşluklarında elastik bantları ve yumuşak kumaşlı iç desteği olan kaliteli ürünler ile üretilmesi gerekmektedir (<http://minipedi.com/bebek-kanguru&pg=2&rh=rh> Erişim: 04.04.2015).

Taşıma sistemlerinde taşıyanın dikkat etmesi gereken en önemli unsurlar; bebeğin taşınma sırasındaki bacaklarının duruşu “M” şeklinde olmalı, taşıyan kişiye dönük olarak taşındığında bebeğin yeterince oksijen alıp almadığı kontrol edilmeli ve tüm taşıma şekillerinde bebek çok sıkılmamalı yeterli hareket payı bırakılmalıdır (Bkz. Şekil 3.30-31).

Şekil 3.30: Bebeğin Taşınmasında “M” Şekli

Kaynak: www.manducababycarrier.com.sg Erişim: 18.03.2015

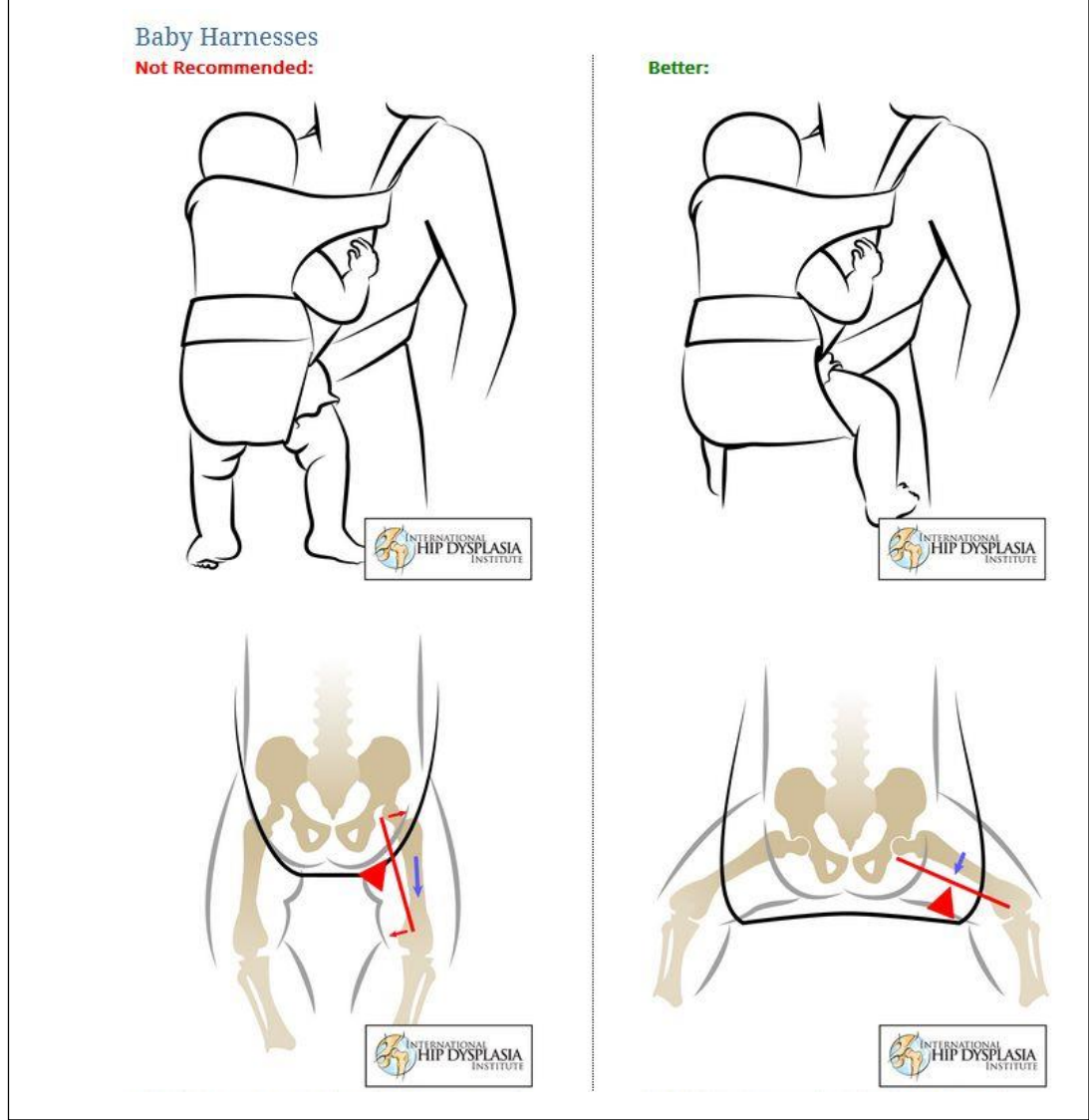

Şekil 3.31: Bebeğin Taşıma Sırasında Durması Gereken Pozisyonlar

Kaynak: www.kraftbaby.com Erişim: 04.04.2015

Bütün ağırlığın sadece kalçada toplanması çok tehlikeli olduğundan bebeklerin bacak ağırlıklarının dengeli şekilde dağılmış, bebekler kalça da ağırlık en az seviyede olacak şekilde yerleştirilmiş olmalıdır (Bkz. Şekil 3.32).

Şekil 3.32: Bebeğin Taşıma Sırasında Ağırlığın Vücuttaki Dağılımının Olması Gereken Şekli
Kaynak: <https://tr.pinterest.com/pin/274508539763401911/> Erişim:30.03.2015

Bebek taşıyıcı sistemlerinin ebeveynlere ve bebeklere sağladığı yararlar;

- Annesinin ya da taşıyan kişinin tenine temas ettiği için bebeğin kendini güvende hissetmesi,
- Bebek bu sistemler ile taşınırken ellerin serbest kalması,
- Bebeğin ağırlığının vücuda dengeli olarak dağılması,
- Bebek taşınırken aynı zamanda meme emebilmesi (Bkz. Şekil 3.33.),

Şekil 3.33: Kanguruda Bebeği Emzirme Pozisyonu
Kaynak: www.kraftbaby.com Erişim: 04.04.2015

Şekil 3.34: Baby Sling Bebeği Emzirme Pozisyonu
Kaynak: www.closeparent.com/.../Instructions/CabooNC Erişim: 04.04.2015

• Çok az yer kapladıkları için seyahat edenlere kolaylık sağlaması şeklinde sıralanabilir.

Bebeğin sadece soğuktan korunması için değil aynı zamanda ebeveynin de ergonomik bir şekilde taşıyacağı, farklı yerlerde kullanabileceği sistemler geliştirilmiştir (Bkz. Şekil 3.35-36).

Şekil 3.35: Kapüşonlu Bebek Taşıyıcı

Kaynak: http://www.amazon.com/Infantino-Universal-Carrier-Discontinued-Manufacturer/dp/B005C9ODUW/ref=zg_bsnr_166830011_1 Erişim: 08.04.2015

Şekil 3.36: Uçak Bebek Koltuğu

Kaynak: <http://www.zulily.com/p/airplane-baby-seat-110995-6708058.html?pos=185&e=1> Erişim: 04.04.2015

Tüm gelişmiş ülkelerde yıllardır kullanılan ve gün geçtikçe kullanımı artan kumaştan üretilen, yıkanıp tekrar kullanılabilen bebek bezlerinin kullanımı Türkiye’de de artmaktadır (<http://www.babyneo.com.tr/> Erişim: 06.04.2015).

Yıkanabilir bebek bezlerinde yüksek sıcaklığa, sık ve çok yıkamaya dayanıklı, nefes alabilen ancak sızdırma yapmayan sıvı geçirmez kumaşlar kullanılmıştır (<http://www.babyneo.com.tr/>. Erişim: 06.04.2015).

3,5kg ile yaklaşık 20kg arası tüm bebeklere uygun olacak şekilde üretilmiştir. Hem bacakta, hem de bel kısmında bebeğe en uygun ayarı yapabilmek için düğme ve

delikli lastikler bulunmaktadır. Bel kısmındaki çıtçıtlar yardımı ile bel genişliği, bacaklardaki lastikler yardımı ile istenilen bedene göre ayarlama kolaylığı vermektedir (Bkz. Şekil 3.37-38).

Şekil 3.37: Yıkanebilir Bebe Bezi İç Görüntü

Kaynak:https://www.etsy.com/listing/61899654/trimsies-diaper-pattern-cloth-diaper?utm_source=Pinterest&utm_medium=PageTools&utm_campaign=Share Erişim:04.04.2015

Şekil 3.38: Yıkabilir Bebek Bezi Dış Görüntü

Kaynak: https://www.etsy.com/listing/61899654/trimsios-diaper-pattern-cloth-diaper?utm_source=Pinterest&utm_medium=PageTools&utm_campaign=Share Erişim:04.04.2015

Yıkabilir bebek bezleri birbirinden farklı renkleri bulunmaktadır (Bkz. Şekil 3.39).

Şekil 3.39: Farklı Renk ve Çeşitlere Sahip Yıkabilir Bebek Bezi

Kaynak: <http://www.babyneo.com.tr/>. Erişim: 06.04.2015

Günümüzde en çok tercih edilen bez çeşidi kullan at bezlerdir. Piyasada farklı özelliklerde ancak aynı şekilde üretilen ve aynı amaca hizmet eden pek çok marka bulunmaktadır. Bu bezler bebeklerin ağırlık ölçülerine göre numaralandırılmıştır.

- Ekstra Mini ya da '1 numara' olarak gruplandırılan bezler 2-5 kg ağırlığında yeni doğmuş bebekler içindir.
- Mini ya da '2 Numara' olarak gruplandırılan bezler 3-6 kg ağırlığında yeni doğmuş bebekler içindir.
- Midi ya da '3 numara' olarak gruplandırılan bezler 4-9 kg ağırlığındaki bebekler içindir.
- Maxi ya da '4 Numara' olarak gruplandırılan bezler 7-18 kg ağırlığındaki bebekler içindir.
- Maxi Plus ya da '4+ numara' olarak gruplandırılan bezler 9-20 kg ağırlığındaki bebekler içindir.
- Junior ya da '5 numara' olarak gruplandırılan bezler ise 11-25 kg ağırlığında ve artık bez kullanımının sonuna gelmiş çocuklar içindir (Kaynak: <http://minipedi.com/bebek-bezi&pg=2&rh=rh> Erişim: 20.04.2015).

Bebek bezlerinde kız ve erkek vücut yapısına uygun olarak üretilmiş bebek bezleri bulunmaktadır. Bu ürünlerde bulunan emici kısmın kızlarda orta, erkeklerde ise ön kısmına yerleştirilmiş olması ve kızlarda pembe erkeklerde ise mavi rengin kullanılmış olduğu görülmektedir (Bkz. Şekil).

Şekil 3.40: Erkek ve Kız Bebek Bezi

Kaynak: <http://www.huggiesbebekbezi.com/> Erişim: 15.04.2015

3.2. Bebek Giysisinin Tanımı

Bebek giyim eşyası ve aksesuarı, boyu 86cm'yi geçmeyen, genellikle 18 aydan daha küçük çocuklara özgü örme ve dokuma giyim eşyası ve aksesuarları anlamına gelmektedir (Şendil, Değirmenci, Bilek, & Cihangir, 2010, s. 117).

Bebek giysilerinin sahip olması gereken temel özellikleri aşağıdaki şekilde sıralamak mümkündür:

- Bebek, giysisi içinde kendini çok konforlu hissetmelidir. Terleyip üşümemelidir.
- Giysi üretimlerinde bebeğe zarar verebilecek hiçbir malzeme kullanılmamalıdır. Aksesuar ve temel materyalin kesinlikle sağlık koşullarına uygun üretilmesi gerekmektedir. Özellikle tenle temas halinde olan giysilerin sağlıklı ve doğal malzemelerden uygun ölçülerde üretilmiş olması gerekmektedir.
- Bebek giysilerini yetişkin giysilerinden ayıran en önemli özellik ise bebek giysilerinin işlevselliğinin diğer bir ifadeyle kullanışlılığının ön planda olmasıdır (Ünal & Öndoğan, 2009, s. 25).
- Giysilerin boyutsal olarak bebeğin vücuduna uygunluğu çok önemlidir. Giysi, bebeğe gerekli hareket serbestliğini sağlayacak bollukta olmalıdır. Bebek, kollarını ve bacaklarını rahatlıkla hareket ettirebilmelidir. Kol ve bacaklarını rahat hareket ettirebilen bebeğin kasları güçlenmektedir. Özellikle emekleme çağındaki bebekler, giysileri büyük ve geniş ya da küçük ve dar olduğu zaman rahat hareket edememektedirler. Bu da bebeklerin kemiklerinde deformasyon ve büyümelerinde gerilik olmasına neden olabilmektedir. Daha önceki aylarda ise giysilerindeki bu durumlar daha da kötü sonuçlara yol açabilmektedir (Bahadır, 2004, s. 22).
- Giysi dikişlerinin özellikle iç giyim dikişleri az olmalı ve bitim yerleri bebeğin cildini tahriş etmemelidir.
- Bebeklerin altı sık değiştirildiği için kıyafet kolay açılabilir ağ kısmına sahip olmalıdır. Kıyafetin tamamen çıkartılmasına gerek kalmamalıdır (Hayhoe, 2009, s. 3).
- Giysilerin kumaşlarının bakımı kolay olmalıdır. Çünkü her ne kadar özen gösterilirse gösterilsin bebekler üstlerini çok çabuk kirletmektedirler. Hiçbir anne yıkandığında renk veren, küçülen, tiftiklenen ya da cildini

rahatsız eden bir ürünü bebeğine giydirmek istememektedir. Dolayısıyla bebek giysilerinin kumaşları kolay yıkanabilir ve sık yıkamaya dayanıklı olmalıdır.

- Bebekler mevsime ve ortam sıcaklığına uygun olarak giydirilmelidir. Unutulmamalıdır ki, az giydirmek kadar çok giydirmek de bebeğe zarar verebilecektir. Bebek giysileri, bebeği sıcaktan ve soğuktan korumalıdır. Giysilerin vücut ile çevre arasındaki ısı akışını engellemeyecek tarzda olması gerekmektedir. Giysilerin üretiminde kullanılan kumaşların nefes alabilirlik özellikleri yüksek olmalıdır. Kumaşlar bebeğin vücudunda ter birikimine izin vermemeli, teri vücuttan mümkün olduğunca hızlı bir şekilde uzaklaştırmalıdır. Kumaş ile cilt arasındaki mekanik temas, özellikle uzun süre oturan veya yatan bebekler açısından çok önemlidir.
- Giysilerin kumaşlarının tutumu yumuşak olmalıdır.
- Bebek giysileri hafif ve dayanıklı olmalıdır.
- Bebek giysilerinin kalıpları kurallara uygun bir şekilde oluşturulmalı, kalıp ölçüleri bebeğin bedenine uygun olmalıdır (Utkun E. , 2013, s. 39).
- Geniş yakalı ve esnek kumaşlardan yapılmış giysiler seçilmelidir (Kürelî & Yalçınkaya, 2010, s. 182).
- Çocuk giysilerinde kullanılan fermuar, düğme, çıt-çıt gibi kapama malzemelerinin anti alerjik, dayanıklı, renk ve yıkama haslığı yüksek, kolay açılıp kapanabilir olmasına dikkat edilmelidir (Varol, 2014, s. 63).

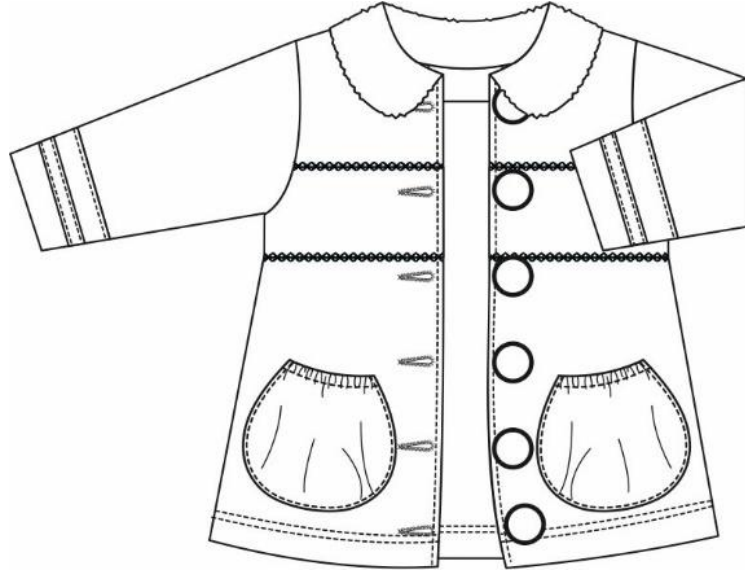
3.2.1. Bebek Dış Giyim Eşyaları

İç giyim üzerine giyilen, moda, çevreye, yaşa, iklime, ekonomik duruma, sosyal yaşantıya ve kumaş özelliklerine göre değişiklik gösteren giysilerdir (Ertürk, 2014, s. 33).

Dış giyim grubu; palto, manto, mont, pelerin, uyku tulumu, tulum, pantolon, etek, elbise, ceket, yelek, bluz, şort gibi giysilerden oluşmaktadır.

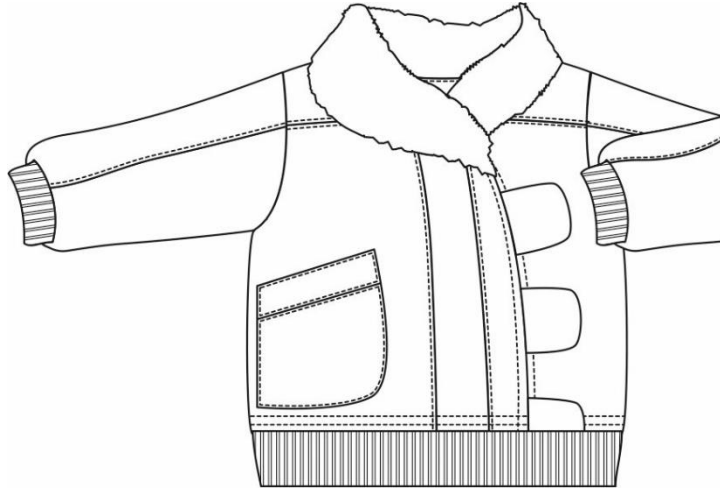
Palto, Manto, Mont

Bebekleri kış mevsiminde soğuktan koruyan palto, manto, mont ve pelerin gibi dış giyimlerin model seçiminde, bebeklerin hareketlerini engellememesi, canlı renklere sahip, kir tutmayan kumaşlardan üretilmiş olması öncelikli olarak tercih edilmektedir (Ertürk, 2014, s. 34) (Bkz. Şekil 3.41).

Şekil 3.41: Manto

Kaynak: Teknik Çizim Derya Buluç

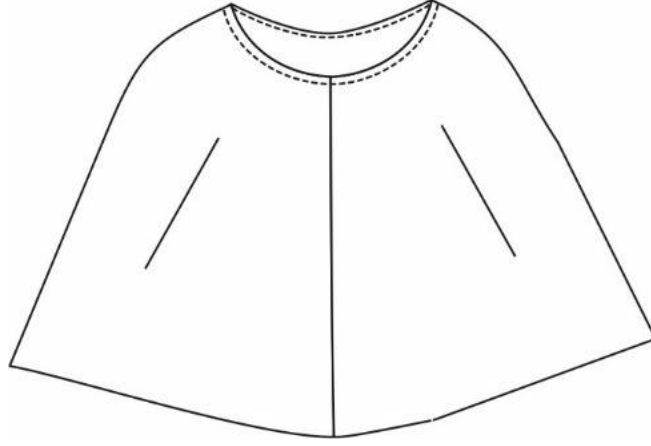

Şekil 3.42: Mont

Kaynak: Teknik Çizim Derya Buluç

Pelerin

Bir pardösü modeli olan pelerin omuzlardan aşağı dökülen, geniş, kolsuz bir tür dış giyim çeşididir (Bkz Şekil 3.43). Ön tarafta kopça veya düğme ile tutturulan veya düğmesiz ama mutlaka yandan ellerin çıkmasını sağlayan cep delikleri olan kaftan tarzı bir giysidir. Tamamen yuvarlak (veya verev) kesilmekte, etekleri bu nedenle daima dökümlü ve volanlı durur (Ertürk, 2014, s. 38).

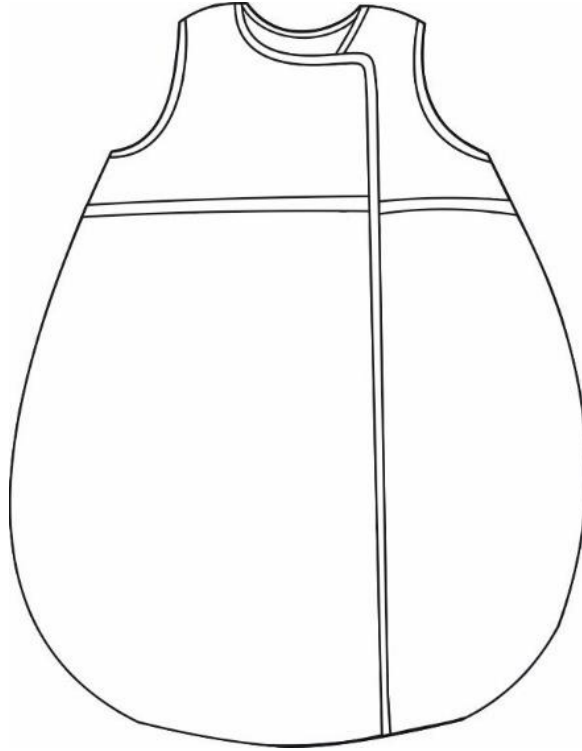

Şekil 3.43: Pelerin

Kaynak: Teknik Çizim Derya Buluç

Uyku Tulumu

Bebeğin rahat uyuyabilmesi ve uyurken üzerinin açılmaması için daha çok kış mevsiminde içi kapitone ile kaplanmış giysilerdir (Tekel, 1990, s. 25) (Bkz. Şekil 3.44).

Şekil 3.44: Kolsuz Uyku Tulumu

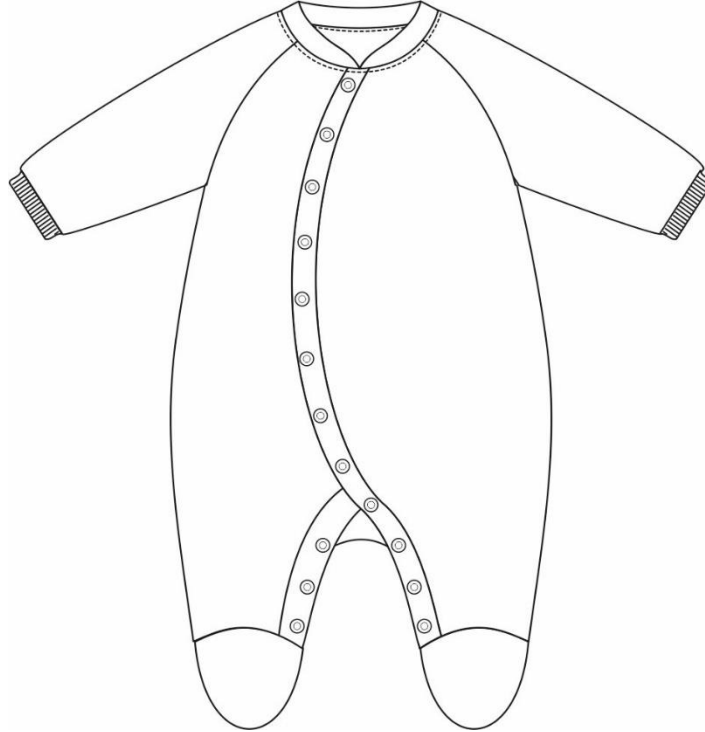
Kaynak: Teknik Çizim Derya Buluç

Tulum

Bebeğin ev içinde ve dışarıda üst giyim olarak giydiği, rahat hareket edebileceği yumuşak ve esnek kumaşlardan üretilen giyim çeşididir (Tekel, 1990, s. 25). Çeşitli kumaş ve süsleme teknikleri ile patikli-patiksiz, mevsimlere ve bebeğin yaşına göre 4 grupta sınıflandırılabilir.

Kollu tulum: Doğrudan iç çamaşırı üzerine giydirilebilen tulumlardır. Kollu tulumların çitçit veya düğmeleri genellikle ön ortadan ağı kadar veya iç bacak ve ağı kısmındadır. Kapatma yerlerinin ağı-iç bacak arasında olması, bebeklerin altlarının değiştirilmesinde de kolaylık sağlamaktadır. Ancak çitçitlerin aralıkları ve üst üste binme payları uygun ölçülerde olmalıdır. Aksi halde kapatıldığında dahi aradaki boşlukların gerilimle açılması sağlıklı değildir (Bkz. Şekil 3.45).

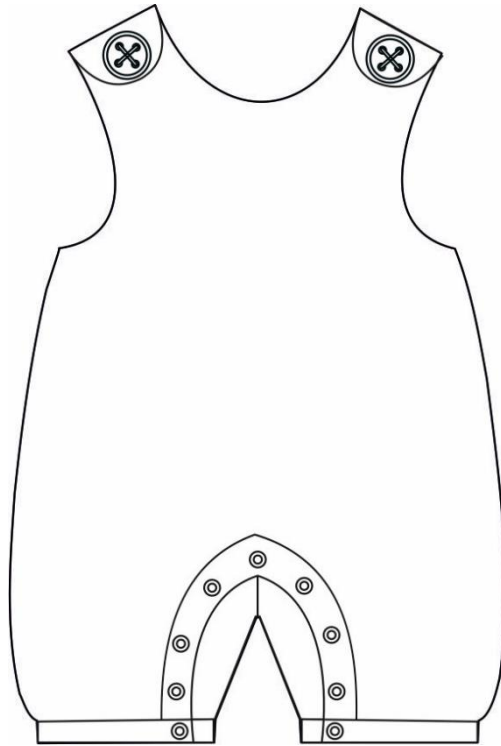
Patikli tulum: Özellikle ilk 6 aya kadar patikli tulumlar tercih edilmektedir. Dolayısıyla ayrıca çorap giydirmeye gerek kalmamaktadır. Mevsim ve ortam sıcaklığına bağlı olarak üzerine sadece çorap veya patik giydirilmesi yeterli olmaktadır (Ünal & Öndoğan, 2009, s. 30).

Şekil 3.45: Uzun Kollu Patikli Tulum
Kaynak: Teknik Çizim Derya Buluç

Kolsuz tulum: Kolsuz tulumlar, genellikle bluz üzerine giydirilen tulumlardır. Dolayısıyla bebeğin altı değiştirilirken tulum çıkarıldığında üşüme tehlikesini ortadan kaldırmaktadır. Kolsuz tulumların çitçit veya düğmeleri genellikle omuzlarda yapılmaktadır. Böylece bebekler, gerek elleriyle gerekse ağızlarıyla düğme veya çitçita ulaşamamaktadırlar.

Patiksiz tulum: Patiksiz tulumlar ise daha çok altıncı aydan sonra tercih edilmektedir. Bu aylarda bebeğin emekleme dönemine girmesi nedeniyle bebeğe çorap ve ayakkabı giydirmeye ihtiyacı nedeniyle patiksiz tulumlar tercih edilmektedir (Ünal Z. , 2004, s. 25) (Bkz. Şekil 3.46).

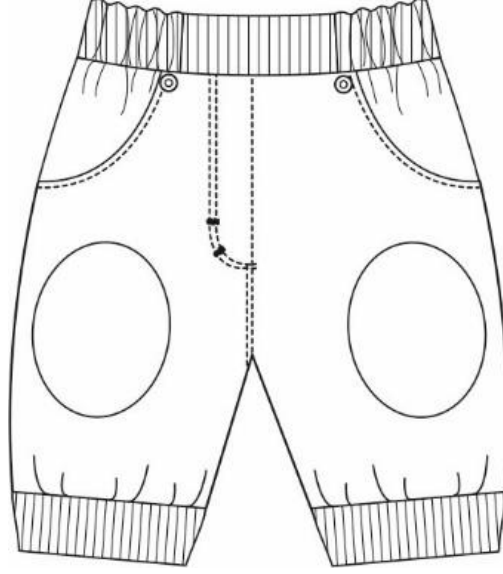
Şekil 3.46: Kolsuz Patiksiz Tulum
Kaynak: Teknik Çizim Derya Buluç

Pantolon

İki bacağı ayrı ayrı saran, dizi kaplayan ve genellikle ayak bileklerine kadar uzanan, üst kısmı bele kadar olan giyim eşyasıdır (Şendil, Değirmenci, Bilek, & Cihangir, 2010, s. 66). Pantolonları patikli-patiksiz ve bahçıvan pantolon olarak üçe ayırabilmek mümkündür.

Patikli pantolon; ilk altı ayda günlük ve uyku zamanlarında tercih edilmektedir.

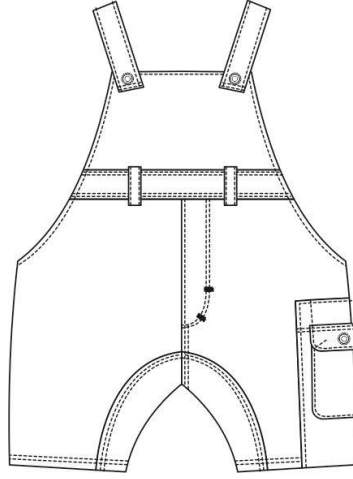
Patiksiz pantolonlar; altıncı aydan sonra tercih edilen pantolonlardır (Ünal & Öndoğan, 2009, s. 31) (Bkz. Şekil 3.47).

Şekil 3.47: Pantolon

Kaynak: Teknik Çizim Derya Buluç

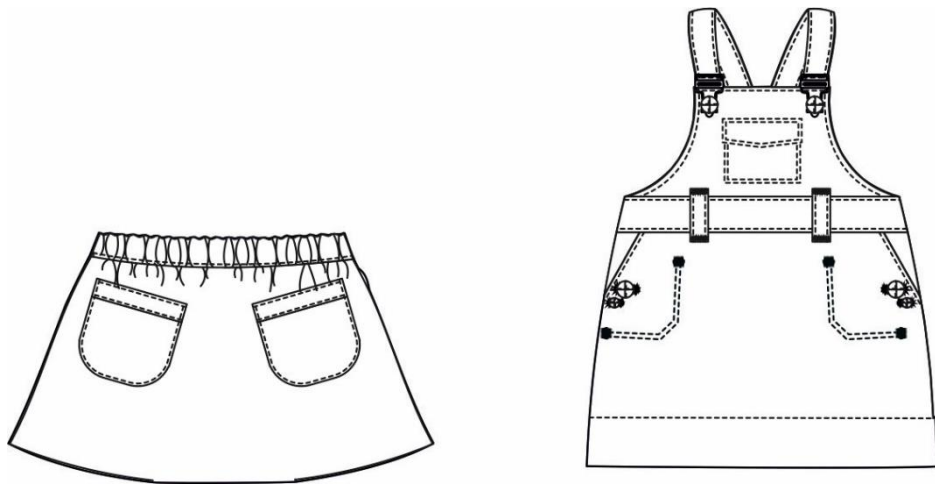
Bahçıvan pantolonlar; yüksekliğine göre göğüs kısmını kısmen ya da tamamen örten ön göğüs parçasına sahip askılı giysilerdir (Yakartepe & Yakartepe, 2004, s. 246). Genellikle altıncı aydan sonra tercih edilen bir pantolon olup askıları sayesinde boyu ayarlanabilmektedir. Aynı zamanda pantolonun belden aşağı düşmesi söz konusu olmamaktadır. Bebeğin çok hızlı büyümesi ve bahçıvan pantolonda askıların ayarlanabilir olması, giysiyi kullanışlı hale getirmektedir (Ünal & Öndoğan, 2009, s. 31) (Bkz. Şekil 3.48).

Şekil 3.48: Bahçivan Pantolon
Kaynak: Teknik Çizim Derya Buluç

Etek

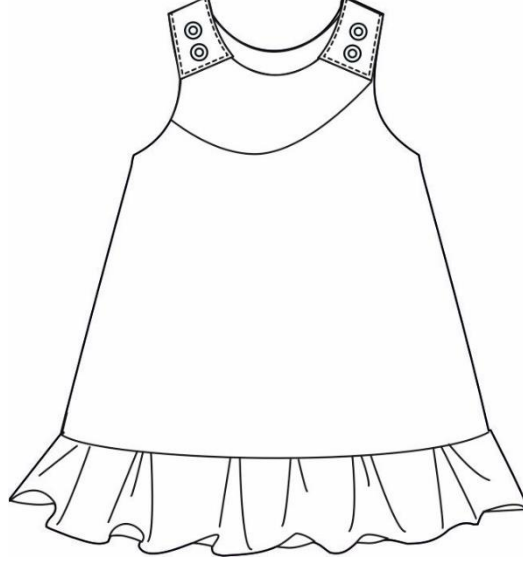
Günün modasına göre belden aşağı farklı uzunluklarda olabilen, dış giyim eşyalarıdır. Etekler t-shirt, gömlek, bluz veya benzeri giysiler gibi vücudun üst kısmını örtmek amacıyla tasarlanmış giysilerin en az biriyle giyilmesi gereken giysilerdir. Bu tür giysilerin askıları olması bunların esas itibari ile etek sayılmamasını gerektirmez. Askılara ilaveten, ön kısımlarında ve / veya arka kısımlarında önlük olduğu durumlarda da, söz konusu önlükler ebatları, kesimleri ve durumları itibari ile bu giysilerin yukarıda belirtilen türdeki giysiler olmadan giyilmesine imkan vermediği durumlarda, etek olarak sınıflandırılmaktadır (Şendil, Değirmenci, Bilek, & Cihangir, 2010, s. 74) (Bkz. Şekil 3.49).

Şekil 3.49: Etek ve Bahçivan Etek
Kaynak: Teknik Çizim Derya Buluç

Elbise

İç giyim üzerine giyilebilen, bedeninin üst ve alt kısmını örten tek parçadan oluşan dış giysi çeşididir (Ertürk, 2014, s. 43) (Bkz. Şekil 3.50).

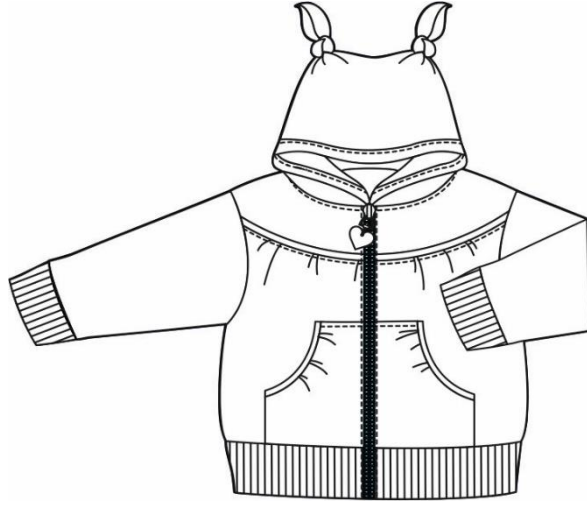
Şekil 3.50: Elbise

Kaynak: Teknik Çizim Derya Buluç

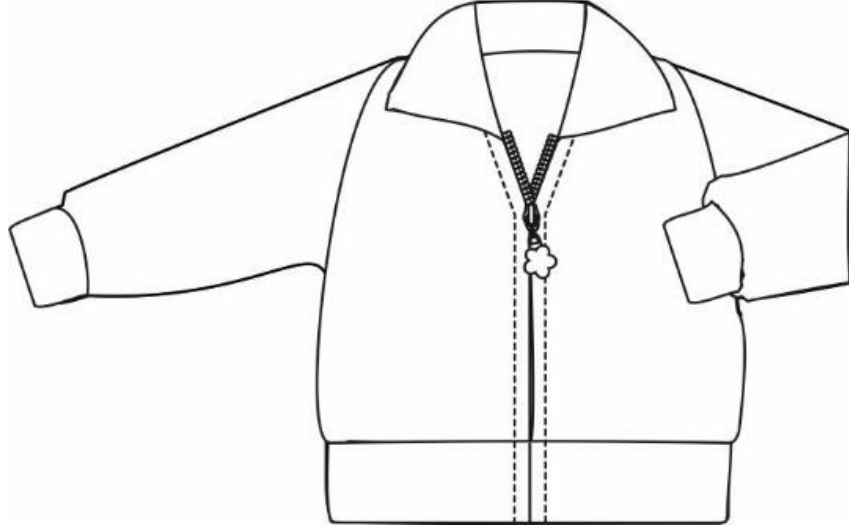
Ceket

Önü tamamen açık ve çeşitli teknikler ile önü kapatılabilen vücudun üst kısmını kapatmaya özgü giysilere ceket denilmektedir (Şendil, Değirmenci, Bilek, & Cihangir, 2010, s. 62). Bebek ceketlerini kapüşonlu ve kapüşonsuz olarak ikiye ayırmak mümkündür. Kapüşonlu ceketler genellikle kış aylarında, içi elyafli ve iç astarı pamuklu olarak üretilmektedir. Kapüşonsuz ceketler özellikle bahar aylarında tercih edilen farklı kumaşlardan üretilen ceketlerdir (Ünal & Öndoğan, 2009, s. 32) (Bkz. Şekil 3.51-52).

Şekil 3.51: Kapüşonlu Ceket
Kaynak: Teknik Çizim Derya Buluç

Şekil 3.52: Ceket
Kaynak: Teknik Çizim Derya Buluç

Yelek

Ceket içerisine ya da gömlek, t-shirt üzerine giyilen, önü tamamen açık veya çeşitli kapama teknikleri ile kapatılabilen kolsuz bir giyim çeşididir (Şendil, Değirmenci, Bilek, & Cihangir, 2010, s. 109) (Bkz. Şekil 3.53).

Şekil 3.53: Yelek
Kaynak: Teknik Çizim Derya Buluç

Gömlek-Bluz

Vücutun üst kısmına giyilen kollu veya yarım kollu veya kolsuz, yakalı veya yakasız giysiye gömlek-bluz denilmektedir (Şendil, Değirmenci, Bilek, & Cihangir, 2010, s. 79) (Bkz. Şekil 3.54).

Şekil 3.54: Kısa Kollu Gömlek
Kaynak: Teknik Çizim Derya Buluç

Şekil 3.55: Uzun Kollu Bluz
Kaynak: Teknik Çizim Derya Buluç

Şort

Dizi örtmeyen uzunluktaki pantolonlara şort denilmektedir (Şendil, Değirmenci, Bilek, & Cihangir, 2010, s. 66) (Bkz. Şekil 3.56).

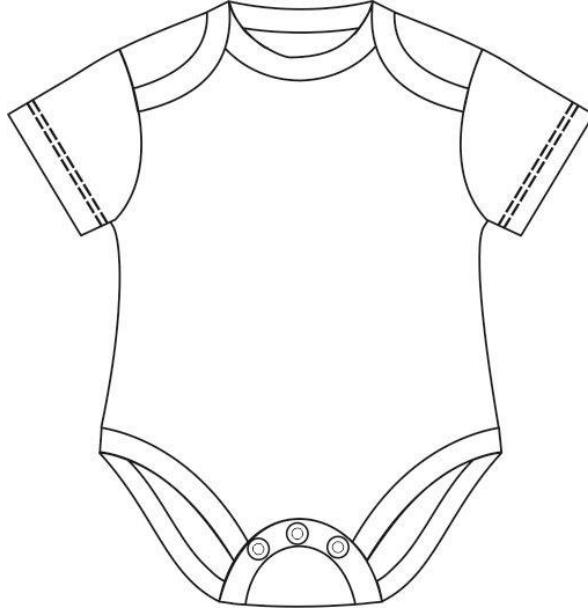
Şekil 3.56: Şort
Kaynak: Teknik Çizim Derya Buluç

3.2.2. Bebek İç Giyim Eşyaları

Bebeklerin bedensel etkinliklerinde rahat olabilmeleri, kan dolaşımının engellenmemesi ve cildin tahriş edilmemesi için kullanılacak iç giyim eşyalarında bebeğin rahat edebileceği malzeme ve modeller kullanılmalı, yumuşak ve sık yıkamaya elverişli doğal kumaşlar kullanılmalıdır (Tekel, 1990, s. 7). Bu grupta; body, külot, pijama, zıbın, atlet gibi giysiler bebek iç giyim eşyaları olarak sınıflandırılabilir.

Body

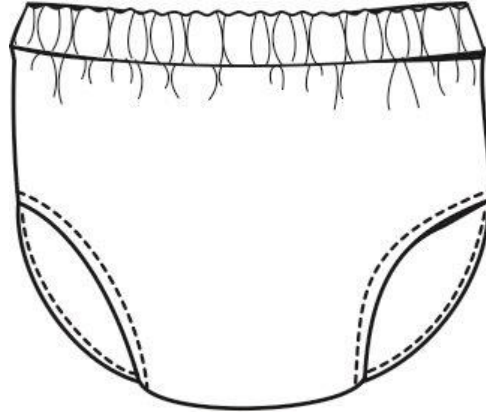
Genellikle %100 pamuklu örme kumaşlardan üretilen bebeklerin hareket etmeye başlamasıyla çok tercih edilen bir iç giyimdir (Ünal & Öndoğan, 2009, s. 30) (Bkz. Şekil 3.57).

Şekil 3.57: Kısa Kollu Body
Kaynak: Teknik Çizim Derya Buluç

Külot

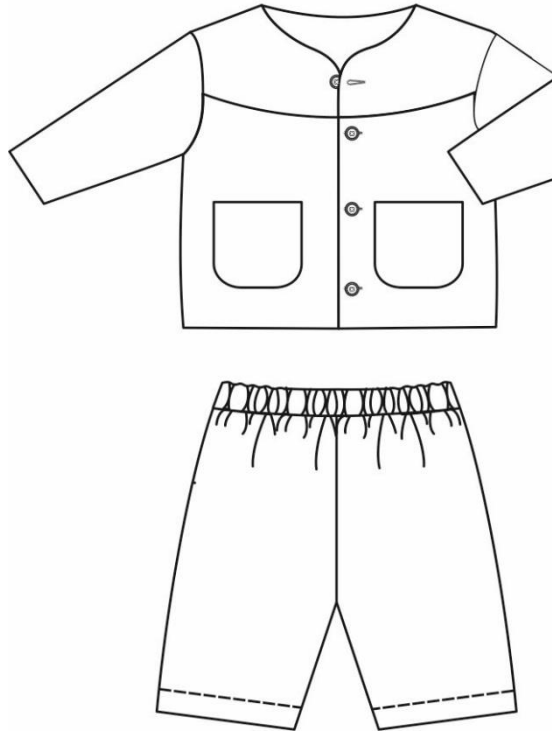
Beli ve paçaları lastikli, çeşitli kumaşlardan, çeşitli formlarda üretilen bebek iç giyimidir (Yakartepe & Yakartepe, 2004, s. 259) (Bkz. Şekil 3.58). Lastikli bir iç çamaşırı olan bebek külotlarının lastikleri bebeklerin cildini tahriş etmeyecek yumuşaklıkta olmalı ve kumaş olarak % 100 pamuklu örme kumaşlar kullanılmalıdır.

Şekil 3.58.: Külot
Kaynak: Teknik Çizim Derya Buluç

Pijama

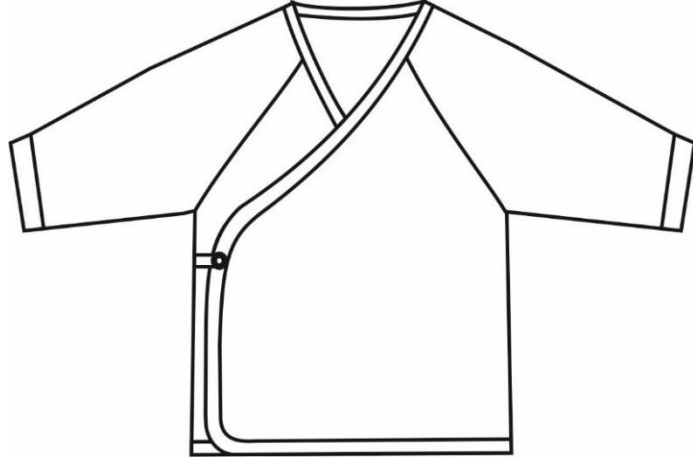
Genellikle ceket tarzı bir üst giysi ve rahat kesimli, ön kısmında açıklığı olan veya olmayan bir pantolon veya şorttan oluşmaktadır (Şendil, Değirmenci, Bilek, & Cihangir, 2010, s. 87) (Bkz. Şekil 3.59).

Şekil 3.59: Uzun Kollu Pijama Takım
Kaynak: Teknik Çizim Derya Buluç

Zıbın

Bebeklere iç çamaşırı olarak giydirilen, ince pamuklu örme ya da dokuma kumaşlardan yapılan kollu giysidir (Bkz. Şekil 3.60). Zıbınların bebeği rahatsız etmemesi için yanları dikişsiz olarak çalışılmakta ve giydirilmesinin kolay olması için önden açık olarak üretilmektedir (Yakartepe & Yakartepe, 2004, s. 258).

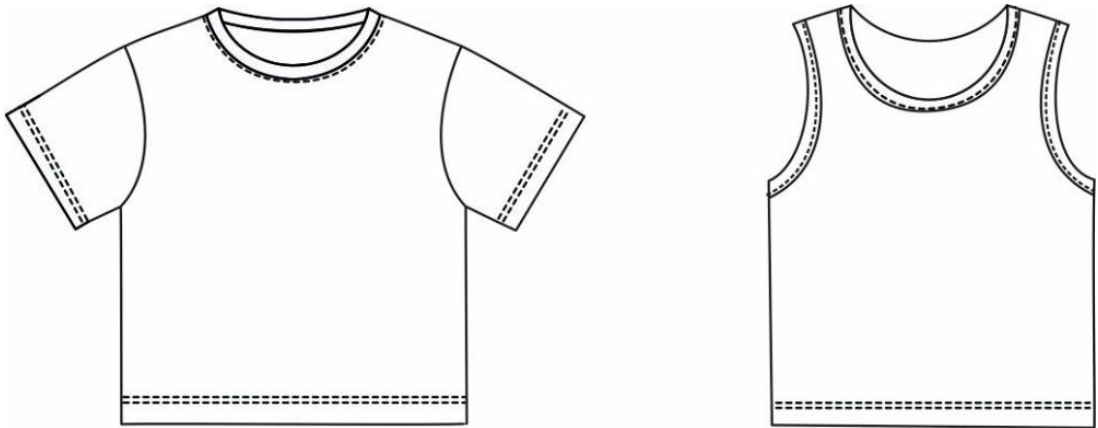

Şekil 3.60: Zıbın

Kaynak: Teknik Çizim Derya Buluç

Fanila, Atlet

Genellikle yuvarlak veya V yakalı, uzun-kısa kollu ya da kolsuz, % 100 pamuklu veya yün kumaştan üretilen bir iç giyimdir. Uzun veya kısa kollu olan modellere fanila, kolsuz olan modellere de atlet denilmektedir (Ünal Z. , 2004, s. 25) (Şendil, Değirmenci, Bilek, & Cihangir, 2010, s. 102)(Bkz. Şekil 3.61).

Şekil 3.61: Fanila ve Atlet

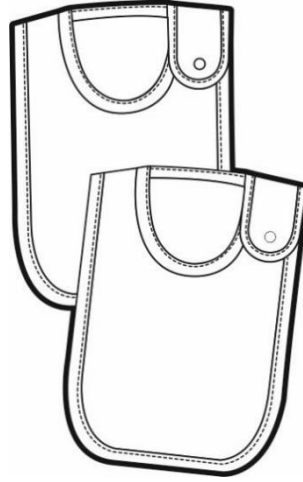
Kaynak: Teknik Çizim Derya Buluç

3.2.3. Bebekler İçin Giyim Aksesuarları

Bu grupta; mama önlükleri, tek parmaklı veya parmaksız eldivenler, şapkalar, çoraplar ve patikler bebek giyim aksesuarları olarak sınıflandırılabilir.

Mama Önlüğü

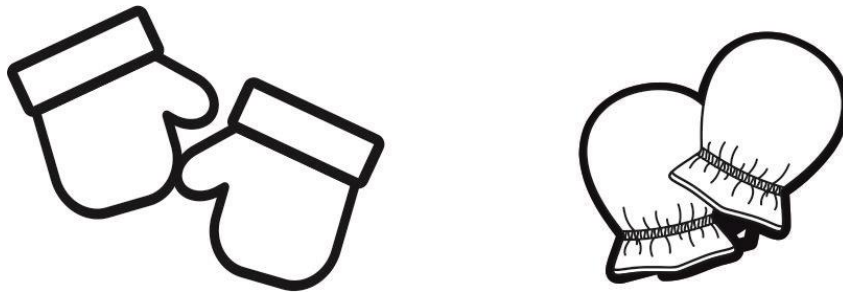
Bebeğin dış giyimi üzerine giydirilen, dış giyimin kirlenmesine engel olacak kumaşlardan üretilen giysi aksesuarıdır (Tekel, 1990, s. 26)(Bkz. Şekil 3.62).

Şekil 3.62: Mama Önlüğü
Kaynak: Teknik Çizim Derya Buluç

Eldiven

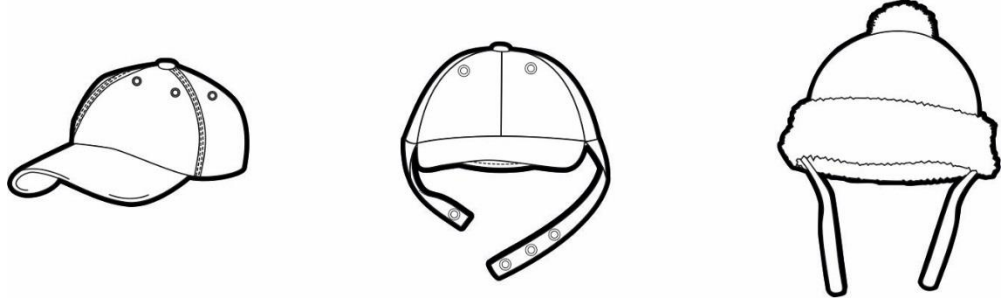
Bebek eldivenleri; bebeklerin ellerini soğuktan ve yüzünü çizmekten koruyan bir aksesuardır. Parmaksız, tek parmaklı ve parmaklı çeşitleri vardır (Bkz. Şekil 3.63).

Şekil 3.63: Tek Parmaklı ve Parmaksız Eldiven
Kaynak: Teknik Çizim Derya Buluç

Şapka

Çocuğun başını soğuktan ve sıcaktan korumak için kullanılan, mevsimine göre çeşitli kumaşlardan üretilen bebek giyim aksesuarıdır (Tekel, 1990, s. 26) (Bkz. Şekil 3.64).

Şekil 3.64: Şapka Çeşitleri
Kaynak: Teknik Çizim Derya Buluç

Çorap ve Patik

Çorap; ayakkabı içerisinde ayağa giyilmek üzere ayak şekline uygun olarak ilmekleme yöntemiyle elde edilen elde veya makinada üretilen bir giysidir (Subaşı, 2001, s. 1).

Patik; altı yumuşak veya ince deriden, genellikle üstten bağlı küçük çocuk ayakkabısıdır

(http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&kelime=PAT%C4%B0K Erişim: 14.04.2015) (Bkz. Şekil 3.65).

Şekil 3.65: Çorap ve Patik Çeşitleri
Kaynak: Teknik Çizim Derya Buluç

3.3. Bebeklerde Giysilerin Kullanım Alanları

3.3.1. Günlük Giysiler

Günlük giysiler, çoğunlukla ev içerisinde kullanılan sade, kullanışlı, rahat modelleri kapsayan giysi çeşitleridir (Ertürk, 2014, s. 32). Bebeklerin günlük giysilerinde tüm giyim çeşitlerinde olduğu gibi rahatlık çok önemlidir. Ayrıca bu giyimlerin evde gün içerisinde giyileceği için dayanıklı, sık yıkama ve ütülemeye dayanıklı olmaları da gerekmektedir. Bebeklerin günlük giysileri; ilk 6 ay patikli tulum, 6 -12 ay arası iki parçalı, alt-üst giyim ayrı olarak ya da patiksiz tulumlardan oluşmaktadır.

Şekil 3.66: Günlük Ev Giysisi Alt-Üst Takım
Kaynak: (Anonim2, 2006)

3.3.2. Uyku Giysileri

Bebeklerin uyurken kullandığı uyku tulumu, başlıklı ve kapalı şekilde yapılmaktadır. Uyku tulumlarını giyip çıkarmada kolaylık sağlamak için fermuar veya çitçit ile üretilmektedir (Yakartepe & Yakartepe, 2004, s. 259).

Bebeğin rahat uyuyabilmesi, uyurken üzerinin açılmaması ve üşümemesi için kullanılan, pamuklu kumaşlarla üretilen içi kapitone ile kaplanan uyku giysileridir (Tekel, 1990, s. 25). Uyku tulumları farklı modellerde üretilmektedir. Bebeğin ayaklarını örten ve ayaklarını hareket ettirebilmesi için yeterli yer sağlayan uzun dikdörtgen, yuvarlak ya da pantolon şeklinde üretilen çeşitleri bulunmaktadır (Bkz. Şekil 3.67-68).

Şekil 3.67.: Bebek Uyku Tulumu
Kaynak: (Anonim2, 2006, s. 51)

Şekil 3.68: Patikli Uyku Tulumu
Kaynak: <http://www.motherscare.com/Motherscare-Mummy-and-Daddy-Walk-In-Sleeper/LC5880,default,pd.html> Erişim:20.04.2015

3.3.3. Oyun Giysileri

Çocukların en fazla kullandıkları giyimler olduğundan rahatlığına, sık yıkanabilir, kolay ütülenebilir olmasına ve üzerinde çok süslemenin bulunmamasına dikkat edilmelidir (Sevüktekin, 1972, s. 3). Bol rahat kesimli tulumlar, şortlar, taytlar, eşofmanlar kullanılmaktadır (Bkz. Şekil 3.69-70). Günümüzde bebeklerin yatarken ya da otururken oynaması için giyim aksesuarları tasarlanmıştır (Bkz. Şekil 3.71).

Şekil 3.69: Kız Bebek Oyun Tulumu

Kaynak: (Anonim2, 2006)

Şekil 3.70 : Bebek Oyun Tulumu
Kaynak: (Anonim2, 2006)

Şekil 3.71: El ve Ayak Çingırakları
Kaynak: <http://www.imaginarium.com.tr/el-ve-ayak-çingraklar-66464.htm> Erişim: 14.04.2015

3.3.4. Plaj Giysileri

Plaj giysileri, denizde ve kumda giyilebilecek ince, çabuk kuruyan, kumaşlarla üretilen giyimlerdir (Şener, 2000, s. 15).

Bebeklerin cildi yetişkinlerin cildinden çok daha hassas olduğundan, bebeğin güneşten yanmaması için, dikkatli bir şekilde korunmaya ihtiyacı vardır. Altı aylıktan küçük bebeklerin direkt güneş ışığından uzak tutulması gerekmektedir. Bebek arabası veya pusetine, şemsiye ya da güneş siperliği, başına da geniş kenarlı bir şapka takılmalıdır. Kol ve bacakları serin tutacak, sıkı dokunmuş, çabuk kuruyabilen kumaşlardan yapılmış giysiler giydirilmelidir (Cooper, 2003, s. 267). Bebek plaj giysileri; kullan at mayolar, antibakteriyel mayolar, sentetik mayolar, havlu bornozlar, güneş giyimleri (uv filtreli), güneş şapkası ve şortlarını kapsamaktadır.

Mayo; deniz, göl, havuz vb. yerlerde kullanılan, suya dayanıklı, güneşe ve solmaya karşı korumalı kaliteli kumaşlardan yapılan giyimlerdir (Ertürk, 2014, s. 51). Bebekler için en çok kullanılan mayolar kullan at mayolardır (Bkz. Şekil 3.72). Bebek bezleri ile aynı beden numaralarına sahip olarak satılmaktadır. Bu mayolar suyun içerisinde normal bebek bezleri gibi şişme yapmadığı için bebeğin rahat hareket etmesini sağlamaktadır.

Şekil 3.72: Kullan At Mayolar

Kaynak: <https://www.huggies.com.tr/ueruenler/huggies-little-swimmers/huggies-little-swimmers.aspx>
Erişim: 20.04.2015

Bebeklerin suya girdiklerinde üşümemeleri için tasarlanmış deniz giysileri bulunmaktadır. Bu giysilerin, omuzlarında, ağ kısmında ve yanlarında bulunan cırt bantlar ile bebeklerin vücuduna daha iyi oturması, kolay giydirilip çıkarılması ve askılarından ayarlanabilir olması sayesinde bebeklerin daha uzun süre bu giysiyi giyebilmeleri sağlanmıştır. Ayrıca kumaşın suda batmama özelliği de bulunmaktadır (<https://www.konfidence-usa.com/store/pc/viewPrd.asp?idproduct=26&idcategory=4> Erişim:18.04.2015) (Bkz. Şekil 3.73).

Şekil 3.73: Deniz Giysisi

Kaynak: <https://www.konfidence-usa.com/store/pc/viewPrd.asp?idproduct=26&idcategory=4>
Erişim:18.04.2015

Güneşin zararlı ışınlarından bebekleri korumak için geliştirilmiş “UV” filtreli çeşitli bebek giysileri bulunmaktadır. Bu ürünlerin kumaşı bebeğin cildini güneşin vermiş olduğu zararlı ışınlardan koruma özelliğine sahiptir. Güneşten koruyucu kıyafetler, güneşten koruma faktörüne sahip, yumuşak, dayanıklı, hızlı kuruyan, klora dayanıklı kumaşlardan üretilmiştir (https://www.konfidence-usa.com/uv_protect.asp Erişim: 18.04.2015) (Bkz. Şekil 3.74-75-76).

Şekil 3.74: Güneş Giyimleri (UV Filtreli) Patikli Bebek Tulumu
Kaynak: <http://www.equatorsun.com/addProduct.jsp?id=0> Erişim:18.04.2015

Şekil 3.75: Güneş Giyimleri (UV Filtreli) Bebek Kıyafeti
Kaynak: <https://www.roseoubleu.com/en/maillot-de-bain-1-piece-25301-swimwear-and-life-jacket>
Erişim:18.04.2015

Şekil 3.76.: Güneş Giyimleri (UV Filtreli) Bebek ve Çocuk Giysisi

Kaynak: <http://www.equatorsun.com/addProduct.jsp?id=10> Erişim: 18.04.2015

Plajda bebeklerin korunması gereken en önemli yeri başlarıdır. Bebekleri güneşten koruyan UV filtreli kıyafetlerin kumaşından üretilen bebek şapkaları da piyasada bulunmaktadır. Bu şapkalar ile bebeğin yüzü, kulakları ve boynu korunmaktadır. Kumaşları hızlı kurduğu için tüm gün değiştirmeden kullanılabilir.

(<https://www.konfidence-usa.com/store/pc/viewPrd.asp?idproduct=31&idcategory=6> Erişim: 18.04.2015)

(Bkz. Şekil 3.77).

Şekil 3.77: Güneş Korumalı (UV Filtreli) Bebek Şapkası

Kaynak: <http://www.equatorsun.com/addProduct.jsp?id=3> Erişim: 18.04.2015

Plaj havlu ya da bornozları; yumuşak, sıcak tutan ve kolay su emici özelliğe sahip, %100 pamuk havlu kumaşlardan üretilmelidir (Singer, s. 136). Bebeklerin başını soğuktan koruma ve daha kolay kurulayabilmek için kapüşonlu modeller de bulunmaktadır (Bkz. Şekil3.78).

Şekil 3.78.: Plaj Havlusu Panço

Kaynak: <http://www.imaginarium.com.tr/bebek-icin-plaj-havlusunu-panco-79858.htm> Erişim: 14.04.2015

3.3.5. Özel Amaçlı Giysiler

Bu grubun büyük çoğunluğunu fantezi giyimler kapsamaktadır. Bu tür giyimlerde kadife, şifon, organze, organtin, koton, dantel, fisto, çeşitli naylon ya da sentetik kumaşlar ve bazen de çok ağır olmayan ipekli ve ince yünlü kumaşlar kullanılmaktadır. Süsleme olarak dantel, fisto, ara fistosu, gipür dantel, kurdela, firfir, fiyonk, volan, nervür ile basit işleme teknikleri kullanılmaktadır (Şener, 2000, s. 15). Erkek çocuklara pantolon, gömlek, kravat ya da papyonlu bir takım elbise

giydirilmektedir. Diğer kıyafetlerinden ayıran en önemli özeliği daha süslü kumaş ve modellerinin olmasıdır (Sevüktekin, 1972, s. 3).

6 Ay KınaKıyafeti: Kız bebeklerin altı ayı doldurması ile birlikte daha çok Ege Bölgesinde kutlanan ve gelenekselleşen bir kına yakma merasimidir. Kınayı bebeğin eline yakan kişi, kız bebeğinin kınaannesi olarak adlandırılmaktadır. Kız bebeğe kırmızı saten kumaş üzeri sarı sırma işlemeli bir üst kaftan, içine gömlek ya da bluz altına şalvar giydirilmektedir (Bkz. Şekil 3.79).

Şekil 3.79: 6 Ay Kına Kıyafeti (Kaftan, Üst Bluz, Şalvar)

Kaynak: Deniz Buluç'a ait 6 Ay Kına Kıyafeti Fotoğraf Çekimi Derya Buluç 12.12.2014.

Mevlit kıyafetleri:

Sağlıklı bir şekilde dünyaya gelen bebek için akraba ve yakınlarının çağrılarak dua okunmasına bebek mevlidi denilmektedir. Bebeğin mevlitte giydiği giysiye de mevlit giysisi denilmektedir (Bkz. Şekil 3.80).

Şekil 3.80.: Erkek-Kız Çocuk Mevlit Kıyafeti

Kaynak: <http://blog.milliyet.com.tr/bebek-mevludu-hazirliklari/Blog/?BlogNo=465344> Erişim: 20.03.2015

Vaftiz kıyafetleri: Hristiyanlıkta doğduktan kısa bir süre sonra çocuğa ilk günahını silmek ve onu Hristiyanlaştırmak amacıyla yapılan kutsal işleme vaftiz töreni denilmektedir

(http://tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&arama=gts&guid=TDK.GTS.555205b91527d4.44312410. Erişim: 21.04.2015). Bu törende bebeklere giydirilen kıyafete de vaftiz kıyafeti denilmektedir (Bkz. Şekil 3.81). Bu kıyafetler uzun, beyaz ve şapkalı olarak üretilmiş ve firfir, pile, dantel gibi birçok süslemeyi üzerinde barındıran fantasti kıyafetlerdir (Haris, 1999, s. 24). Geçmiş yıllarda olduğu gibi günümüzde de cinsiyet ayrımı yapılmaksızın erkek çocuklarına da aynı elbise giydirilmektedir.

Şekil 3.81.: Vaftiz Kıyafeti

Kaynak: <http://www.onesmallchild.com/virginia-christening-gown.html> Erişim: 25.04.2015

3.4. Bebek Giysilerinde Beden Numaraları

Bebek giyiminin hazır giyim olarak üretimi, yetişkinlere göre daha zor olmaktadır. Bunun nedeni bebeklik döneminde büyümenin hızlı olmasıdır. Büyümede boy, diğer ölçülerden daha hızlı artan bir boyut olduğundan ölçü sisteminde boy temel alınmaktadır (Ünal & Öndoğan, 2006).

Aileler, bebek giysilerini yaşa veya boya göre satın almaktadırlar. Örneğin; 86 beden olan bir giysinin boyu 86 cm olan çocuğa uygun olması gerekmektedir. 0-2 yaş arasındaki çocukların ortalama boy uzunlukları, uluslararası yapılan araştırmalara göre 48-92 cm arasında, beden çevreleri ise 40-52 cm arasında değişmektedir. Normal zamanında yeni doğan bebek boyu ortalama 50 cm olduğundan; yeni doğan bedeni de 50 olmaktadır. Normal doğan bebek giysilerinin en azından ilk üç ay giydirilebilmesi için genellikle ilk giysiler 56 beden olarak satın alınmaktadır. Bedenler 6 cm'lik boy artışlarından oluşmaktadır (Ünal & Öndoğan, 2009, s. 27) (Bkz. Şekil 3.82).

00 AY (Premature)	1,5 - 2,5 KG	40 - 50 CM	18 - 24 AY	8 - 16 KG	86 - 92 CM
0 AY (Yeni Doğan)	2,5 - 5,5 KG	50 - 56 CM	1 YAŞ	7 - 16 KG	86 CM
0 - 3 AY	2,5 - 7,5 KG	56 - 62 CM	2 YAŞ	9 - 18 KG	98 CM
3 - 6 AY	4 - 9 KG	62 - 68 CM	3 YAŞ	10 - 18 KG	92 CM
6 - 9 AY	5,5 - 11 KG	68 - 74 CM	4 YAŞ	11 - 22 KG	104 CM
9 - 12 AY	6,5 - 12 KG	74 - 80 CM	5 YAŞ	13 - 25 KG	110 CM
12 - 18 AY	7 - 14 KG	80 - 86 CM	STD	STANDART	STANDART

Ayakkabı & Patik Ölçü Tablosu

0 AY (Yeni Doğan)	14 numara
0 - 3 AY	15 numara
3 - 6 AY	16 numara
6 - 9 AY	17 numara
9 - 12 AY	18 numara
12 - 18 AY	19 numara

Şekil 3.82: 0-18 Ay Arası Örnek Ölçü Tablosu

Kaynak: <http://www.idilbaby.com/index.php?do=dynamic/view&pid=17> Erişim: 22.04.2015

3.5. Bebek Giysilerinin Model Özellikleri

Giysi oluşturmada kullanılan vücut ölçüleri ile temel kalıp hazırlama metotları vücudun hareketsiz halini içermektedir ve genellikle vücut hareketleri ile ilgili bir detay söz konusu değildir. Oysa ki insan vücudu sürekli hareket halindedir ve insan derisi hareketle gerektiği kadar gerilme, daha sonra eski haline dönme gibi olağanüstü bir esneme kabiliyetine sahiptir. Giysiden de kullanım sırasında bu özelliğe uyum sağlaması beklenmektedir (Bozkurt, 1995, s. 151).

Bebekler, giysileri içinde rahat oldukları zaman giysiden kaynaklanan huzursuzlukları da olmamaktadır. Bu nedenle giysinin vücuda iyi uyum sağlayacak şekilde tasarlanması çok önemlidir. Bebek vücudunun statik ve dinamik haldeki yapısı bilinmeden üretilen giysilerin bebeğin vücuduyla uyumsuzluk göstermesi doğaldır. Dolayısıyla giysi kalıplarının hazırlanmasına vücut geometrisinden yola çıkılarak yaklaşılmalıdır (Ünal Z. , 2004, s. 17).

Bebek giysi modelleri, bebeğin rahatı ve konforu için yaşına ve motor gelişimlerine uygun bir şekilde tasarlanmalıdır (Ünal & Öndoğan, 2009).

Çocukluk çağında kolay yıkanabilen, kolay giyilip çıkarılabilen, dayanıklı, çocukların fiziksel gelişimlerini ve oyun oynamalarını engellemeyecek model özelliklerine sahip kıyafetler tasarlanmalıdır (Ertürk, 2014, s. 31).

3.6. Bebek Giysilerinde Kullanılan Kumaşların Özellikleri

Bebeklik dönemi giysi tasarımında dikkat edilecek en önemli unsur vücut ısısının ayarlanmasıdır. Bu dönemde bebeğin hareketlerinin kısıtlı olması bebeği pasifleştirmektedir. Yazın terleme, kışın üşüme riskinin minimuma indirilmesi gerekmektedir. Yapılacak tasarımlar da ilk unsur, giyside kullanılacak ana malzemenin yani kumaşın seçimidir. Bebeğin tenini tahriş etmeyen, ekolojik özelliklere sahip, işlevsel kullanımı olan, dayanıklı kumaşlar seçilmelidir (Kuru & Çeğindir, 2001, s. 4). Kumaş çeşitlerinin seçilmesinde canlı renkli, desenli kumaşların doğru seçimi de çocukların ruhsal gelişimlerini olumlu yönde etkileyecektir (Ertürk, 2014, s. 31).

Bebek kumaşları, moda uygunluğunun yanı sıra mevsime ve bebeklerin hassas cildine yeterli konforu sağlayacak nitelikte olmalıdır. Dolayısıyla kullanılan hammaddenin ve kumaş dokusu çok önemlidir. Tasarlanacak bir giyside kullanılacak tekstil yüzeyinin; dokusu, tuşesi, deseni, lif özellikleri, renk haslığı ve bunun gibi

özellikleri tasarımı doğrudan etkileyen unsurlardandır Bebeğin iç çamaşırları, yumuşak, suyu-nemi kolaylıkla emebilen, kaynatmaya (90-100 dereceye) dayanıklı, ütülenebilen özellikte olmalıdır. Kullanılan kumaşların tuşeleri yumuşak olmalıdır. Bebeklik ve çocukluk dönemlerinde giydirilen kumaşların kesinlikle esnek yapıda olmaları gerekmektedir (Ünal, 2009). Bu nedenle en çok örme kumaşlar tercih edilmektedir. Örme kumaşlar bebeklerin hareketlerine, hızlı bedensel büyümelerine uymaları ve kolay giydirilip çıkarıldıkları için bebek giysilerinin üretiminde en çok tercih edilen kumaşlar olmaktadır (Singer, s. 134).

İç çamaşırı kumaşlarının, vücuttan çıkan sıvıyı hızla emmesi, yine hızlı bir şekilde dış katmanlara iletmesi bunun için de lifin ısı iletkenliğinin ve su buharı geçirgenliğinin yüksek, hidrofil özelliğe sahip olması gerekmektedir (Öner & Okur, 2010, s. 25).

Bebek giysilerinde kullanılan kumaş hammaddeleri genellikle pamuklu, yünlü ve sentetik olup kullanım yerine ve mevsimsel ısıya bağlı olarak değişiklik göstermektedir. Bebek giysilerinde en çok kullanılan hammadde pamuk olup yünlü kumaşlar bazı dış giysilerde kullanılmaktadır. Sentetik kumaşlar, sağlık açısından pek tercih edilmemektedir. (Ünal & Öndoğan, 2009).

Bebek giysilerinin üretiminde ağırlıklı olarak kullanılmakta olduğu bilinen pamuk lifinin yanı sıra özellikle bebek iç giyiminde bambu, Tensel LF® gibi rejenere selüloz liflerinin de günümüzde kullanıldığı görülmektedir.

Pamuklu Kumaşlar:

Pamuklu ve pamuk karışımı kumaşlar çocuk giysilerinde sık tercih edilmektedir. Bu tür kumaşlar başka renk alternatifi olan, sağlıklı, temizlenebilir, nem çekme ve ekonomiklik gibi özellikleri olan kumaşlardır (Kuru & Çeğindir, 2001, s. 5).

Bebek iç çamaşırı, gece giysileri ve genellikle deriyle temas halinde olan giysilerin tamamında %100 pamuklu kumaşlar kullanılmaktadır (Ünal Z. , 2004, s. 29).

Organik Pamuklu Kumaşlar: 1980'lerden sonra çevre ve ekoloji sorunlarının artmasına paralel olarak tekstillerde de organik ve ekolojik tekstil üretimi gelişmeye başlamıştır.

Doğal liflerin üretiminde bakteri, mantar, böcek vb. biyolojik etkenleri öldürmek için pestisidler ve toprağın verimini artırmak için suni gübre

kullanılmaktadır. Pestisid ve suni gübre kullanılmadan üretilen doğal liflere organik doğal lifler, bu şekilde üretilen pamuğa da organik pamuk denilmektedir.

Tekstiller, çeşitli boyarmadde, kimyasallar vb. kullanılarak üretilmektedir ve bu kimyasalların bazıları canlılara zarar vermektedir. “Amerika Birleşik Devletleri’nde başlayan ve son 20 yılda tüm dünyada yaygınlaşan çevre hareketi tekstil sanayisini de etkilemiştir. Bunun sonucu olarak “tekstil ekolojisi” ortaya çıkmıştır. Eko Tekstil; insan ve diğer canlıların sağlığı ile çevreye zarar vermeden üretilebilen, kullanılabilen ve yok edilebilen kısacası ekolojik dengeyi bozmayan ürünlere denilmektedir (Gümüser, 2013, s. 23).

Ekolojilik kavramı ham maddenin organik olarak üretilmesi ile sınırlı olmayıp üretiminden sonra renklendirmesinin de ekolojik olması, doğal boya maddeleri ile renklendirilmesini gerektirmektedir. Herhangi bir tekstil ürününün çevre dostu, ekolojik ürün sayılabilmesi için üç önemli özelliği içermesi gerekmektedir.

- Üretim ekolojik olarak yapılmalıdır: Elyaftan başlayarak bütün üretim aşamalarında insanlara ve çevreye zarar verilmemesi, işlem adımlarının çevre dostu olması, hava ve su atıklarının arıtılması, yok edilmesi, gürültünün engellenmesi gibi önlemlerin alınmış olması ve bunlara riayet edilmesi gerekir.
- İnsanlar üzerindeki toksik etkilerine dikkat edilmelidir: Tekstil ürünlerinin insan bedenine yaptığı toksik etkiler; deriyle temas, solunum, bilhassa çocuklar için tükürük veya sindirim yollarından herhangi biri ile hiçbir şekilde zarar verici etkileri barındırmamalıdır.
- Atıklar çevreye zarar vermeyecek şekilde imha edilmelidir: Atıkların geri kazanılması veya yok edilmesi işlemlerinin çevreye zarar vermeksizin yapılması gerekir. Yakarak, çürüterek veya depolayarak imha etme doğaya ve insanlara zarar vermeyecek şekilde yapılmalıdır (Çakıroğlu, 2004, s. 10-24).

Yünlü Kumaşlar:

Yünlü kumaşlar yüzde oranlarına göre sentetik liflerle karıştırılarak dayanıklılıkları ve kullanım özellikleri yükseltilmektedir. Kışlık ve mevsimlik giysilerde tercih edilen yünlü kumaşlar, kolay temizlenip rahat form almaktadır.

Hayvansal lif olan koyunyünü, giysiler için soğuk ve serin hava koşullarına uygun olmasına rağmen, ‘kaşıma hissi verme’ özelliğinden dolayı bebekler için

kullanmaktan kaçınılmaktadır. Oysaki bazı uzmanlar gerçek yünde alerjilerin çok nadir görüldüğünü, bu alerjilerin yünden değil polenlerden ve kedi tüylerinden kaynaklandığını söylemektedirler (Gümüşer, 2013, s. 23).

Sentetik Kumaşlar: Ter çekme ve hava alma özelliklerinin olmaması nedeniyle bebekler için sağlıklı değildir. Bu nedenle bebek giysilerinde, yağmurluk, vb. gibi özel giysilerde diğer liflerle karışımli olarak kullanılmaktadırlar. Çabuk temizlenme özelliğine sahip olan sentetik kumaşlar, ütü gerektirmez, buruşmazlar ve renk vermezler. Nem çekme, ısıyı muhafaza etme özelliği kazandırmak amacı ile doğal liflerle karıştırılarak kullanılmaktadır. Sentetik kumaşlar, yaş günü, düğün, yemek gibi özel gün giysilerinde form almaları, istenen görünümün sağlanması, dikiş rahatlığı, ekonomiklik gibi nedenlerden ötürü geniş kullanım alanı bulunmaktadır (Kuru & Çeğindir, 2001, s. 5).

Bambu Kumaşlar: Bambu kamışının hamurundan elde edilen bambu elyafı, rejenere selülozik bir elyafıdır. Viskona benzer özellikler gösterse de viskondan daha doğal ve farklı özellikleri bulunmaktadır. Güçlü, hafif ve esnek bir yapıya sahiptir. Kalite değerinin Tencel lifi gibi olduğu bilinmektedir. Çin Bambrotex firması tarafından üretilen bambu elyafı, patentli bir hammaddedir ve Ar-Ge maliyetleri devlete aittir. Üretim aşamasında hiçbir kimyasal madde kullanılmadığı için çevre dostu bir üretim prosesi bulunmaktadır. Bambu elyafından yapılan kumaşlar yumuşaklığa, hava geçirgenliğine, anti-bakteriyel ve nem emici özelliklere sahiptir. Bambu kumaşı yüksek nem çekme özelliğine sahip olduğundan boya ve baskı yapılması kolaydır ve renkleri çok iyi göstermektedir (Gökdal, 2007, s. 6).

Tencel Kumaşlar: Öğütülmüş veya çözüldürülmüş selüloz liflerinden elde edilen yapay bir lifdir. Pamuklu kumaş üretiminde pamukla birlikte kullanılmaktadır (<http://tr.benetton.com/2013/07/29/fabric-glossary> Erişim: 05.05.2015)).

Acordis/Courtaulds (İngiltere) firmasının kuruluşu olan Tencel Ltd.nin lyocell lifleri için kullandığı ticari bir isimdir. Pamuk moleküllerine benzer yapıda olması, pamuktan daha dayanıklı olması (polyestere yakın), yüksek emici özelliği (viskoz ve modala göre), parlak görünümü ve tutumu (tuşesi) en önemli özellikleridir. Ekolojik; çevre dostu olması da bir diğer özelliğidir (Günaydın, 2009).

Lenzing lyocell'in tencel elyafı, vücut uyumluluğu ve toksit maddeleri test eden Fördergemeinschaft Körpervertagliche Textilien e.V tarafından uygulanan testlerle medikal olarak test edilmiş ilk elyafıdır. Bu teste göre etiketlenmiş ürünlerin

deriyi rahatsız edecek veya kullanıcının sağlığını kötü yönde etkileyecek herhangi bir kimyasal içermediğine dair bir güvence verilmektedir (Anonim3, 2015, s. 103).

Tencel içeren tekstil ürünlerini giymenin hassas cilde sahip olan çocukların sağlığında olumlu etkileri olduğu kanıtlanmıştır. % 50'ye varan oranda ter çekme özelliğine sahip olması nedeniyle de bebek giysilerinde kullanımı en uygun tekstil yüzeyidir (Anonim4, 2015, s. 34).

3.7. Bebek Giysilerinde Kullanılan Aksesuarların Özellikleri

Tasarlanan giysinin geliştirilmesi ve üretimi malzemenin özelliklerine paralel olarak değişiklik göstermektedir. Kumaş ile birlikte kullanılan, astar, çıtçı, applike kumaş gibi yan ürünler de giysiye ve giysinin kumaşına uyum sağlayacak şekilde seçilmelidir. Örneğin, iç giyim tasarımında metal materyallerden çok plastik olanlar tercih edilmelidir.

Bebek giysilerinin kapamasında düğme yerine çıt çıt kullanılması tercih edilmelidir. Bunun nedeni düğmenin yüzeyde kalması nedeniyle kopma tehlikesinin daha yüksek olmasıdır. Bebeklerin her şeyi ağızlarına götürmeleri nedeniyle düğmeyi de ağızlarına götüreceklerinden boğulma tehlikesi taşımaktadır. Kapama tekniği olarak bazı modellerde fermuar da kullanılmaktadır. İlk aylarda kapatma yerlerinin bedende bulunması bebeği yatarken rahatsız edeceği için fermuar kullanımı daha ileriki aylarda tercih edilmelidir (Ünal Z. , 2004, s. 36).

Giysilerde kullanılan aksesuarların yerleri doğru seçilmeli, cildi tahriş etmemelidir. Ayrıca bebek giyiminde kullanılan süsleme amaçlı aksesuarların bebeklerin ağızına alabilecekleri düşünülerek (püskül, boncuk, ponpon vb.) sağlam dikilmiş olmalıdır (Olgaç, 2007, s. 213).

Bebek giysilerinde basit bir modele, çeşitli kapama aksesuarları kullanılarak çok farklı model özellikleri kazandırılabilir. Bebek giyimlerinde en çok kullanılan çıt çıtlar farklı renklerde ve boyutlarda üretilmektedir. Düğmeler bebek giysilerinde güvenlik nedeniyle çok kullanılmamaktadır. Fermuarlar farklı renkli ve ince dişli olanları bebek giysilerinde kullanılmaktadır. D biçimli halkalar, çırt bantlar, plastik tokalar, örgü biyeler, kurdeleler, bantlar, renkli ekstraforlar ve aplikeler bebek giysilerinde en çok kullanılan aksesuarlardır (Singer, s. 126).

Bedendeki kapama paylarının, birkaç alternatif materyalle ileri geri alınabilir şekilde tasarlanması giysi kullanım süresini uzatabilir. Bu dönemdeki çocukların bel

hattının oluşmaması nedeniyle, sabit kemer yerine elastik bantlı giysilerin tasarlanması kullanımı kolaylaştırdığı gibi, bireysel farklılıklara cevap verme oranını da yükseltmektedir (Kuru & Çeğindir, 2001, s. 4).

Bebek giysilerinde uzun püskül gibi sallanan veya metal süslemeler kullanılmamalıdır. Bebek giysilerinde en fazla aplike, nakış ve biye gibi giysiyle bütünleşmiş, kullanımda rahatsızlık veya fazlalık hissi vermeyen süslemeler kullanılmalıdır (Kuru & Çeğindir, 2001, s. 4; Ünal Z. , 2004, s. 54)

3.8. Bebek Kıyafetlerine Ait Yürürlükte Olan Standartlar

Tüketicilerin, 4077 sayılı kanuna göre ekonomik çıkarlarını, 4703 sayılı kanuna göre sağlık ve güvenliklerini koruma görevi Gümrük ve Ticaret Bakanlığı'nın Tüketicinin Korunması ve Piyasa Gözetimi Genel Müdürlüğü tarafından yapılmaktadır. Bakanlık tüketicinin haklarını koruyabilmek için;

Teknik Düzenleme: Bir ürünün, ilgili idari hükümler de dahil olmak üzere, özellikleri, işleme ve üretim yöntemleri, bunlarla ilgili terminoloji, sembol, ambalajlama, işaretleme, etiketleme ve uygunluk değerlendirmesi işlemleri hususlarından biri veya birkaçını belirten ve uyulması zorunlu olan her türlü düzenlemeyi kapsamaktadır. Bu hükümler gerekli mevzuatlarla açıklanmaktadır.

Standart: Ürünün özellikleri işleme ve üretim yöntemleri, bunlarla ilgili terminoloji, sembol, ambalajlama, işaretleme, etiketleme ve uygunluk değerlendirmesi işlemleri hususlarından biri veya birkaçını belirten ve uyulması ihtiyari olan düzenlerdir. Bu standartlar Avrupa Standartları ile uyumlaştırılmıştır. Bu görev Türkiye'de Türk Standartları Enstitüsü tarafından yapılmaktadır.

Piyasa Gözetimi ve Denetimi: Yetkili kamu kuruluşları tarafından, ürünün piyasaya arzı veya dağıtımı aşamasında veya ürün piyasada iken ilgili teknik düzenlemeye uygun olarak üretilip üretilmediğinin, güvenli olup olmadığının denetlenmesi veya denetletirilmesi faaliyetidir.

AB Komisyonu tarafından çıkarılan ortak bir mevzuat ile düzenlenen ve bütün üye ülkelerin aynen uyması gereken mevzuatlar vardır. Bir ürünün ulusal veya uluslararası ticaretinin yapılabilmesi için ortak AB teknik mevzuatına uygun bir şekilde üretilmesi gerekmektedir.

Tüketici ürünlerindeki kimyasal risklere yönelik hazırlanan 2 Nisan 2011 tarihinde yayımlanarak yürürlüğe girmiş olan Tebliğ'de;

Tekstil, hazır giyim, kırtasiye ve çocuk bakım ürünlerinde bulunan azo boyarlar, alev geciktiriciler ve fitalatlar konusunda sınırlama getirilerek tehlikeli kimyasallardan tüketicilerin korunması amaçlanmıştır.

Azoboyar maddeler (30 mg/kg), giyim eşyaları, yatak, havlu, şapka, uyku tulumları, nihai kullanıcının kullanımına yönelik iplik – kumaş, mama önlükleri, tekstil ve deri içerikli bebek ürünleri ve deri ürünlerine sınırlama getirilmiştir.

Fitalatlar (Ağırlıkça %0.1): 0-36 ay bebek giysilerinde kullanılan plastik aksesuar ve baskılarda, ayrıca diğer bebek ürünlerinde kullanımı kısıtlanmıştır.

Alev Geciktiriciler: Tebliğde üç alev geciktirici kimyasalın çarşaf, iç çamaşırı gibi cilde direkt temas eden tekstil ürünlerinde kullanımı tamamen yasaklanmıştır (Karaarslan, 2013).

Tüketicinin Korunması ve Piyasa Gözetimi Genel Müdürlüğü'nce hazırlanan, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı tarafından yayınlanan 20 Nisan 2012 tarih ve 28270 sayılı “Tüketici Ürünlerinin Güvenlik Risklerinin Belirlenmesine İlişkin Tebliğ” in 0-14 yaş arası çocuk giyimi ile ilgili maddeler ele alınmıştır. Bu maddelere göre;

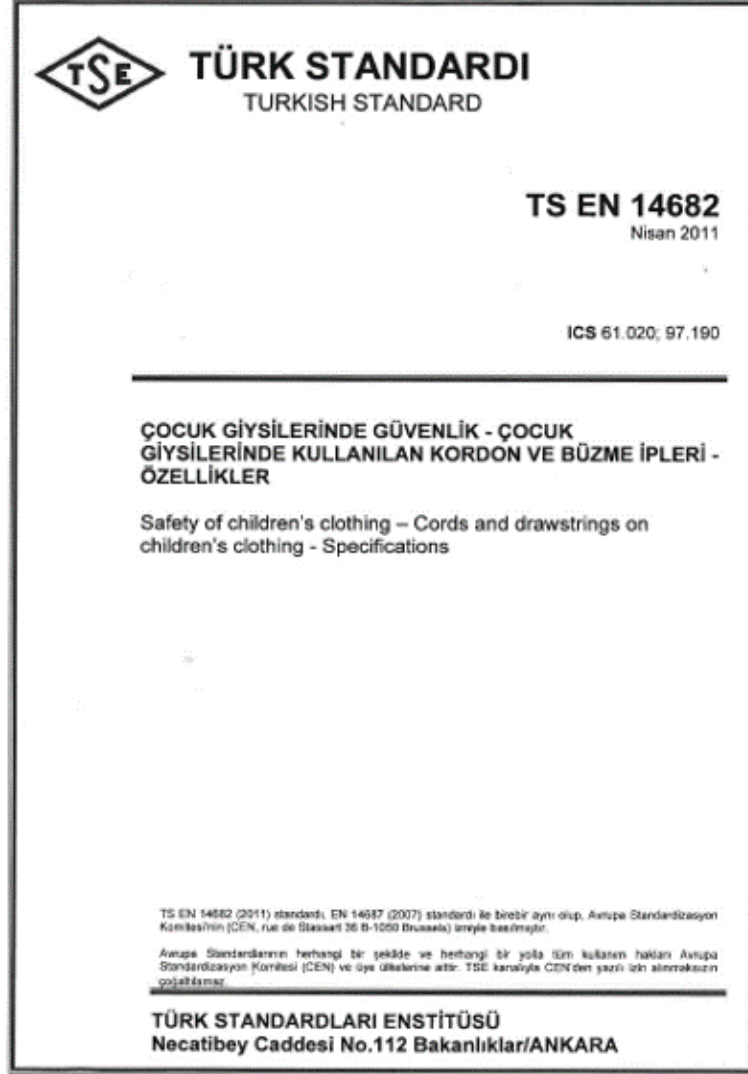
Çiziminden, üretimine veya satış noktasına kadar, erkek çocuklarda 182 cm, kız çocuklarda 176 cm boya ve 14 yaşına kadar olan çocuklar tarafından giyilmek üzere üretilmiş tüm çocuk giysilerini kapsamaktadır. Bu ürünlerin insan sağlığı, can ve mal güvenliği, hayvan ve bitki sağlığı, çevre ve tüketicinin korunması açısından sahip olması gereken asgari güvenlik koşullarını karşılaması zorunludur. Bu ürünlerin Tebliğdeki hükümleri uyumlaştırılmış veya referans standartlar dikkate alınarak değerlendirilmektedir.

Çocuk giysilerinin temel gerekleri;

(1) Çocuk giysilerinde yer alan kordon ve büzme iplerinin, boğulma ve fiziki yaralanma riski oluşturmayacak şekilde üretilmesi gerekir.

(2) Çocuk giysilerinin, kolay alev almaması gerekir (Resmi Gazete Tarih: 20.04.2012 Sayı:28270 Tüketici Ürünlerinin Güvenlik Risklerinin Belirlenmesine İlişkin Tebliğ).

Çocuk giysilerinde kullanılan kordon ve büzme iplerinin özellikleri ile ilgili uyumlaştırılmış standart TS EN 14682'dir (Bkz. Şekil 3.83).

Şekil 3.83: TS EN 14682 Standardı
Kaynak: (Karaarslan, 2013)

Bu standardın amacı: çocuk giysilerinde kullanılan “kordon ya da büzgü iplerinin” kazara tehlike yaratacak şekilde, bir yere takılma risklerini en aza indirmektir. Bu standart 14 yaşa kadar çocuk giysilerinde kullanılan kordon ve büzme iplerini kapsamaktadır.

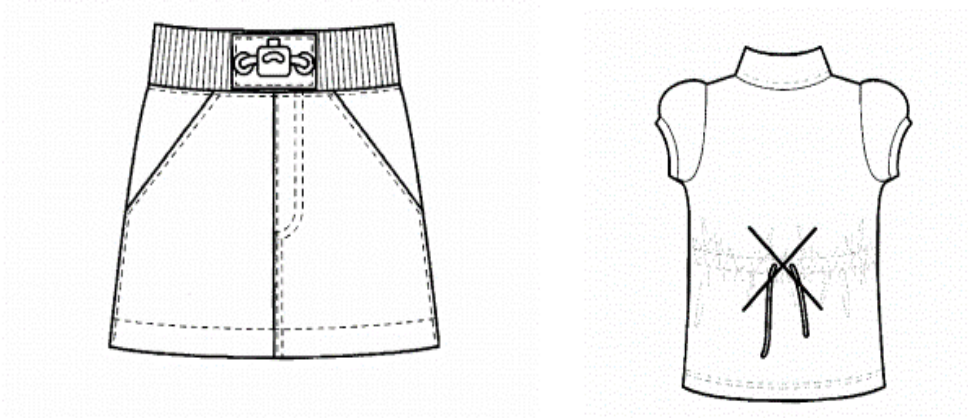
Büzme İpi: Giysinin açık kısımlarının veya giyeceğin bir kısmının boyutlarını ayarlamak, giysinin kendisini bağlamak için bir kanaldan, halkadan, kuşgözünden veya benzeri tür mekanizmadan geçen, süsü olan ya da olmayan herhangi bir tekstil malzemesinden yapılmış, kordon, zincir, kurdele, sicim veya bantlardır.

Fonksiyonel kordon: Bir giysiyi ilikleme ya da giysinin açık olan bir kısmının büyüklüğünü ayarlamak amacıyla sabit uzunluktaki kordon, zincir, kurdele, ip ya da

herhangi bir tekstilden ya da tekstil olmayan materyalden yapılmış, süslemeli veya süslemesiz (stoper, ponpon, tüy ya da boncuk gibi) bantlardır.

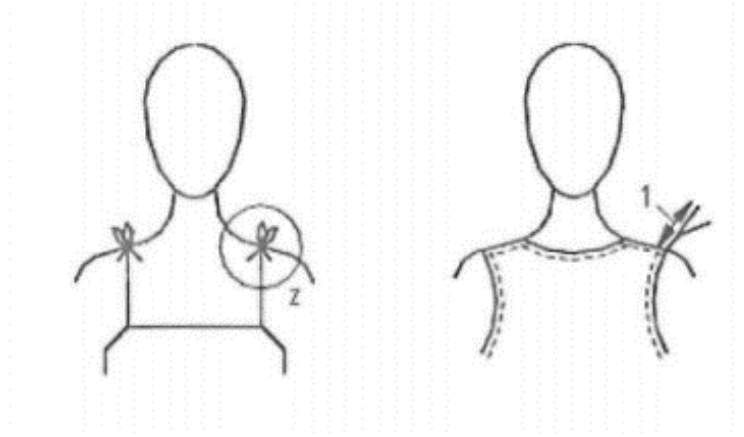
Dekoratif Kordon: Bir giysiyi iliklemek ya da giysinin açık olan bir kısmının büyüklüğünü ayarlamak amacı olmaksızın sabit uzunluktaki fonksiyonsuz kordon, zincir, kurdele, ip ya da herhangi bir tekstilden ya da tekstil olmayan materyalden yapılmış; süslemeli veya süslemesiz (stoper, ponpon, tüy ya da boncuk gibi) bantlardır (Karaarslan, 2013).

Kordon ve büzdürme iplikleri, stoper ile ucu kapatılarak kullanılması, ip ya da kordonların uçlarının açık olması durumunda sarkan ip ya da kordon uzunluğunun (0-7 yaş arası 134cm küçük olan çocuklarda) 75mm sarkması uygun görülmüştür (Bkz. Şekil 3.84-85).

Şekil 3.84: Kordon ya da Büzdürme İpi Örneği

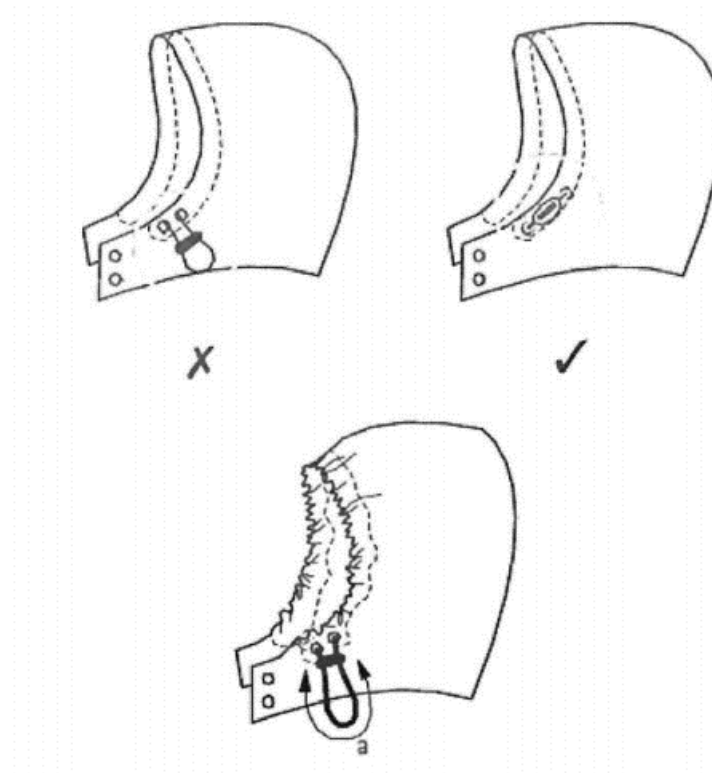
Kaynak: <https://law.resource.org/pub/de/ibr/din.en.14682.e.2008.pdf> Erişim:18.04.2015

Şekil 3.85: 75 mm Serbest Uç Örneği

Kaynak: <https://law.resource.org/pub/de/ibr/din.en.14682.e.2008.pdf> Erişim:18.04.2015

Kapüşon ya da başlıklarda da kapalı uçlu stopperin kullanılması ve kapüşonun büzdürüldüğü zaman ip ya da kordon uzunluğunun 150 mm olması uygun görülmüştür (Bkz. Şekil 3.86).

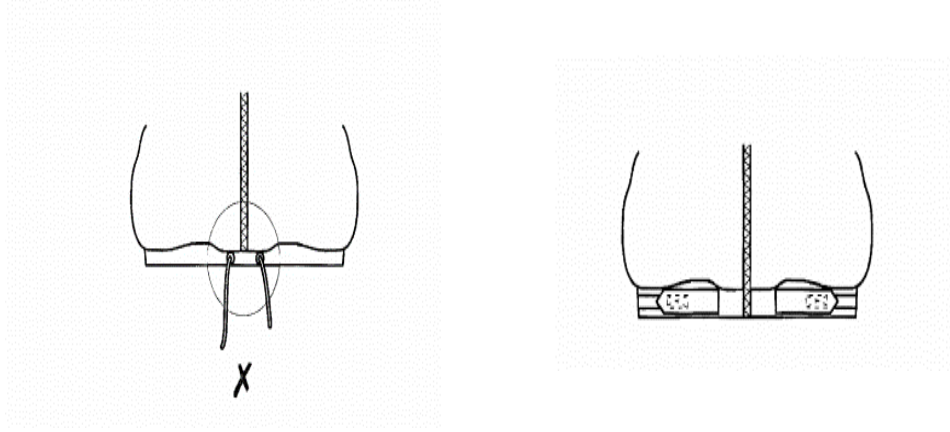

Şekil 3.86: Kapüşon ya da Başlıklardaki Büzdürme İpi Örneği

Kaynak: <https://law.resource.org/pub/de/ibr/din.en.14682.e.2008.pdf> Erişim:18.04.2015

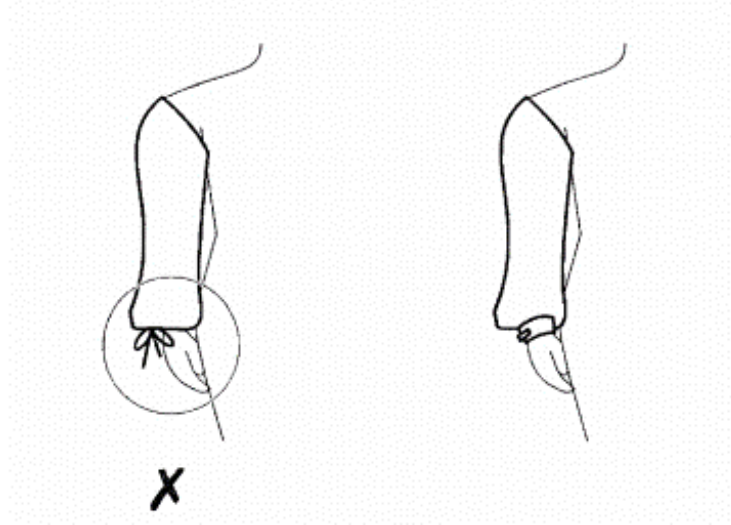

Üst giyim etek ucunda, uzun kollu gömlek ve bluzların manşetlerinde yer alan kordon ve büzdürme ipleri iptal edilmiş yerine ayarlanabilir şeritlerin kullanılması, kısa kollu gömlek ve bluz kollarındaki kordon ve büzdürme ipi uzunluğunun küçük çocuklarda en fazla 75mm olması uygun görülmüştür (Bkz. Şekil 3.87-88-89).

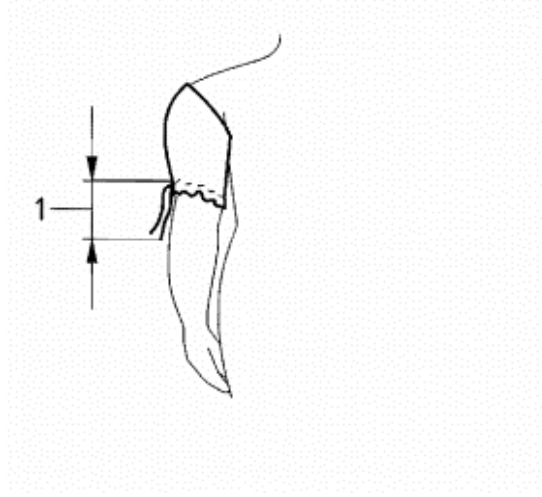
Şekil 3.87: Üst Giyim Etek Ucu Kordon ve Büzdürme İpi

Kaynak: <https://law.resource.org/pub/de/ibr/din.en.14682.e.2008.pdf> Erişim:18.04.2015

Şekil 3.88: Gömlek ve Bluz Kol Manşet Kordon ve Büzdürme İpi

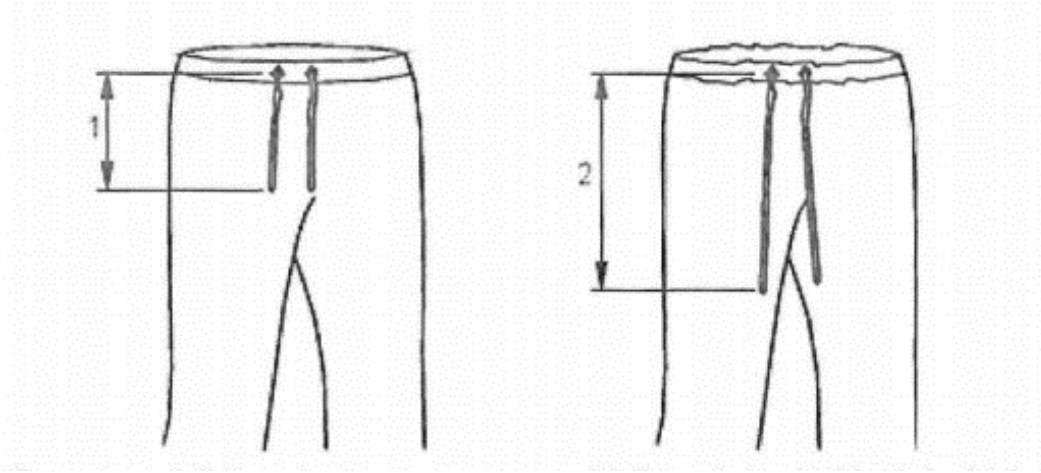
Kaynak: <https://law.resource.org/pub/de/ibr/din.en.14682.e.2008.pdf> Erişim:18.04.2015

Şekil 3.89: Kısa Kollu Gömlek-Bluz Kordon ve Büzdürme İpi Uzunluğu 75mm

Kaynak: <https://law.resource.org/pub/de/ibr/din.en.14682.e.2008.pdf> Erişim:18.04.2015

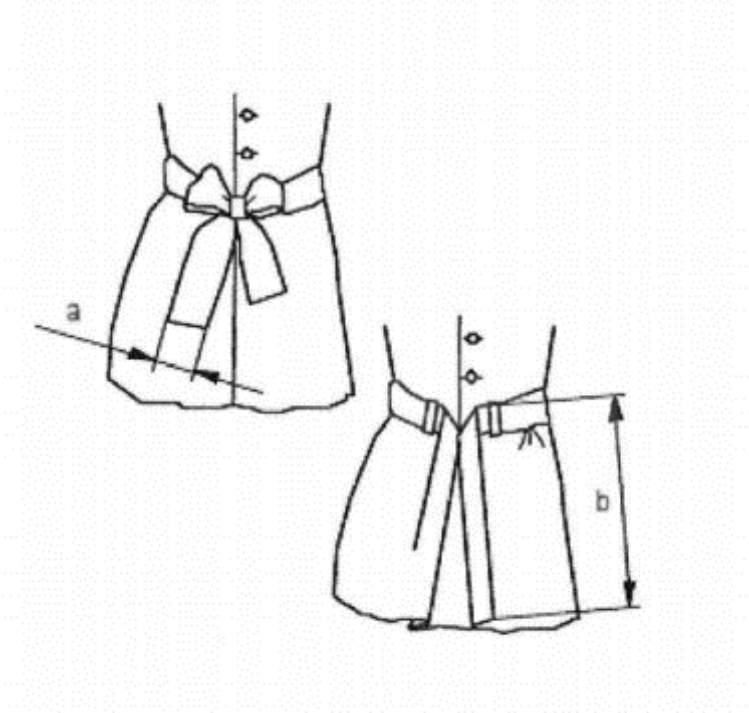
Bel bağcığı, giysi açıklığının en büyük konumda en fazla 140 mm giysi istenilen bel konumunda en fazla 280 mm olması uygun görülmüştür (Bkz. Şekil 3.90).

Şekil 3.90: Beldeki Kordon ve Büzdürme İpi Uzunluğu

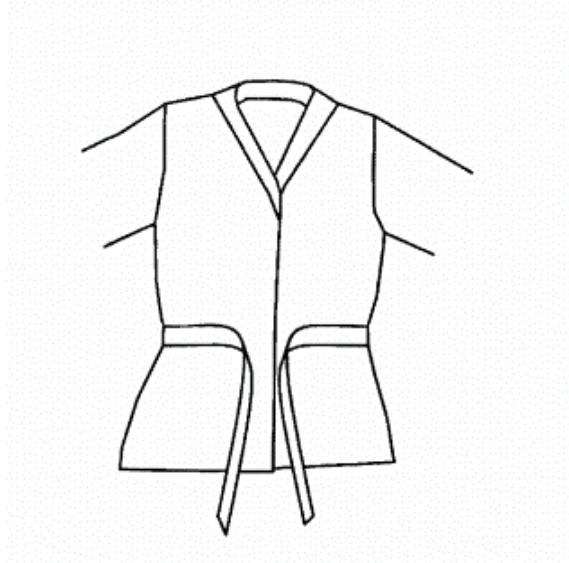
Kaynak: <https://law.resource.org/pub/de/ibr/din.en.14682.e.2008.pdf> Erişim:18.04.2015

Giysilerin arka-ön kısmındaki 30 mm genişliğinde olan kuşak ve kemer sarkan uzunluğunun en fazla 360mm olması uygun görülmüştür (Bkz Şekil 3.91-92).

Şekil 3.91: Giysi Arka Kısımındaki Kuşak-Kemer Uzunluğu

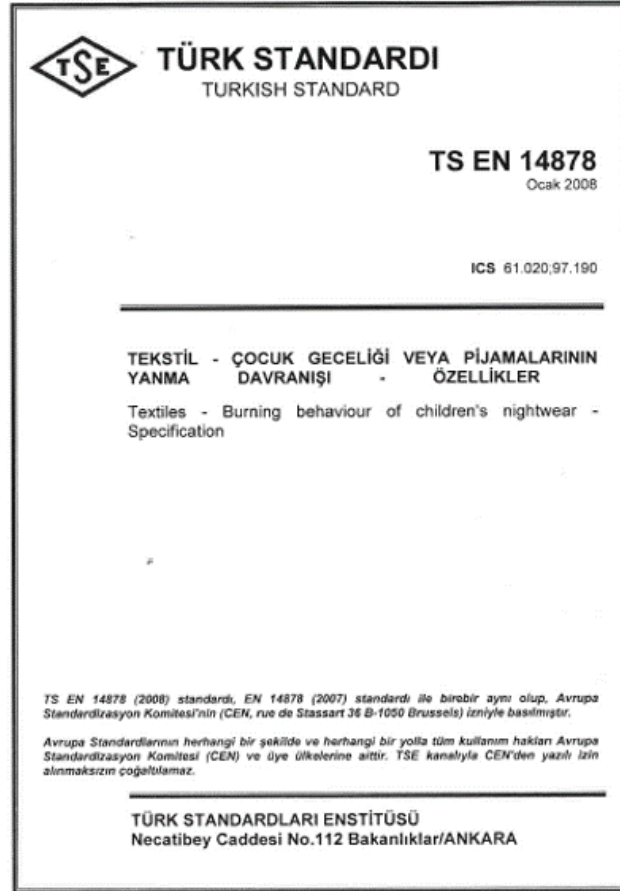
Kaynak: <https://law.resource.org/pub/de/ibr/din.en.14682.e.2008.pdf> Erişim:18.04.2015

Şekil 3.92: Giysi Ön Kısımındaki Kuşak-Kemer Uzunluğu

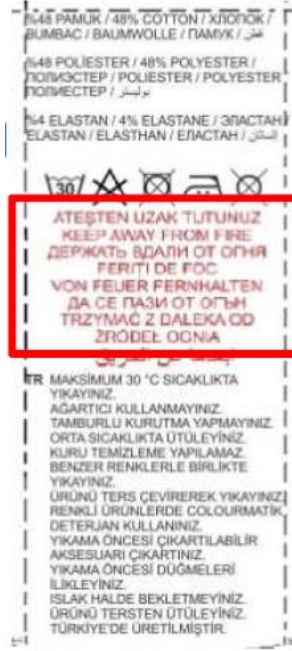
Kaynak: <https://law.resource.org/pub/de/ibr/din.en.14682.e.2008.pdf> Erişim:18.04.2015

Çocuk Geceliği veya Pijamalarının Yanma Davranışı özellikleri ile ilgili uyumlaştırılmış standart TS EN 14878'dir. Bu standart 14 yaşa kadar çocuk geceliklerinin, pijamalarının ve kumaşlarının yanma davranışlarının gereksinimlerini belirlemektedir (Bkz. Şekil 3.93).

Şekil 3.93: TSE EN 14878 Standardı
Kaynak: (Karaarslan, 2013)

Aleve dayanıklı ya da alev geciktirici kumaşlar, aleve karşı temas halinde iken yavaş yanabilirler. Ancak bu kumaşlara yapılan kimyasal bitim işlemlerinin bebeğin cildi için zararlı olduğu düşünülmektedir. Bu nedenle bebek pijama ve kıyafet üreticileri bu bitim işlemlerini uygulamamaktadır. Bitim işlemleri yerine üreticiler giyim etiket veya ambalajlarına “ateşten uzak tutunuz” gibi uyarılar eklemektedirler (Hayhoe, 2009, s. 3) (Bkz. Şekil 3.94).

Şekil 3.94: “Ateşten Uzak Tutunuz” Etiket Uyarısı
Kaynak: (Karaarslan, 2013)

Bebek giysileri güvenlik açısından gerekli standartlara uygun üretildiği gibi sağlık açısından kumaş ve materyalleri de sağlık koşullarına uygun olan kimyasal işlemlerden geçmiş olmalıdır. Bu nedenle giysiler sağlıklı üretildiklerine dair belgelendirilmelidir (Ünal Z. , 2004, s. 37).

Avrupa Birliği ülkelerinde geliştirilmiş ulusal düzeyde, bazen de birkaç ülkede birden kabul görmüş pek çok ekolojik ürün etiketi bulunmaktadır. Bu etiketlerin başlıcaları Almanya’da Blue Angel, SG, Oeko-tex etiketi, İsveç’te Falcon ve Krav etiketi, Hollanda’da Milieukeur Etiketi ve EKO Kalite Sembölü, Fransa’da NF etiketi ve İsveç, Norveç, Finlandiya ve İzlanda’da geçerli SWAN etiketleri vardır. Almanya’da “Blue Angel Etiketi” 1978’de geliştirilmiş yarı resmi nitelikte, ülkedeki en eski ve en önemli etiket olup gıda ve ilaç haricinde pek çok ürün için geliştirilmiştir (Özdoğan, Korkmaz, & Seventekin, 2007, s. 149).

Türk firmalar tarafından ekolojik tekstil konusunda en çok bilinen etiket Oeko Teks enstitüleri tarafından verilen Oeko-Tex Standart 100 etiketidir.

1990’lı yıllarda, Avusturya Tekstil Araştırma Merkezi (ÖTI) ve Hohenstein Araştırma Merkezi (FIH) kısaca "Oeko-Tex" olarak adlandırılan "Enternasyonal

Tekstil Ekolojisi Alanında Araştırma ve İnceleme Birliği" olarak birleşip, kumaş ve giysilerin insan üzerindeki ekolojik etkilerinin tespit edilmesi için "Oeko-Tex Standart 100" sistemini geliştirmişlerdir. Bu standart, ekolojik olarak insan açısından tehlikeli bazı maddelerin analizlerini kapsamakta ve bilimsel araştırmaları temel alarak her bir sınır değeri maddeler halinde belirtmektedir. Standartta yer alan koşullar, tekstil ürünü tarafından sağlanıyorsa, üreticiye ürünlerini "Oeko-Tex Standart 100'e göre zararlı madde içermemektedir" şeklinde işaretlemesi imkanı sağlanmaktadır (Bkz. Şekil 3.95).

Türkiye’de Oeko-Tex 100 Etiketleri, Hohenstein Enstitülerinin Türkiye Şubesi olan Hohenstein Ekoteks Tekstil Analiz Hizmetleri Ltd. Şirketi tarafından verilmektedir. (Bayraktar T. , 2005, s. 15)

Şekil 3.95.: Oeko-Tex Standart 100 Etiket

Kaynak: <https://www.oeko-tex.com/tr> Erişim: 20.04.2015

Oeko-Tex sertifikası 1992 yılında iplik üretiminden bitmiş ürüne kadar, düğme ve fermuar gibi tüm aksesuarlar da dahil olmak üzere tekstil ürünlerinde kapsamlı bir güvenlik seviyesinin sağlanması amacı ile geliştirilmiştir. Oeko-Tex etiketi taşıyan tekstil ürünleri insan doğasına uygunluk açısından yüksek standartları yerine getirmektedir. Üreticiler, ürünlerini uluslararası Oeko-Tex Birliği'nin yüksek standartları doğrultusunda bilimsel parametrelere dayanan zararlı maddeleri test ettirmekte ve onaylatmaktadır. Zararlı madde kontrolleri belirli kanserojen AZO renklendiriciler gibi yasalarla yasaklanmış veya düzenlenmiş olan maddeleri de kapsamaktadır. Bunun dışında, sağlığa zararlı olduğu bilinen kimyasallar da kontrol edilmektedir. Denetim; iyi bir renk haslığı ve sağlığın korunması için cilde dost pH değerleri gibi parametreleri de kapsamaktadır (Höfer, 2013, s. 13).

Oeko-Tex etiketleri özellikle cilde yakın olan ürünlerde, bebek ve çocuk giysilerinde, iç çamaşırlarında, gömlek ve bluzlarda, spor giyimde, ev tekstili ve dekorasyon ürünlerinde kullanılmaktadır (Ünal Z. , 2004, s. 40). Dört ürün grubundan birincisi olan; üç yaş ve altı çocuklar ile bebeklere yönelik tekstiller ve tekstil oyuncaklarına ait ürünler diğer tüm ürünlerden daha katı bir kontrole tabi tutulmaktadır. Örneğin diğer tüm ürünlerden farklı olarak bebek tekstil ürünleri tükürüğe dayanıklı bir şekilde renklendirilmiş olmalıdır. Formaldehit hiçbir şekilde kullanılmamalıdır. Düğmelerde nikel gibi ağır metaller ile yasaklanmış plastik ambalaj malzemeleri kullanılmamalıdır (Höfer, 2013, s. 15).

4. BEBEK OYUNCAKLARI

4.1. Oyuncak

Oyun; belli bir amaca yönelik olan veya olmayan, kurallı ya da kuralsız gerçekleştirilen, fakat her durumda çocuğun isteyerek ve hoşlanarak yer aldığı, fiziksel, bilişsel, dilsel, duygusal ve sosyal gelişimin temeli olan, gerçek hayatın bir parçası ve çocuk için en etkin öğrenme sürecidir (Dönmez, 1992, s. 13)

Gelişim basamakları boyunca çocuğun hareketlerine düzen getiren, zihinsel, bedensel ve psiko-sosyal gelişimlerine yardımcı olan, hayal gücünü ve yaratıcı yeteneklerini geliştiren tüm oyun malzemelerine oyuncak denilmektedir (Yavuzer, 1998 (a), s. 235).

Oyun, oyun yeri, oyun özgürlüğü, çocuk için hayati bir önem taşımaktadır. Çocuk oynarken hareket eder, vücut hareketlerini kontrol etmesini öğrenir, konuşma ve zihinsel yeteneklerini geliştirir, saldırgan huyunu ve yalnızlığını kendiliğinden yener. Oyun, çocuğun zeka, içgüdü, kendine güven ve hayal kurma yeteneklerini geliştirir. Çocuk oyun sayesinde çevresini rahatlıkla tanıyabilir ve yaşamın anlamını kavramaya başlar (Wechselberg & Puyn, 1996, s. 236). Çocuklar oyun oynarken birçok bilişsel yeteneği de geliştirir. Karar verme, bellek, strateji, gözlem, mekansal akıl yürütme, problem çözme ve yaratıcı düşünce bu önemli bilişsel becerilerden bazılarıdır (Onur, 1995, s. 257).

Çocuğun eğitimi ve gelişimi için son derece önemli bir etkinlik olan oyun, doğumla birlikte başlar ve yaşam boyu sürer. Başlangıçta çocuğun kendi bedeni, el ve ayak parmakları ile annesinin memesi oyuncak işlevini görmektedir (Yavuzer, 2003, s. 43).

Bebeklik döneminde oynanan oyunlara ‘oyunun ön şekli’ denilmektedir. Bebek duyu organlarını çalıştırır, kol ve bacaklarını hareket ettirir; organlarını öğrenmeye, tanımaya çalışır; etrafında bulunan nesnelere tutarak ağızına sokup tatlarına

bakarak, yırtarak, hatta onları biraraya getirmeye çalışarak oynar. Birinci yılın sonuna doğru, hareketli gerçek oyunlar başlamaktadır (Wechselberg & Puyn, 1996, s. 237).

Çeşitli biçim ve boyutlardaki oyun malzemeleriyle oynaya oynaya çocuk, renk boyut ve objelerin anlamını kavrar. Oyun çocuğun içinde bulunduğu yaşamı kavramasını, gerçek ve gerçek olmayanı ayırabilmesini öğretir. Oyun, çocuğun bilişsel gelişimini olumlu açıdan etkiler ve onun çevresini keşfetmesine olanak hazırlar. Oyun biçimlerinin insan gelişimine koşturarak farklılaştığı görülür. İlk 2-3 aylık bebeğin oyun faaliyeti, çevresindeki insanlara bakmak ve yakınındaki objeleri yakalamak üzere hareketler yapmaktan ibarettir. Daha sonra, çocuğun el ve kolundaki kontrol giderek artar. Çevresindeki objeleri yakalayabilir, inceleyebilir. Oyunları keşif niteliğindedir. Çevrelerindeki oyuncak ve objeleri çekerek ve çarparak, onları keşfetmeye çalışan çocuğun başlangıçtaki oyunları serbest ve kendiliğindedir (Yavuzer, 1997, s. 171).

4.2. Oyunağın Tarihçesi

Oyunun ve oyunağın kesin bir başlangıç noktası dolayısıyla belirgin bir tarihi yoktur. Ancak herhangi bir oyunun ve oyunağın şimdiki biçimini uzun bir tarihi gelişim sonucunda aldığı açık olarak bilinmektedir. Birçok oyunun ve oyunağın yapısının yüzyıllar boyunca pek fazla değişmediği de bilinmektedir (Onur, 2011, s. 33).

Bütün çağlarda oyuncaklar çocukların yaşlarına ve ana-babalarının maddi durumlarına göre değişmektedir. Oyuncakların değeri kullandıkları malzemeye göre değişmektedir. Kemik, ağaç, mum ya da kilden oyuncaklar kurşun ya da bronz oyuncaklardan daha ucuz ve daha fazla sayıdadır (Onur, 2002, s. 35).

Hangi dönemde ve kültürde olursa olsun oyuncak, oyuncakların biçimleri, boyutları, tutulabilirliği, hareket kabiliyeti ve ses özellikleri büyük önem taşımaktadır.

Oyuncaklar, oyunun kurulmasını sağlayan temel araçlardır. Oyuncakları yapıldığı dönem özelliklerini, toplumun kültürel yapısını yansıtan oyun nesnelere olarak tanımlamak da mümkündür. Oyuncakların, insanlık tarihi kadar köklü bir geçmişe sahip oldukları yapılan arkeolojik araştırmalarla açıklığa kavuşmaktadır. Genel olarak bakıldığında, oyuncakların yapıldığı dönem özelliklerini yansıttığı görülmektedir (Özturanlı, 2014, s. 225).

4.2.1. Dünya’da Oyuncak

Oyuncakçılık, farklı malzemelerin işlenmesine dayanan dört dönemden oluşmaktadır. Antik çağlarda oyuncak yapımında taş, kemik, kurumuş meyveler, kumaş, Orta Çağ’da dövme demir, tahta, Yeniçağ sanayileşme ile beraber metal, teneke ve porselen, İkinci Dünya Savaşı sonrası plastik malzeme oyuncak yapımında kullanılmıştır.

Tarihsel süreçte seramik malzemeyi yaşamın farklı alanlarında başarıyla kullanan toplumların, seramik oyuncak yapımında da aynı başarıyı gösterdikleri bu ürünlerin birlikte sergilendikleri müze buluntularının incelenmesinden anlaşılmaktadır. Kilin plastik özelliği, çeşitli yöntemlerle şekillendirilebilmesi ve pişirim ile dayanıklılık kazanması da antik çağlardan itibaren seramiğin oyuncak yapımında vazgeçilmez malzemelerden biri olarak kabul görmesini sağlamıştır (Özturanlı, 2014, s. 225).

Ölüleri oyuncakları ile birlikte gömme geleneği birçok kültürde görülmektedir. Eski Mısır kültürüne ait birçok oyuncak yeraltı mezarlarında bulunmuştur. M.Ö. 1400 yılına ait olduğu düşünülen deri toplar, bebekler, kuklalar, eklemli çenesi olan ağaçtan küçük timsahlar, iple oynatılan çenesi olan ağaçtan kaplan bu yeraltı çocuk mezarlarından bulunmuştur. Çocuk mezarlarında en çok bulunan nesnelere bir de bir tür sistre olan eski mısır çalgısıdır. Seguin bu çalgının daha sonra çingırağın atası olacağını belirtmektedir (Onur, 2002, s. 34). Doğrudan oyun için olmasa da, çocuğu oyalamaya yönelik ses işlevselliğine dayalı ürünlerdir (Bkz. Şekil 4.1.). Seramik çingırakların yuvarlak gövdeli, hayvan biçimli, yatağında uyuyan bebek tasvirli çeşitli örnekleri bulunmaktadır. Pişirim öncesinde gövde boşluğuna yerleştirilen küçük seramik parçaların sallanması ile oluşan sesle çocukların kötü ruhlardan korunduğuna inanılmış ve en önemlisi çocuklar çingıraktan gelen sesle bir süreliğine oyalanmışlardır (Özturanlı, 2014, s. 225).

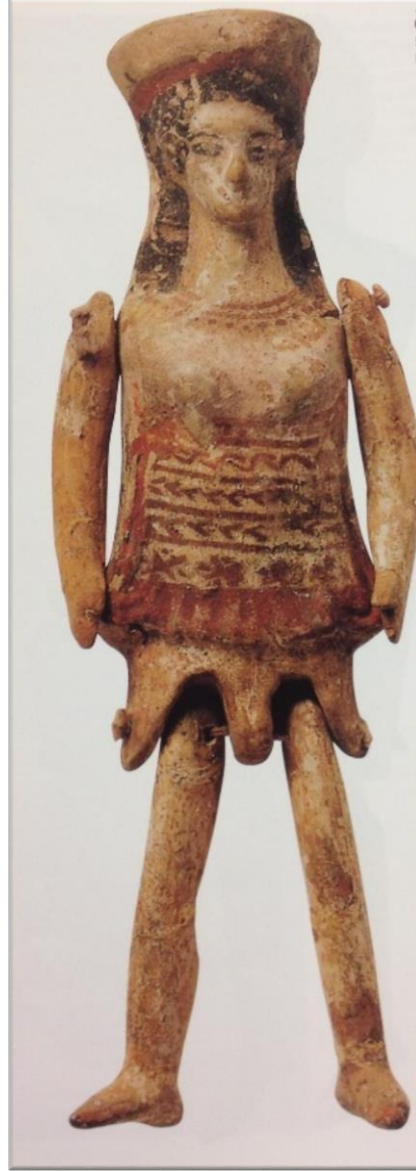

Şekil 4.1: 4 bin Yıl Öncesinin Çocuk Çingırağı
Kaynak: (Akar, 2014, s. 104)

Oyuncak bebeğin yapımı ilk kez M.Ö. ikinci yüzyılda Mısır'da başlamış, altıncı yüzyılda Yunanistan'da da bebek yapan ustaların var olduğu yapılan kazılardan anlaşılmaktadır (Bkz. Şekil 4.2-3). Bu bebekler kilden pişiriliyor, boyanıyor ve giydiriliyordu, hareketli kol ve bacakları vardı (Golden, 2004, s. 48).

Şekil 4.2: M.Ö. 4. yy Topraktan Oyuncak Bebek
Kaynak: (Golden, 2004, s. 48)

Şekil 4.3: 5. yy. Pişmiş Toprakta Yapılmış Yunanlılara Ait Oyuncak Bebek
Kaynak: (Golden, 2004, s. 49)

Bazı pişmiş toprak oyuncak bebeklerin vücut hatlarında hiçbir detaya yer verilmemiştir. Oyuncak bebeğin bu şekilde yapılması, bu figürlere mutlaka elbise giydirildiğini düşündürmektedir. Günümüzde de bazı oyuncak bebeklere kıyafet giydirildiği gibi Antik Çağ'da kıyafet değiştirme bebeğe rol biçme gibi ayrıntıların olması gerektiği düşünülmektedir. Özellikle bazı bebek yüzlerinin çok iyi detayları ile işlenmiş olması, saç ve şapkalarının boyalı hatta gözler ve dudaklar boyanmış makyajlı olmasına karşın vücut detaylarının işlenmemiş olması bu düşüncüyü kuvvetlendirmektedir (Yaraş & Yaraş, 2010, s. 68).

Antik dönemde çok sayıda hayvan biçimli oyuncaklar üretilmiştir. Bu oyuncak hayvanlar çocukların günlük yaşamında yeri olan evcil hayvanlardır. Bunlar arasında at, horoz, kuş, keçi gibi örnekler bulunmaktadır. Hayvan biçimli seramik oyuncaklar genellikle gövdedeki deliklerden geçirilen ahşap ya da metal çubuklar üzerinde dönen tekerlekler sayesinde hareket edebilmektedirler. (Bkz. Şekil 4.4) Tekerlekli ve itilerek oynanan bu oyuncakların yanı sıra gövdeye iliştirilen bir parçadan ip çekilerek yürütülen örnekleri de bulunmaktadır. Pişirim öncesinde gövde boşluğuna atılan minik seramik bilyalar sayesinde bazı hayvan biçimli örneklerin hem hareket edip hem de ses çıkarmaları sağlanmıştır (Özturanlı, 2014, s. 227).

Şekil 4.4: Antik Yunan Oyuncağı - Toy Museum Rhodes

Kaynak: <https://www.pinterest.com/pin/505599495636277912/>Erişim 20.02.2015

Antik çağın basit oyuncaklarının ardından Ortaçağ da dövme demir ve tahta malzemedan minyatür atlı şövalyeler, hayvanlar, azizler ve bebekler en çok yapılan oyuncaklardandır (Bkz. Şekil 4.5) Ortaçağ'ın koşulları oyuncak açısından uygun olmamakla birlikte, Avrupa'da oyuncak sanayinin köklerinin Ortaçağ'a kadar gittiği düşünülmektedir (Onur, 2002, s. 36).

Şekil 4.5: Bronz Oyuncak Şövalye 13-14. yy

Kaynak: <http://art.thewalters.org/detail/27938/toy-mounted-knight/> Erişim: 20.02.2015

Avrupa’da oyuncak sanayinin ilk defa 15. yüzyılda Kuzey Almanya Bölgesi’nde ortaya çıktığı bilinmektedir. (Bkz. Şekil 4.6) Bu bölgede oyuncak olarak minyatür formlar, bebek evi mobilyaları, bebekler tahta malzeme kullanılarak yapılmıştır (Onur, 2002, s. 37).

Şekil 4.6: 15. yüz yıl Alman Bebek Oyuncak Yapımcıları

Kaynak: <http://www.worthpoint.com/blog-entry/coming-of-age-toys-in-america> Erişim:23.02.2015

Zengin aile çocuklarının oyuncakları, değerli taşlarla ince işçilikle yapılmış oyuncaklardan oluşmakta bu bilgiye de çocuk portrelerine ait resimlerden ulaşılmaktadır. Özellikle çocukların ellerinde tuttıkları çingirakların gümüşten

yapılmış gövde kısımları, fil ya da domuz dişinden yapılmış diş kaşığı ucu diğer ucunda da düdük bulunmaktadır (Ersöz & Bahar, 2012, s. 204) (Bkz. Şekil 4.7-8).

Şekil 4.7: 16.yy. Gümüş Çingiraklı ve Meyveli Bir Erkek Çocuk
Kaynak: (Ersöz & Bahar, 2012, s. 205)

Şekil 4.8: 1677-1678 Çocuk Çingırağı
Kaynak: (Ersöz & Bahar, 2012, s. 15)

Oyuncak bebeklerin 18. yüzyılda son moda kreasyonları göstermek için bir saltanattan diğerine lüks hediye olarak gönderilen çok yaygın bir gelenektir. Bebeklerin kız çocukları ile aynı elbiselerle giydirilme geleneği o yıllardan günümüze kadar süren karlı bir iş alanı olmuştur (Ersöz & Bahar, 2012, s. 21) (Bkz. Şekil 4.9).

Şekil 4.9: Oyuncak Bebekli Bir Kız 1767
Kaynak: (Ersöz & Bahar, 2012, s. 53)

19. yüzyıl, çocuk oyuncakları açısından altın çağ olarak adlandırılmıştır. Bu yüzyılın başından itibaren oyuncaklar sayı ve çeşitlilik bakımından önemli gelişmeler kaydetmiştir (Daşçı, 2014, s. 257). Porselen bebeklerin ilk örnekleri 1830 yılında üretilmeye başlamıştır. Bu bebeklerin sadece yüzleri porselen malzemeli, gövdeleri içi doldurulmuş kumaştan veya tahtadan yapılmış ve dönemin kıyafetlerini yansıtan elbiselerle tamamlanmıştır. Porselen malzemeyi kullanma becerisinin artmasıyla birlikte bebeklerin yüzü gövdesi, kol ve bacakları da bu malzeme ile seri olarak şekillendirilmeye başlanmıştır. Daha sonra bu parçalar metal halkalar ile birbirine bağlanarak eklemleri hareket eden porselen bebekler üretilmiştir (Bkz. Şekil 4.10). Bu bebeklerin kılık kıyafet özellikleri üretildikleri ülkenin özelliklerini yansıtmıştır. Bu bebeklerle beraber yetişkinlerin günlük hayatta kullandıkları yemek takımları ve mobilyaların da minyatürleri birlikte üretilmiştir (Özturanlı, 2014, s. 232). En eski

bebek evleri 1600'ü yıllarda Nüremberg'de yapılmıştır. Alman bebek evleri 16. yüzyılın burjuva evinin bütün özelliklerini yansıtmıştır. Ancak bebek evlerinin içi çok değerli antik minyatür yapıtlarla dolu olduğu için çocuklara verilmeyip koleksiyon olarak saklanmıştır. Bebek evleri 1800'lü yıllardan sonra koleksiyon olmaktan çıkıp çocukların oyuncuğı olmuştur (Onur, 2002, s. 119)(Bkz. Şekil 4.11).

Şekil 4.10: Porselen Bebek
Kaynak: (Anonim1, 2011, s. 285)

Şekil 4.11: Bebek Evi İngiltere 1840

Kaynak: <http://collections.vam.ac.uk/item/O112543/mrs-neaves-dolls-house-dolls-house-unknown/>
Erişim:10.03.2015

İlk oyuncak fabrikaları kurulmaya başladığında malzeme olarak yoğunluklu olarak tenekeden oyuncaklar üretilmiştir. 1880 yılında ilk olarak Nürnberg’de Bing Kardeşler tarafından teneke oyuncaklar üretilmeye başlanmıştır (Onur, 2002, s. 39). Metal oyuncakların üzerine resim çizilebilir olmasından ötürü oyuncaklar daha gerçekçi üretilmiştir. 1980 yılında teneke oyuncakların çocuklara zarar vermesi nedeniyle teneke oyuncak üretimi yasaklanmıştır (<https://ahmetarmagan.wordpress.com/2013/02/16/sunay-akin-ile-otomobil-uzerine/> Erişim: 20.03.2015) (Bkz. Şekil 4.12).

Şekil 4.12: Teneke Oyuncak Arabalar
Kaynak: (Baybörü, 2011, s. 93)

19. yüzyılın ortalarından itibaren plastiğin oyuncak üretiminde kullanılması, üreticilerin sürekli yeni buluşları piyasaya sürmesi ve oyuncaklara eklenen her bir yeniliğin tüketiciler tarafından talep görmesi oyuncak sektörünün hızlı bir şekilde gelişmesini sağlamıştır (Niemann, 1991, s. 60).

4.2.2. Anadolu’da Oyuncak

Çocuk oyuncaklarının ilk örnekleri sayılabilen çingırak, top, topaç, bebek, hayvan heykelcikleri, düdük ve bilyelere Anadolu’nun çeşitli yörelerindeki kazılarda rastlanmaktadır. Zengin bir oyuncak kültürüne sahip olan Anadolu’nun 10. yüzyılda Türklerin eline geçmesinden sonra da oyuncak geleneği, kültür aktarımı yoluyla günümüze kadar gelmiştir. Türklerin Orta Asya’da oyuncak bebek yaptıkları, ancak

sonrasında İslamiyet'in etkisiyle bu geleneği bıraktıkları, Anadolu'ya geldikten sonra da Selçuklu ve Osmanlı İmparatorlukları döneminde küçük zanaat ustalarının oyuncak geleneğini sürdürdüğü bilinmektedir (Akbulut, 2009, s. 183).

Osmanlı zamanında Fransız yapımı bir çingirak Osmanlı hanedanından doğan bir bebeğe hediye olarak verilmiştir. (Bkz. Şekil 4.13) Bu düdüklü çingırağın küre şeklindeki gövdesi gümüştür. Bu küçük küre gövdede dört küçük süslü çingirak bulunmaktadır. Oyuncak, kürenin tepesine konulan küçük gümüş halkayla beşiğe asılmaktadır (Tezcan, 2008, s. 80).

Şekil 4.13. Fransız Yapımı Gümüş Çingirak Topkapı Sarayı Müzesi
Kaynak: (Tezcan, 2008, s. 80)

Tanzimat yıllarına kadar Osmanlı çocukları İstanbul'da genellikle Eyüp'te bulunan ilkel atölyelerde imal edilen oyuncaklarla oynamışlardır. Evliya Çelebi 17. yüzyılda Eyüp'teki 100 imalathanede yüz beş kişinin çalıştığını söylemiştir. Bu da Osmanlı'da o zamanlar Eyüp Oyuncakçılığı'nın bir sektör olduğunu göstermektedir (Okay, 1998, s. 84). 17. yüzyıldan başlayarak üç yüzyıl boyunca devam eden Eyüp Oyuncakçılığı, bu zaman içerisinde ihtiyacı belirli ölçülerde karşılamıştır.

Eyüp Oyuncakçılarının temel malzemelerini, Tahtakale'nin tahta atıkları, sobacıların atık tenekeleri, Sütlüce Mezbahasından atılan deri ve bağırsak fazlası, Kağıthane ve Alibeyköy derelerinin biriktirdiği kil-tuğla harmanlarının ağdalı çamuru oluşturmaktaydı. Ana malzeme olarak kullanılan kil ve ahşabın yanında deri, kağıt, teneke, çivi, tel, boncuk, ayna gibi malzemeler ikinci derece süsleme malzemesi olarak kullanılmıştır (Akbulut, 2009, s. 185). Bu malzemeleri aşı boyası ve sulu boya ile daha

çok kırmızı, mavi, yeşil, sarı renklerle boyanmışlardır. Bezemeler ise çiçek ve geometrik motifli ya da aynalı üslupta yapılmıştır. Günah sayıldığı için insan biçiminde oyuncaklar yapılmamış ve yüzyıllarca biçim ve çeşitlerde değişiklik olmamıştır. Eyüp Oyuncakçıları; şak şak, hacıyatmaz, canbaz, dönme dolap, salıncak, aynalı beşik, tahta kılıç, kamış tüfek, ipli ok, davul, trampet, tef, darbuka, fırıldak, topaç, leylek, çekirge, kanarya, kaval, kursak düdük, havan, testi ve araba gibi oyuncak çeşitlerini üretmişlerdir (Kılıç, 1993, s. 133).

Anadolu'da hala Eyüp Oyuncaklarına benzer, ana- baba ya da marangoz gibi yerel ustalar tarafından yapılmış oyuncakların tercih edildiği görülmektedir. (Bkz. Şekil 4.6-4.7).

Şekil 4.14.: Canbaz Eyüp Oyuncağı Ahşap Malzeme
Kaynak: (Geleş, 2011, s. 83)

Şekil 4.15.: Mersin Erdemli Çiriş Köyü Hüseyin Cüce'ye ait Tahta Araba Oyuncağı
Kaynak: Fotoğraf Çekimi Derya Buluç, Mayıs 2014

Günümüz oyuncakları teknolojiye, uzay çağına ve çizgi film kahramanlarına göre üretilmektedir. Bugünün çocukları bu tip oyuncaklardan zevk almakta ya da piyasa tarafından zorlanmaktadır. Eyüp oyuncakları çocuğun büyüklere dair taklit yeteneğini geliştirmesi, itilen ve çekilen oyuncaklarla kas gelişimine katkısı, el ve göz koordinasyonunun gelişimini desteklemesi, ritm duygusunu geliştirdikleri için eğlendirici olmalarının yanında aynı zamanda eğitici oyuncaklardır (Tütün, 2014, s. 289).

İstanbul'da 1950'lerde; Beyoğlu'nda Japon Mağazası, Beyoğlu Bonmarşesi gibi ithal edilen bazı oyuncaklar vitrinlerde yer almış, yavaş yavaş oyuncakın süs eşyası değil, çocuklar için bir ihtiyaç olduğu fikri doğmaya başlamış, talebin yavaş yavaş artmasıyla oyuncak çeşitlerinin çoğalmasına sağlamıştır.

İlk bebek imalatı İkinci Dünya Savaşı yıllarında, Halise Ersan ve Recep Ersan tarafından İzmir'de başlamıştır. Bu bebeklerin yüzleri karton pres, gövdeleri saman, kollar ve bacaklar ağaç talaşı olarak rengarenk kumaşlarla imalatı yapılmış ve piyasaya

dağıtılmıştır. 1950 yılına kadar İzmir’de faaliyet gösterdikten sonra 1982 yılına kadar Recep Ersan tarafından İstanbul’da üretimine devam etmiştir. Karton pres yerini zamanla seramik tipi başlara ve plastiğin yaygınlaşmasıyla tamamen plastiğe bırakmıştır (Ramiz, 2002, s. 160).

Türkiye’de ilk defa Türk Standartları Enstitüsü’nden kalite belgesi olarak “Fatoş bebek” isimli ağlama sesi veren ve gözleri açılıp kapanan bebek üretimi Fatma İnhan tarafından yapılmıştır. (Bkz. Şekil 4.9) Fatma İnhan 1971 yılında pamuk dolgulu bez oyuncak hayvanlarla üretime başlamıştır (Onur, 2002, s. 225).

Şekil 4.16.: Fatma İnhan Oyuncaklarıyla 1975 Hayat Dergisi

Kaynak: http://www.oguztopoglu.com/2014_05_07_archive.html Erişim 23.02.2015

Ülkemizde 1960'lı yıllarda kurulan oyuncak fabrikaları 1980 yılında Çin'in oyuncak sektöründe etkinlik kazanmasıyla yeterli gelişme gösterememiştir.

4.2.3. Günümüzde Oyuncak

Coğrafi, kültürel, ekonomik farklılıklar gösterse de oyuncuğun dili evrenseldir. Tüm dünyadaki bebekler bütün zamanlarda çevrelerini oyuncaklar ile tanımaya başlamaktadırlar. Her bebek sallandığında ses çıkaran çingirak ile ilk keşfini yapmaya başlamaktadır. Bu eski çağlardan beri bu şekilde devam etmektedir. Antik çağlarda kum, kil ile yapılan çingirak ortaçağda bronz, gümüş ile yapılmış günümüzde de plastik ile üretilerek aynı amaca hizmet etmektedir.

Bebekler hisleri aracılığı ile çevrelerini öğrendikleri için günümüzdeki oyuncaklar, bebeklerin sadece bir duyu organını değil birçok duyu organını uyarıcı nitelikte malzemelerden üretilmektedir. En hızlı büyüme ve gelişme sürecinde olduğu 0-1 yaş arasındaki bebeklerin oyuncakları;

- Fiziki olarak, ince ve kaba kas yeteneklerinin her ikisinin de kullanabileceği,

- Bilişsel olarak, düşünme ve sorun çözme yeteneklerini artırabileceği,
- Sözel olarak, anlayışsal ve ifadesel iletişim yetenekleri kazanacağı,
- Psikolojik olarak, kendi kişiliği hakkında daha çok şey keşfedebileceği,
- Sosyal olarak, başkaları ile etkileşime girebileceği,
- Duygusal olarak, duyguların ifade ediliş şekline hakim olacağı oyuncaklardan olmalıdır (Warner, 2014, s. IX) (Bkz. Şekil 4.17-18-19-20).

Şekil 4.17: Oyun Yastığı

Kaynak: http://www.fisher-price.com/tr_TR/brands/babytoys/products/Oyun-Yastg Erişim: 14.04.2015

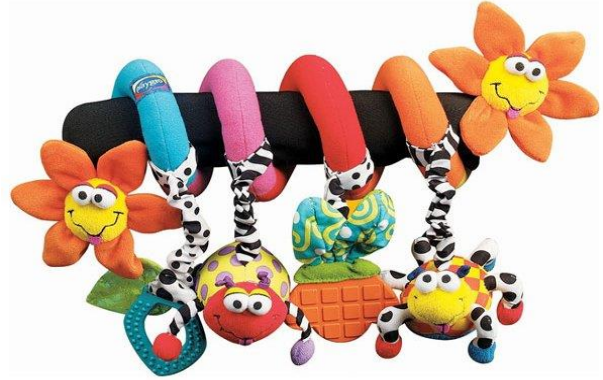
Şekil 4.18: Piyanolu Jimnastik Merkezi

Kaynak: http://www.fisher-price.com/tr_TR/brands/babytoys/products/Discover-n-Grow-Kick-and-Play-Piano-Gym Erişim: 14.04.2015

Şekil 4.19: Çıngırak ve Diş Kaşıyıcı

Kaynak: http://www.amazon.com/Manhattan-Toy-Sensory-Teether-Activity/dp/B000BNCA4K/ref=sr_1_3?s=toys-and-games&ie=UTF8&qid=1431941847&sr=1-3 Erişim: 14.04.2015

Şekil 4.20: Spiral Bebek Oyunağı

Kaynak: <http://www.ebay.co.uk/bhp/activity-spiral> Erişim: 14.04.2015

Alman firması olan Heimess doğal ve sağlıklı bir malzeme olan kayın ve akağacı kullanarak tahtadan yapılan; kolay temizlenebilen, üzerinde toz barındırmayan ve hoş ses çıkaran oyuncaklar üretmektedir. Bu bebek ürünleri arasında çingırak, yalancı emzik zinciri, oyun alanı, bebek mobilyaları gibi çeşitli ürünler yer almaktadır (<http://www.toyshopuk.co.uk/brands/heimess/> Erişim:25.04.2015) (Bkz. Şekil 4.21).

Şekil 4.21: Oyuncaklı Yalancı Emzik Zinciri ve Çingırak

Kaynak: <http://www.heimess.cl/index.php?route=common/home> Erişim: 25.04.2015

Bebeklerin el becerileri geliştikçe, dokundukça hareket eden, ses çıkaran, parçalara ayrılıp yeniden birleştirilebilen oyuncaklar dikkatini çekmektedir. Şekilleri ayırt etme, içiçe bardakları geçirme gibi oyuncaklar bebeklerin el becerileri geliştikçe öğretilmektedir (Bkz. Şekil 4.22-23-24). Şekil ayırt edicisinde bebekler en kolay yuvarlak olan şekilleri daha sonra kare ve üçgen şekilleri sırasıyla öğrenmektedirler (Jones, 2007, s. 23).

Şekil 4.22.: Şekil Ayırt Edici Oyuncak

Kaynak: <http://tomy.com/soft-sorter> Erişim: 29.04.2015

Şekil 4.23.: Renkli Üste Üste Dizme Halkaları

Kaynak: <http://www.sassybaby.com/80107-rock-and-roll-ring-stacker> Erişim: 29.04.2015

Şekil 4.24.: Neşeli Marakas

Kaynak: http://www.fisher-price.com/tr_TR/brands/babytoys/products/Neseli-Marakas Erişim:

14.04.2015

4.3. 0-12 Aylık Bebek Oyuncakları

Bebeklerde ilk duyuşsal tecrübeler, çoğunlukla anneleri ve kendi vücutlarını keşfetmelerinden ibarettir. Bu keşif dönemi ilerleyerek diğere nesnelere ilişkilere doğru genişler. Farklı malzemelerden, yüzeylerden ve sertliklerden yapılmış oyuncaklarla oynamak bebeklere farklı hisler yaşatarak dokunsal, duyuşsal, görsel, psikomotor becerilerinin keskinleştirilmesine yardımcı olmaktadır (Chicco 2013 Oyuncak Kataloğu).

Oyun ve bunu destekleyen oyuncaklar, bebeğin; düşünme ve keşfetmeyi öğrenmesi, fiziksel becerilerinin gelişmesi, güven kazanması, iletişimi ve sosyalleşmeye başlaması açısından önemli bir faaliyettir (Yavuzer, 1998 (a), s. 235).

Annenin yeni doğmuş bebeğini kucaklaması, yanaklarına dokunması, ayak parmaklarını gıdıklaması ya da bebeğin kendi parmaklarına dokunmasına izin vermesi ilk duyuşsal – motor oyunların başlamasını sağlamaktadır. Annenin bebeğe karşı oyun tavırları uyarıcı niteliğindedir ve bebek bu tavırlara dört hafta içinde gülümseyerek; üç

ayda kıkırdayarak, mırıldanarak, gülerek; altı – yedi ayda kahkaha atarak, on iki ayda mutlu olarak tepkiler vermektedir (Singer & Singer, 1998, s. 68).

Çocuklar koku, tat, işitme, görme ve dokunma duyularına sahip olduklarından değişik oyuncaklar aramaktadırlar. Oyuncaklar, çocuklara boyutları, büyüklükleri, sesleri, yapıları ve işlevleri, anlama ve karşılaştırma becerisi kazandırmaktadır. Bir yaş ve altındaki bebeklere oyuncak seçerken; her şeyden önce bebeğin yutamayacağı büyüklükte parçalardan oluşmuş, hafif, keskin kenar ve yüzeyleri olmayan, kolay tutulabilen, zehirli boya ve kimyasal madde içermeyen parlak renklerdeki oyuncaklar tercih edilmelidir. Bebekler bir şeyleri tutabilecek olgunluğa geldiklerinde yumuşak, üstüne basıldığında öten ve sallandığında ses çıkaran oyuncaklar onlar için çok etkilidir. Bebekler oyuncakları ağızlarına götürürler ve ısırırlar. Bu nedenle bebekler için yapılan oyuncakların yapıldıkları materyallerin toksit içermemesi ve kolayca parçalara ayrılmaması gerekmektedir (Kürelî & Yalçınkaya, 2010, s. 202).

Oyun yaş ve cinsiyete göre farklılık gösterdiğini ileri süren uzmanlar, aynı ayrımı oyuncak içinde kabul etmektedirler (Yavuzer, 1997, s. 173).

4.3.1. 0-12 Ay Bebeklerin (İnce – Kaba) Psikomotor Gelişimini Destekleyen Oyuncaklar

Emeklemek bebeklerin elleri ve dizleri üzerinde dengesini koruyabilmesini öğrenmesidir. Emeklemek bebeğin yürümeye başlayabilmesi için gerekli kasların çalıştırılması gerekmektedir. Bu dönemde emeklemeye teşvik eden oyuncaklar kullanılması bebeklerin kas gelişiminde çok önemlidir (FisherPrice, 2013, s. 45)

Aktivite oyuncakları; yürüteçler, oyun alanları, bisikletler ve toplar gibi oyuncaklar bebeklerin yürümeye ilk alıştırmaya yapmasını sağlar, kaslarının güçlenmesine, motor becerilerini geliştirmesine de yardımcı olmaktadır.

Bloklar, legolar, üst üste geçirme, dizme oyuncakları ince motor becerilerinin gelişimine yardımcı olmaktadır (Bkz. Şekil 4.25). Ayrıca zeka gelişimini de desteklemektedir. Özellikle 6 ay ve üzerindeki bebeklerin başta zeka gelişimi olmak üzere renkleri ve şekilleri tanınmasına yardımcı olmak ve boyut algısını güçlendirmek için eşleştirme oyuncakları ile oynaması tavsiye edilmektedir (www.fisher-price.com.tr).

Şekil 4.25: Lego Oyunu
Kaynak: (Cooper, 2003, s. 163)

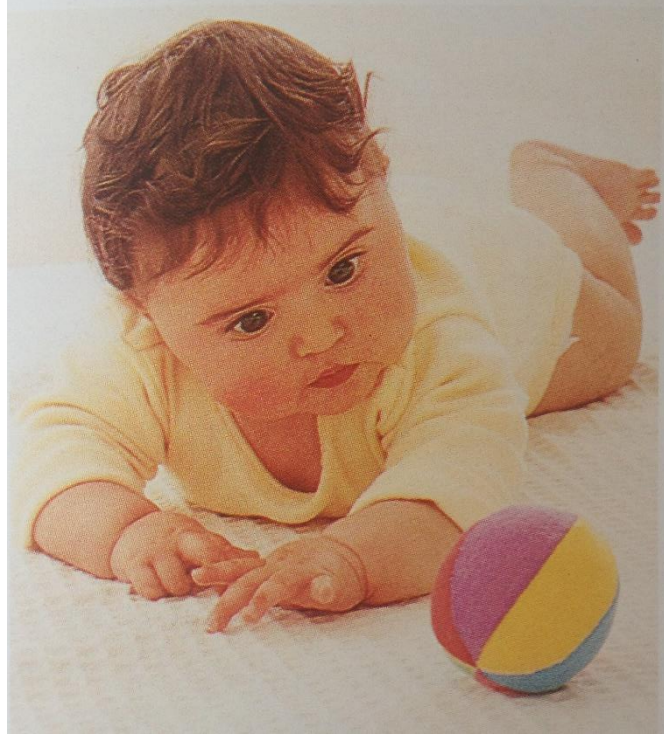
Kuleler ve bloklar gibi oyuncaklar aynı şeyi tekrar tekrar yapacak kadar mekanik olmadıkları için oyunların sonu açıktır bu nedenle bu oyuncaklar çocuğun yaratıcılık gücünün gelişmesini de sağlamaktadır (Singer & Singer, 1998, s. 34).

Bebeklerin emekleme ve ayağa kalkma dönemine yardımcı olmak üzere üretilmiş ilk arabam bebeğin tek başına ayakta durabilmesine ve adım atabilmesine cesaret verici bir denge yapısı ile tasarlanmış bir yürüteçtir (Bkz. Şekil 4.26). Bebeklerin kolaylıkla kavrayabileceği bir kol ve ön panelinde farklı renkli nesnelere yer almaktadır (İnterSpor, 2014, s. 43).

Şekil 4.26: İlk Arabam
Kaynak: (İnterSpor, 2014, s. 43)

Emeklemeye başlayan ya da emekleyen bir bebek için top çok önemlidir. Topu kavramak, yuvarlamak, topun arkasından emeklemek bebeğin kaba ve ince kaslarını güçlendirmektedir (Jones, 2007, s. 91) (Bkz. Şekil 4.27).

Şekil 4.27.: Bebeğin Top İle Oynaması
Kaynak: (Cooper, 2003, s. 161)

4.3.2. 0-12 Ay Bebeklerin Görme Gelişimini Destekleyen Oyuncaklar

Bebekler parlak renklere keskin şekillere özellikle insan yüzüne çok ilgi duymaktadır. Bebeklerin en iyi görüş mesafesi kendisinden 20-25 cm uzaklıktaki nesnelere dir. Bu mesafe bebeğe bakıp konuşulan mesafeye denk gelmektedir (Jones, 2007, s. 8).

Yumuşak ya da kalın sayfalı kitaplar: bebekler için tasarlanmış, net ve canlı renklerden oluşan şekilli, bebek, hayvan, insan yüzü ve etrafında gördüğü eşyaların resimlerini içeren kitaplar bebeklerin etrafındaki nesnelere daha kolay alışmasını sağlayacaktır. Bu kitaplar bebeklerin görme duyusunun gelişmesine yardımcı olacaktır (Cooper, 2003, s. 154) (Bkz. Şekil 4.28). Kitaplar görme duyusunun gelişmesinden

başka bebeklerin; kelime haznesinin gelişmesine ve iletişim becerisi kazanmasına da yardımcı olmaktadır (Jones, 2007, s. 92)

Şekil 4.28: Aktivite Kitabı

Kaynak: <http://www.imaginarium.com.tr/aktivite-kitab-49821.htm> Erişim: 14.04.2015

Yenidoğan 3 aylık bebekler kırmızı, siyah, beyaz ve yüksek kontrast renklere ilgi duymaktadır. 3-6 ay arası parlak renkler ve aynalar, 6 ay ve üzeri hareketli nesnelere ilgilerini çekmektedir (<http://www.sassybaby.com/sassy-toys-for-all> Erişim: 29.04.2015).

4.3.3. 0-12 Ay Bebeklerin Dokunma Duyusunun Gelişimini Destekleyen Oyuncaklar

Bebeklerin el ile kavrama yeteneği arttıkça farklı nesnelere; büyük-küçük, hafif-ağır, yumuşak-sert kavramların ayırımına varmasını sağlayıcı oyuncaklar bebeklerin dokunsal becerilerinin gelişmesini sağlamaktadır (Jones, 2007, s. 19) (Bkz. Şekil 4.29).

Şekil 4.29: Pervane Böceği Oyuncak

Kaynak: <http://tomy.com/flutterbug> Erişim:28.04.2015

4.3.4. 0-12 Ay Bebeklerin İşitsel Duyusunun Gelişimini Destekleyen Oyuncaklar

Bebeklerde ilk 2 ay işitme, görmeye göre daha baskın bir duydur. Hafif sesler çıkaran oyuncaklar 2 aylık bebelere uygundur. Yüksek ses veren oyuncaklar kulağa uzun süre yakın tutulduğunda kalıcı işitme kayıplarına neden olabilmektedir (<http://www.acibadem.com.tr/Hayat/BilgiGalerisi/yasa-gore-oyuncak-secimi> Erişim: 18.03.2015).

0-3 aylık bebeklerin nesnelere tutabilme becerisine sahip olmadıkları ve zamanlarının büyük bir bölümünü yatarak geçirmelerinden dolayı bu aylarda hafif ses çıkaran, ışıklı yatağına ya da tavana asılan oyuncaklar bebeklerin daha çok ilgisini çekmektedir (Jones, 2007, s. 9).

Bebeğin yatağına asılan müzikli oyuncaklar, dönenceler, müzik kutuları, çingiraklar ve sıkıldığında ses çıkartan yumuşak kumaş oyuncaklar bebeklerin işitsel duydusunu geliştirmesine yardımcı olan oyuncaklardır (Bkz. Şekil 4.30-31-32).

Şekil 4.30: Müzikli Panel

Kaynak: Chicco “Mutluluk Alfabeti” 2013 Erişim: 20.04.2015

Şekil 4.31: Müzikli Dönence

Kaynak: http://www.fisher-price.com/tr_TR/brands/babygear/products/Fisher-Price-Kelebekli-Ruyalar-Donence Erişim: 20.04.2015

Şekil 4.32: Müzikli Dönence

Kaynak: <http://www.imaginarium.com.tr/beik-için-mzikli-dnence-77873.htm> Erişim: 20.04.2015

Çıngıraklar: Çıngırak çocuk için bir deneydir. Henüz sadece büyük kas gruplarını kullanabilen çocuk için bir objeyi tutmak, sallamak ve ses çıkardığını keşfedince sallamayı tekrarlamak heyecan vericidir (Singer & Singer, 1998, s. 34). Bebekler için çıngıraklar hem görsel, hem işitsel hem de psikomotor gelişimini destekleyici oyuncaklardır.

Çıngıraklar değişik biçimde, ebatla, dokuda ve renkte olup çeşitli sesler çıkartmaktadır. Bazıların içinde veya dışında hareketli parçalar bulunmaktadır. Çıngıraklar ilk sesli oyuncaklardır ve bebeklerin dikkatini çekerek uzanmaya, yakalamaya, el-göz koordinasyonunu kurmaya teşvik ederek, etki-tepki ilişkisini öğrenmesine yardımcı olmaktadır (Jones, 2007, s. 90).

Şekil 4.33: Çıngırak

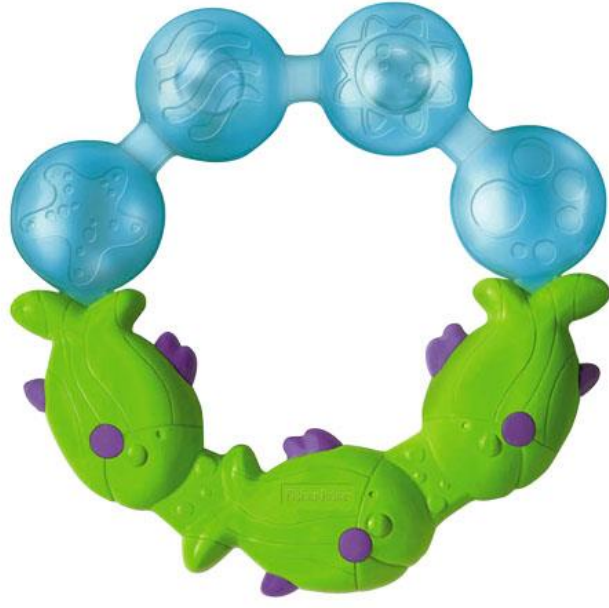
Kaynak: <http://www.imaginarium.com.tr/bebek-mzik-aleti-marakas-sapl-çngrav-76619.htm> Erişim: 20.04.2015.

4.3.5. 0-12 Ay Bebeklerin Tatma Duyusunun Gelişimini Destekleyen Oyuncaklar

Bebek ihtiyacı olan bilgiyi edinmek üzere beş duyu organını da kullanmaktadır. Ancak ağzın onun için özel bir önemi vardır. Bebek çevresindeki objeleri yalayarak, emerek hissetmeyi öğrenmektedir. Bebeğin bu dönemlerde süt dişlerinin çıkmaya başlamasıyla damaklarının kaşınma gereksinimi de doğmaktadır. Bu nedenle bebekler etrafında gördükleri her şeyi ağızına götürmek isteyeceğinden ebeveynlerin bu konuda dikkatli olmaları gerekmektedir. Bebeğin etrafında küçük oyuncaklar ve kolayca yutulabilecek boncuk gibi nesnelere bebeklerden uzak tutmaları gerekmektedir (Yavuzer, 2003, s. 44).

Tatma duyusunu geliştiren oyuncaklar arasında dişlikler yer almaktadır. Hem bu dönemde bebeklerin ağrılı diş etlerinin rahatlamasını sağlayan özel soğutuculu sulu dişlikler, hem de yüzeyi pürüzlü diş etlerine masaj yapan dişlikler bulunmaktadır (Chicco, 2013) (Bkz. Şekil 4.34-35).

Şekil 4.34: Sulu Dişlik

Kaynak: http://www.fisher-price.com/tr_TR/brands/babytoys/products/Deluks-Sulu-Dislik Erişim: 14.04.2015

Şekil 4.35: Sulu Diş Kaşığı

Kaynak: <http://www.sassybaby.com/80046-water-filled-teethers> Erişim: 29.04.2015

4.4. Bebek Oyuncaklarına Ait Yürürlükte Olan Standartlar

Doğumdan itibaren çocuğun çevresinde yer alan oyuncakların güvenli olması bir zorunluluktur. Bu zorunluluk oyuncak güvenliğiyle ilgili bazı standartlar geliştirilmesini ve uygulayıcılar tarafından da bunun denetlenmesini zorunlu kılmıştır (Çamur, ve diğerleri, 2008, s. 31). Türkiye’de Oyuncak Güvenliği Direktifleri 88/378/EEC ve 2009/48/EC, 1 Ocak 1990 tarihinde yürürlüğe girmiştir. O tarihten bu yana Avrupa pazarına giren tüm oyuncakların CE işareti taşıması gerekmektedir. Oyuncakların çeşitlenmesi yeni oyuncak tanımları ve kimyasal maddelerin kullanımı ile 88/378/EEC direktifinin ihtiyacı karşılayamaması neticesinde Temmuz 2011’de 2009/48/EC oyuncak güvenliği direktifi yürürlüğe girmiştir. 2009/48/EC oyuncak direktifine göre oyuncak; 14 yaşın altındaki çocuklar için oyun oynamak amacıyla ya da oyun için tasarlanmış her türlü ürün şeklinde tanımlanmıştır (Oyuncaklar Hakkında Yönetmelik (2013) T.C. Resmi Gazete: 28807, 31.11.2013).

2009/48/EC oyuncak güvenliği direktifinin getirmiş olduğu yenilikler;

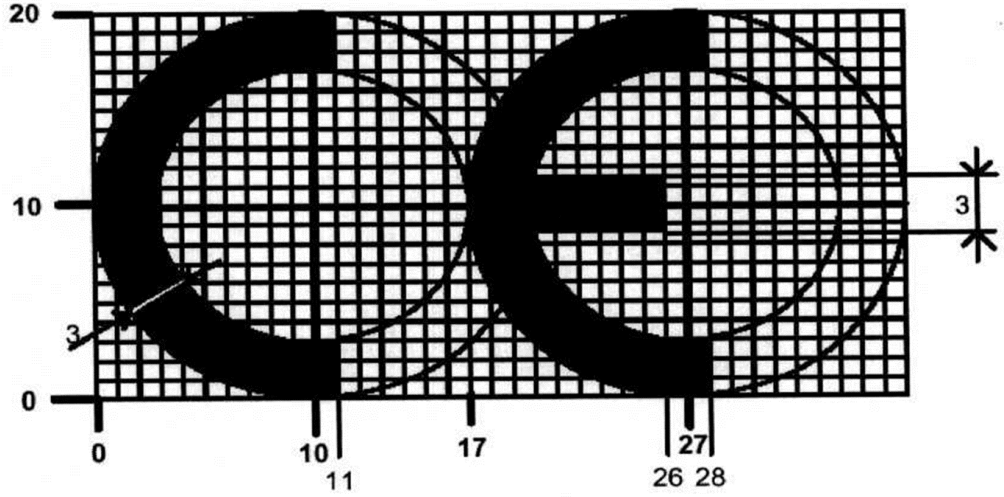
- Toksik ve kansorejen maddelerin yasaklanması,
- Ellibeş adet alerjik kokunun oyuncaklarda kullanılmaması,
- 36 aydan küçük çocukların kullandığı oyuncakların temizlenebilir ve yıkanabilir olarak tasarlanması,
- Çıngırağın içerisindeki mekanizmanın zararlı malzeme içermemesi,
- Gıdaların içerisinden çıkan oyuncakların ayrı ambalajlarının olması gibi yenilikler getirmiştir (EuropeanCommission, 2013).

CE Belgesi

CE belgesi anlam olarak “Conformity of European” yani “Avrupa’ya Uygunluk Belgesi” demektir. Oyuncaklar için güvenli ürün; insan sağlığı, can ve mal güvenliği ile tüketicinin korunması açısından asgari güvenliği sağlayan üründür. Yönetmeliğe uygun ürün güvenli ürün olarak kabul edilmektedir. Yönetmeliğin öngördüğü şekilde CE işareti taşıyan oyuncakların, uygunluk değerlendirme işlemleri de dahil olmak üzere, bu Yönetmelik hükümlerine uygun olduğu kabul edilmektedir. Çoğu kalite belgesi isteğe bağlı olmasına rağmen CE belgesi ürün için zorunludur (http://www.innovabel.com/ce_belgesi_nedir.html Erişim: 05.03.2015).

CE belgesi olan ve CE işareti taşıyan bir ürün temel gerekler olarak tanımlanan ve insan sağlığı, can ve mal güvenliği, hayvan ve bitki yaşam ve sağlığı, çevre ve

tüketicinin korunması açısından asgari güvenlik koşullarına sahip olduğunu gösteren bir işarettir. CE işaretinin oyuncaklara ilişitilmesi zorunludur. Bu işaretin oyuncakta bulunması üreticinin uygunluk değerlendirme prosedürlerini tamamladığını göstermektedir. En az 5 mm boyunda, ürüne, etiketine ve ambalajına görünür, okunabilir ve silinmeyecek şekilde oyuncaca ilişitirmelidir (Sağlık Bakanlığı, 2010).

Şekil 4.36: CE Uygunluk İşareti

Kaynak: <http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2012/02/20120223-3.htm> Erişim: 20.03.2015

Oyuncaklardaki Muhtemel Tehlikeler

- Boğulma, asfiksasyon (Oksijensiz Kalma)
- Toksik ya da kanserojen maddeler
- Miknatısların yutulması
- Strangülasyon (soluk alamama)
- İşitme kaybı

17/05/2002 tarihli ve 24758 sayılı Resmî Gazete' de yayımlanan Oyuncaklar Hakkında Yönetmeliğin 4 üncü maddesinin (j) bendinde belirtilen ve Yönetmelik ile ilgili olarak Avrupa Birliği tarafından belirlenmiş standartlara uygun şekilde Türk Standartları Enstitüsü tarafından uyumlaştırılarak kabul edilen Uyumlaştırılmış Standartlar;

- Mekanik ve Fiziksel testler (EN 71-1)
- Alevlenebilirlik testleri (EN 71-2)
- Bazı Elementlerin Göçü (Kimyasal özelliklerinin) (EN 71-3)

- Yıkama testleri

Yaş Uyarı Etiketlemesi İçin Grafik Sembol (EN 71-6), (Oyuncaklar Hakkında Yönetmelik ile İlgili Uyumlaştırılmış Standartlara Dair Tebliğ (2013) T.C. Resmi Gazete: 25290, 15.11.2003).

Oyuncak üreticisi oyuncağın ilgili uyumlaştırılmış ulusal standartlara uygun olmasını sağlamalıdır. Ulusal standartlara kısmen uymak veya temel gereklere uygunluk sağladığında oyuncağın modelinin yönetmeliğin temel gereklerine uyup uymadığını onaylanmış bir kuruluşça denetlettirir. Üreticinin ürününün uygunluğunu beyan ettirmek için Teknik Dosya ile yetkili kuruluşça başvurması gerekmektedir. Teknik Dosya'da bulunması gereken evraklar;

- Ürünün genel tanımı, planlanıyorsa varyantları
- Dizayn çizimleri, planlama metodları ve parçalarının diyagramları,
- Üretim aşamaları,
- Hammaddeler,
- Test raporları,
- Toksikite raporları,
- Kullanma talimatları,
- Paketleme şekli ve etiketler,
- Üretici veya ithalatçısının adresi,
- Üretim yerlerinin ve depolarının adresleri,
- Piyasada bulunan aynı oyuncağa dair dağıtım kanalları hakkındaki bilgiyi içermelidir (Sağlık Bakanlığı, 2010).

Onaylanmış kuruluş, incelemeler ve testler gerçekleştirerek oyuncak modelinin temel gereklere uygunluğunu test ederek sonucun uygunluğuna göre üreticiye belgesini verir. Ürünün piyasaya arzı veya dağıtım aşamasında veya ürün piyasada iken, ilgili teknik düzenlemeye uygun olarak üretilip üretilmediğini, güvenli olup olmadığını denetlemek veya denetlettirmek, güvenli olmayan ürünlerin güvenli hale getirilmesini temin etmek, gerektiğinde yaptırımlar uygulanmasını sağlamak Sağlık Bakanlığı'nın sorumluluğundadır.

Oyuncaklar Hakkında Yönetmelik gereği, oyuncağın üzerinde ya da etiketinde CE İşareti, Üreticinin veya İthalatçının Adı ve/veya Ticaret Unvanı ve/veya Markası ve Adresi, Yaşa Uygunluk İbaresini (Bkz. Şekil 4.37), Oyuncakların Taşıyabileceği Özel Risklere İlişkin Bilgi ve Kullanım Kılavuzu bulunmalıdır. Oyuncak alırken bunların

bulunup bulunmadığı kontrol edilmeli, kullanım kılavuzları ve uyarılar okunmalı, verilen bilgiler dikkate alınmalıdır (EuropeanCommission, 2013, s. 128).

Şekil 4.37: Yaş Uygunluk İşareti
Kaynak: (EuropeanCommission, 2013, s. 127)

5. BEBEKLER İÇİN İNOVATİF GİYSİ ÖNERİLERİ

5.1. İnovatif Ürünler İçin Tema

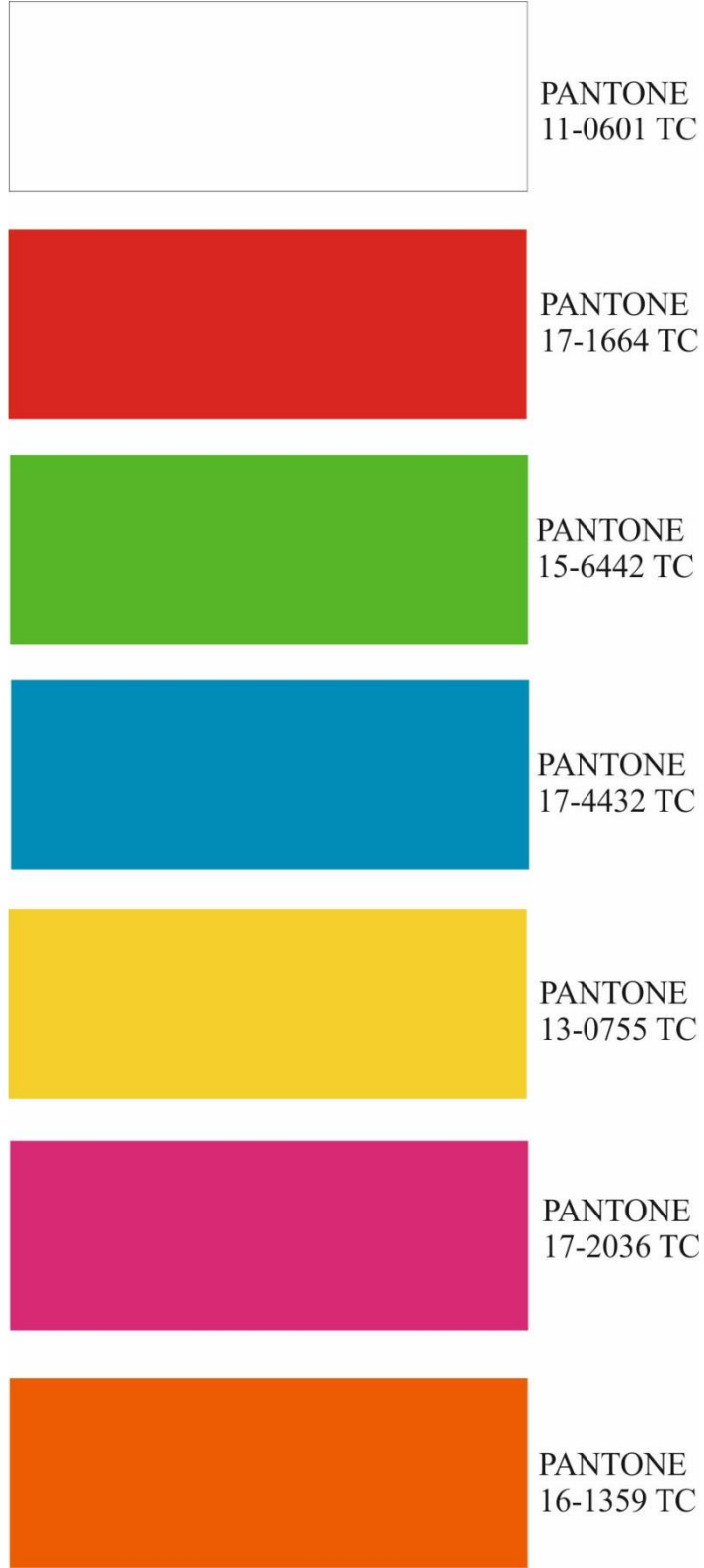
Tasarımcı, giysileri bilip anlamının ve diğer tasarımcıların işlerini takip etmenin yanı sıra yeni bir şey ortaya koymak zorundadır. Bu nedenle çalışmasını özgün kılacak bir “ tema” ya da “konsept” üzerine araştırma yapmalıdır (Sorger & Udale, 2013, s. 9).

Bebekler için ekolojik kumaşlar, doğada varolan canlı renkler, eğitici ve eğlendirici oyuncaklarla bütünleştirilerek tasarımlar oluşturulmuş ebeveynlerin fonksiyonel olarak kullanabilecekleri bebeklerin gelişim özelliklerine uygun giysiler ve giysi aksesuarları oluşturulması amaçlanmıştır.

Bu tasarımlarla bebeklere tehlikelerden uzak güvenli bir oyun alanı oluşturulmak hedeflenmiştir. Böylece bebekler etrafa saçılan ve hijyenik olmayan oyuncaklarla oynamayacaklar, oyuncaklar giysinin üzerine monte edildiği için de kopma, parçalanma, yutma ya da boğulma riskleri olmayacaktır.

5.2. Rengin Kullanımı ve Çeşitlendirilmesi

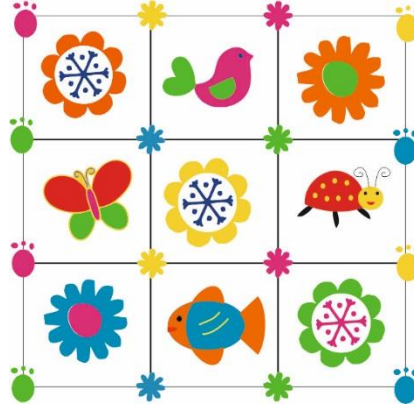
Çocuklar çevrelerinde rengi bağımsız bir olay olarak yaşamaktadırlar. Renkle ilişkileri doğal ve dokunulmamış bir biçimdedir. Onlar için renk her şeyden önce güzel bir olay, oynanabilen ve bir şeyler anlatabilen bir araçtır. Çocuklarda renk tercihi içsel olarak gelişmektedir. Çoğunlukla bebekler canlı renklere etkilenmekte ve ona yönelmektedirler. Yapılan deneylerde çocukların bebeklikten itibaren onlara hareket kazandıran turuncu, kırmızı gibi parlak ve doygun renklere ilgi gösterip tercih ettikleri ortaya çıkmıştır (Kanışkan, 2014, s. 87).

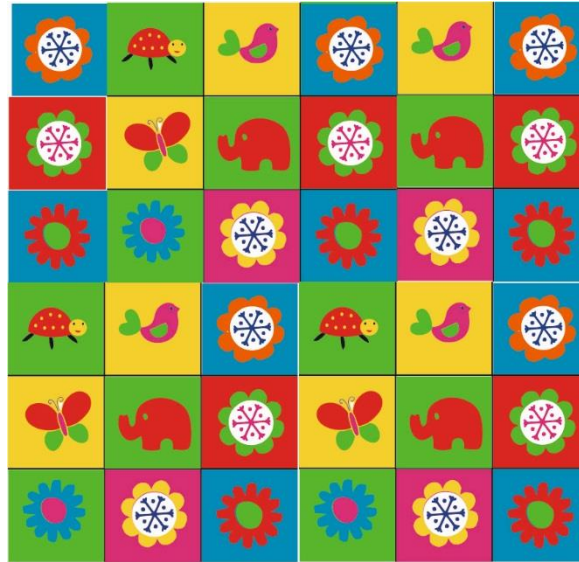
Şekil 5.1: İnovatif Ürünler İçin Seçilen Renkler ve Pantone Numaraları
Kaynak: Corel Draw X6 Programı Colour Palette

5.1. Seçilen Desenin Önemi ve Çeşitlendirilmesi

Tasarlanan desen bebeklerin sevdiği, canlı ve parlak ana renkler ile doğadaki hayvan figürleri ve çiçek desenlerinden oluşmaktadır. Tasarlanan desen %100 pamuklu örme kumaş üzerine baskı yaptırılarak bebek giysi ve aksesuarlarında applike, biye ve garni kumaş olarak kullanılmıştır.

Şekil 5.2: İnovatif Ürünler İçin Seçilen Desen
Kaynak: Desen Tasarım- Çizim Derya Buluç

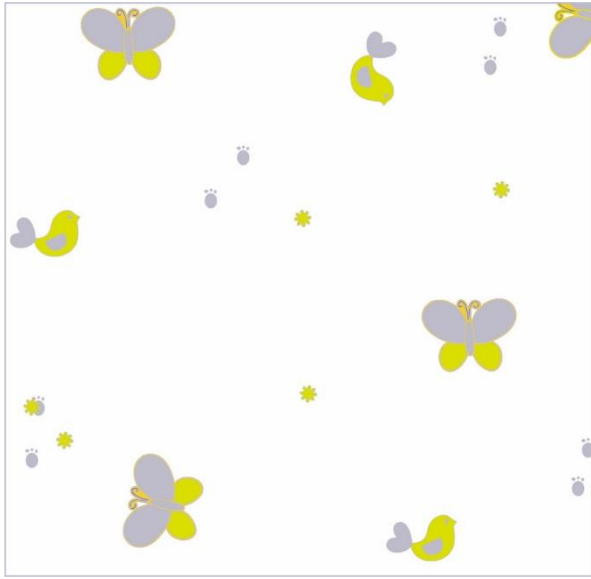
Şekil 5.3: Desen Varyantı 1
Kaynak: Desen Tasarım-Çizim Derya Buluç

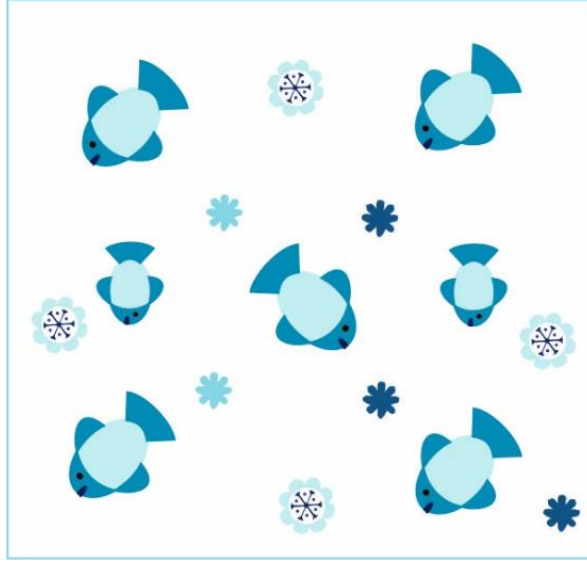
Şekil 5.4: Desen Varyantı 2

Kaynak: Desen Tasarım-Çizim Derya Buluç

Şekil 5.5: Desen Varyantı 3

Kaynak: Desen Tasarım-Çizim Derya Buluç

Şekil 5.6: Desen Varyantı 4

Kaynak: Desen Tasarım-Çizim Derya Buluç

5.2. Kumaş Seçimi

Bebek giysi-aksesuarlarında ve oyuncaklarında farklı kumaşlar kullanılmıştır.

5.2.1. Giysiler İçin Seçilen Kumaşlar

Bebek giysilerinin çok sık kirlenmesi nedeniyle kiri gösteren açık renk kumaşlar tercih edilmektedir.

Tasarımlar için renkler belirlenirken toplumsal cinsiyet ayrımı da gözeticiler tarafından giysilerde beyaz renk kullanılmıştır.

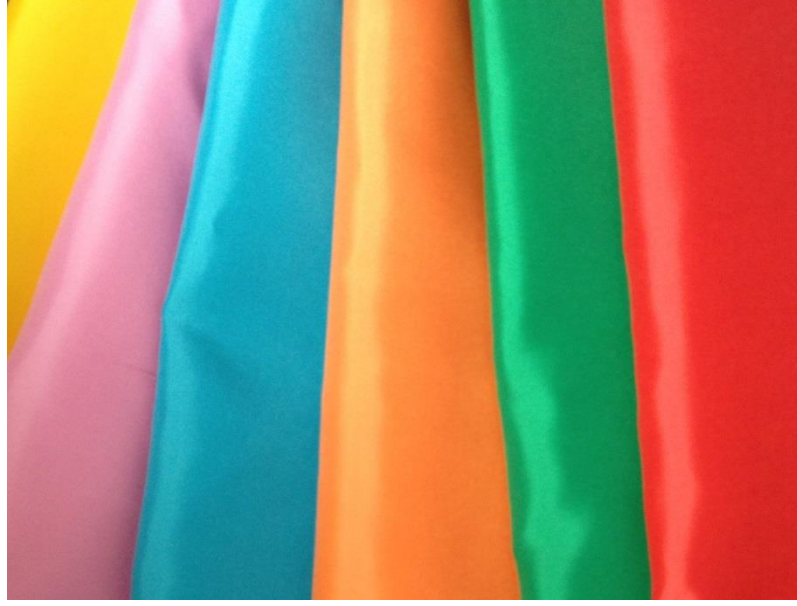
Yüksek ısıda yıkamaya elverişli, % 100 pamuk, interlok örme kumaş bebek giysi ve aksesuarlarında kullanılmıştır.

Örme kumaş; atkı ya da çözümlü boyunca kumaşa esneklik kazandıracak şekilde örülen, birbirleriyle bağlantılı iplik ilmeklerinden oluşan yüzeylerdir.

İnterlok kumaş; çift plakalı ve iki iplik kullanılarak elde edilen bir örgü tekniğidir. İnterlok kumaşların her iki yüzünde aynı görüntüye sahiptir. Dikey yöndeki esneklik özelliği yatay yöne göre daha yüksektir (Çeken, 2004, s. 80). Boyutsal stabilitesini ve şeklini koruması, hacimli yapısı ve nem alma özelliklerinden dolayı bebek giysilerinde interlok örgü kumaşı kullanılmıştır

5.2.2. Oyuncaklar için Seçilen Kumaşlar

%100 polyester su geçirmez, leke tutmaz özelliklere sahip canlı ve parlak renkler seçilmiştir (Bkz. Şekil 5.7).

Şekil 5.7: Bebek Oyuncaklarında Kullanılan Kumaşlar
Kaynak: Fotoğraf Çekimi Derya Buluç, 03 Mart 2015

5.3. Bebekler İçin Tasarlanan Yenilikçi Giysi - Giysi Aksesuarları ve Oyuncaklar

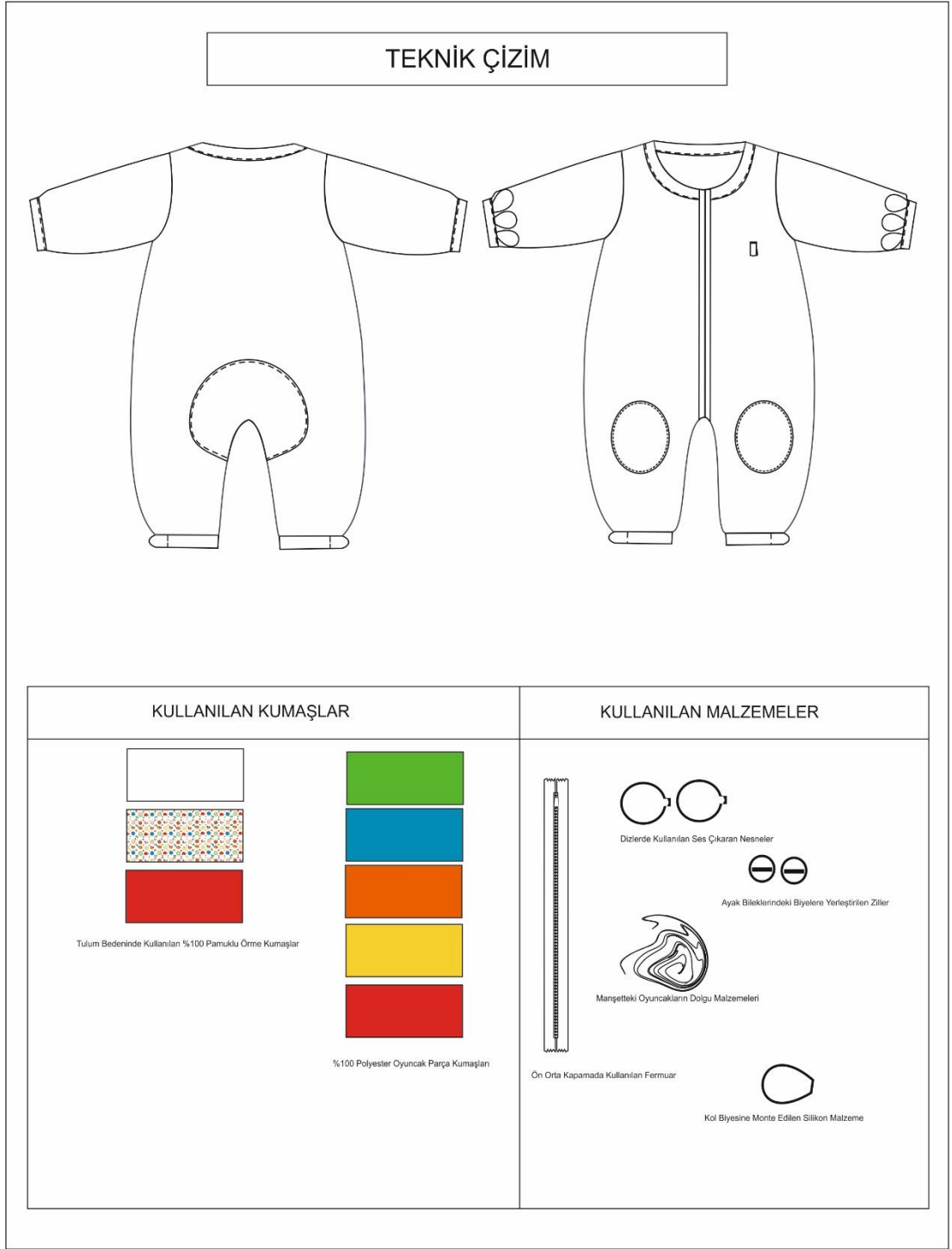
Bebeklerde merak duygusu fazla olduğundan etraflarındaki her şeye dokunmak, tutmak, ağzına götürmek, hissetmek ve araştırmak istemektedirler. Bebekler ilk önce ağızları ile etrafi tanımaya başlamaktadırlar. Araştırma yapmak için elleri yerine ağızlarını kullanmayı tercih etmektedirler. İlk olarak ağzına götürmek isteyecekleri nesnelere de elleri ve ayaklarıdır. Elleri-ayaklarına ve bebek hareket ettiğinde ses çıkarabilecek yerlerine oyuncaklar, ses çıkaran nesnelere yerleştirilerek bebeklerin aynı hareketleri tekrarlayarak kaba ve ince psikomotor becerilerinin gelişeceği ve eğlenceli vakit geçireceği düşünülmektedir. Buradan hareketle bebeğin kıyafeti üzerine oyuncakların yerleştirilmesinin uygun olacağı düşünülmüştür.

5.3.1. Ürün 1

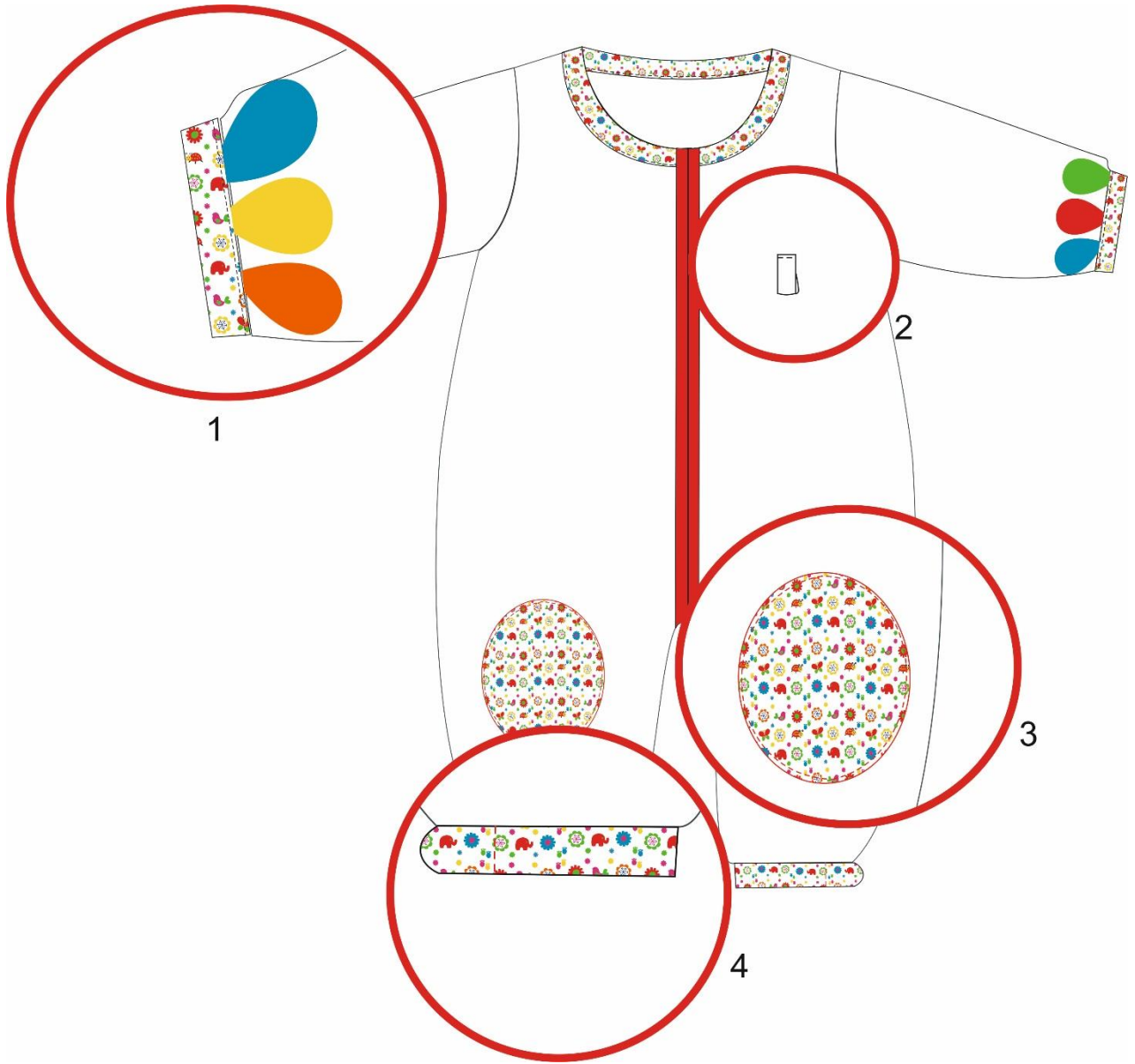
Ürün 1 oyuncaklı tulumdan oluşmaktadır.

Ürün 1'in detay açıklamaları;

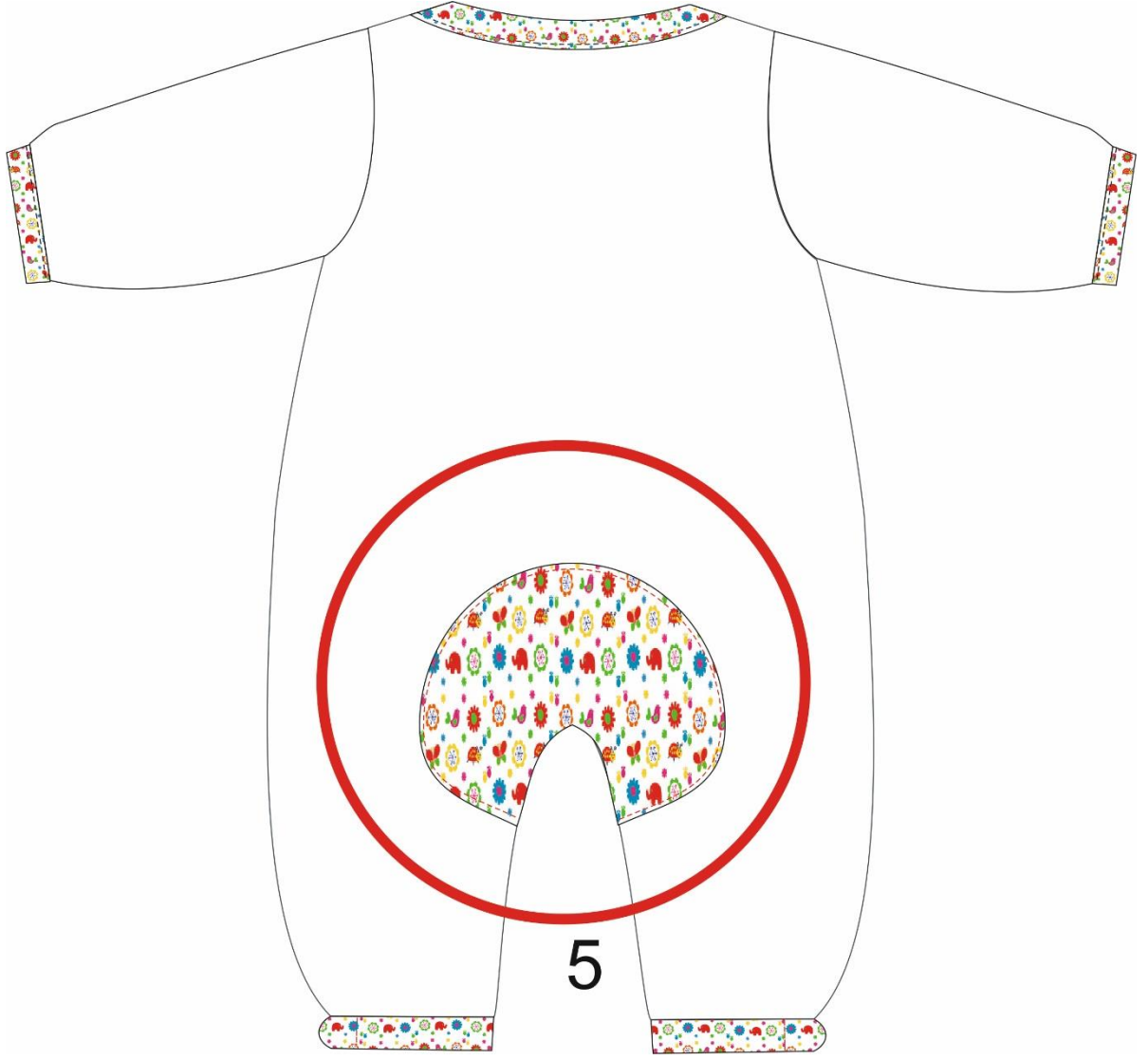
1. Şekil 5.9'da "1" numara ile gösterilen detay çiziminde; tulumun kol manşetine 3 farklı renk ve malzemeden oluşmuş oyun parçaları yerleştirilmiştir. Bu oyun parçaları küçük olmayan, hafif malzemelerden oluşmuştur. . Her bir oyun parçasında bebeğin farklı dokunma duyusunun geliyeceği düşünölmektedir.
2. Şekil 5.9'da "2" numara ile gösterilen detay çizimde; tulumun kumaşından küçük bir birit yapılarak bebeğin yalancı emziğinin takılabileceği bir yer oluşturulmuştur.
3. Şekil 5.9'da "3" numara ile gösterilen detay çiziminde; diz aplikesinin içerisine basıldığında ses çıkan bir nesne yerleştirilmiştir. Bu nesnenin bebeğe zarar vermemesi için dizdeki applike kapitonelenmiş ve applikenin içerisi elyaf ile desteklenmiştir. İstenildiği zaman çıkarılabilmesi için applike parçasının üst kısmına karşılıklı cırt bant dikilmiştir. Sesi duyduğunda bebek daha fazla hareket edeceği için kaba motor hareketleri daha çabuk geliyeceği düşünölmektedir.
4. Şekil 5.9'da "4" numara ile gösterilen detay; çiziminde ayak bileklerindeki manşetlere boncuklar yerleştirilmiştir. Bebek emeklerken ya da yatarken rahatsız etmemesi için boncuklar manşetlerin yan kısmına sabitlenmiştir.
5. Şekil 5.10'da "5" numara ile gösterilen detay çiziminde; bebek hareket ettiğinde ses çıkarması için applike içerisine jelatin yerleştirilmiştir.

Şekil 5.8: Ürün 1 Teknik Çizim
Kaynak: Teknik Çizim Derya Buluç

Şekil 5.9: Ürün 1 Teknik Detay Çizimi Ön
Kaynak: Teknik Detay Çizimi Derya Buluç

Şekil 5.10: Ürün 1 Teknik Detay Çizimi Arka
Kaynak: Teknik Detay Çizimi Derya Buluç

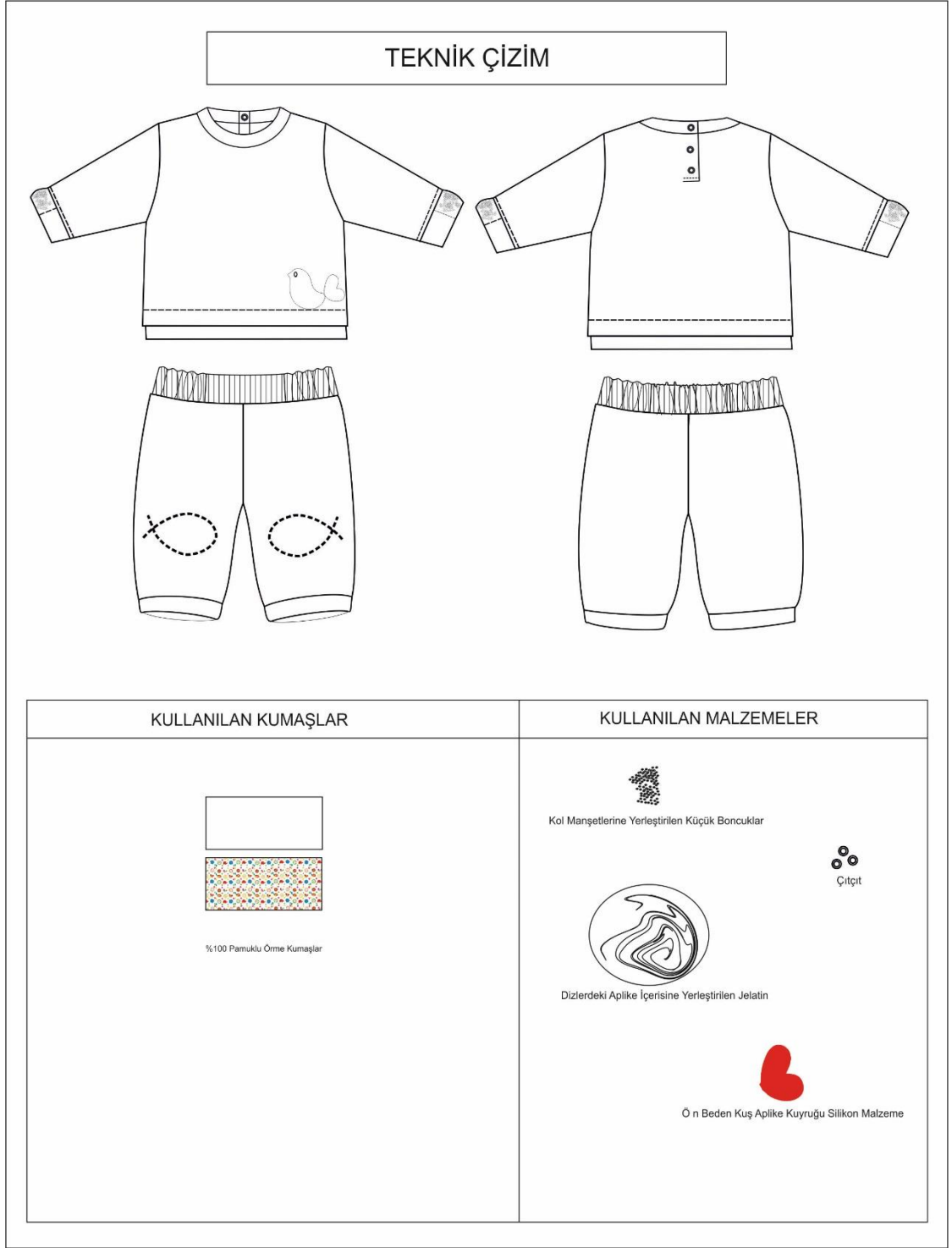
5.3.2. Ürün 2

Ürün 2 oyuncaklı takımdan oluşmaktadır. Üst bedenın arka yakasında kolay giyilip çıkarılabilmesi için pat çalışması yapılmıştır. Etek ucunda tasarlanan desenden garni kullanılmıştır.

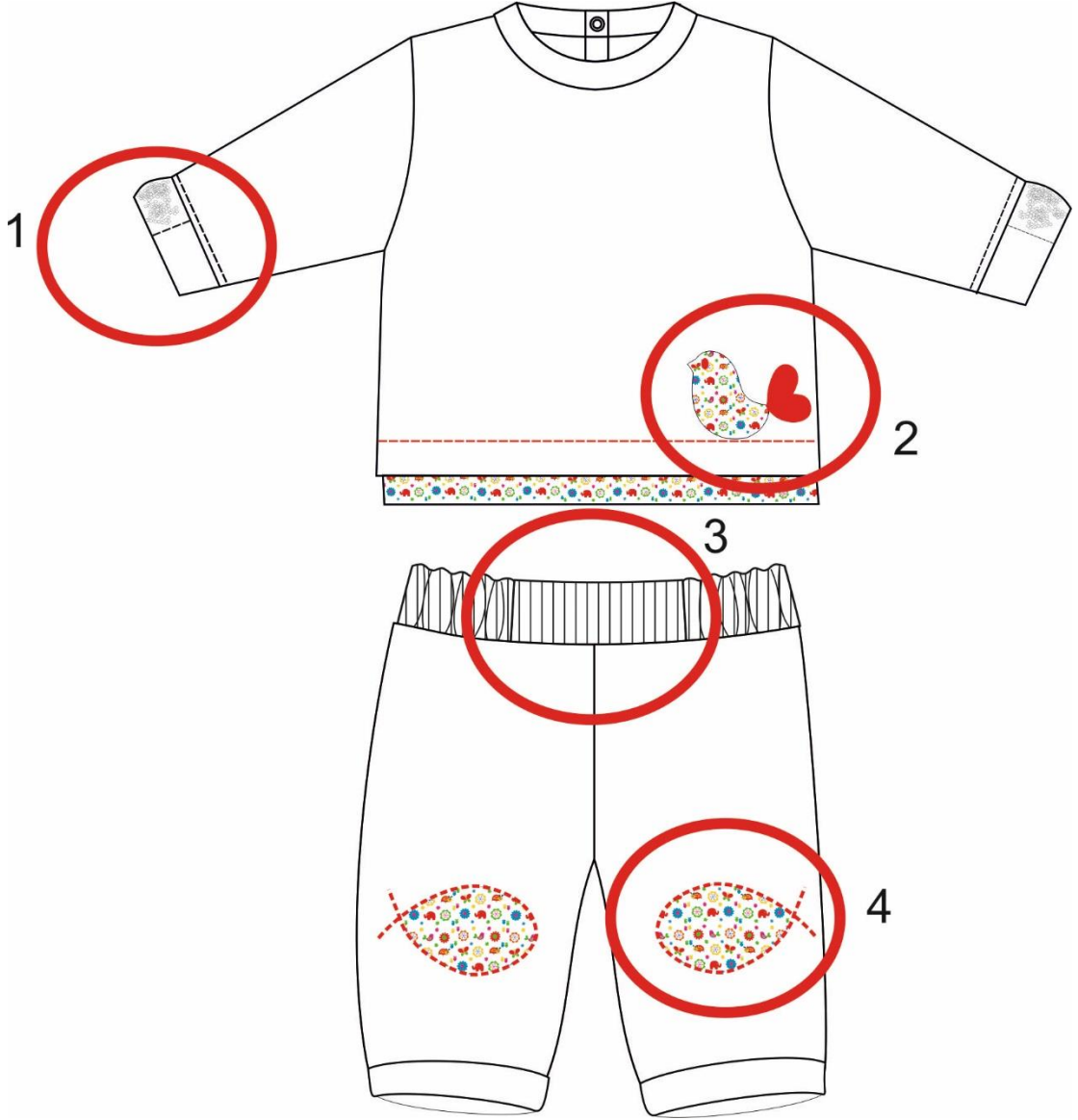
Ürün 2'nin detay açıklamaları;

1. Şekil 5.12.'de "1" numara ile gösterilen detay çiziminde, üst bedenın manşetine boncuklar yerleştirilmiştir. Bebeği rahatsız etmemesi ve kollarını salladığında daha iyi ses çıkarabilmesi için kol manşetinin sadece üst kısmına boncuklar sabitlenmiştir. Sağ ve sol kol manşetlerine farklı ses çıkaran boncukların yerleştirilmesi bebeğin ayırtedebilme yeteneğinin gelişmesini sağlayacağı düşünülmektedir.
2. Şekil 5.12.'de "2" numara ile gösterilen detay çiziminde, kuş applikesi, desen tasarımındaki kuş figürü alınarak oluşturulmuş, baskı yaptırılan kumaş kesilerek applike edilmiştir. Kuşun kuyruğu hafif silikon malzemenin yapılmıştır. Silikon malzemenin bebeğin dış kaşıyıcı olarak kullanabilmesi düşünülmüştür.
3. Şekil 5.12.'de "3" numara ile gösterilen detay çiziminde, bebeklerin yüzüstü konumda iken karın kısmında oluşabilecek rahatsızlığı önlemek için lastikler pantolonun yanlarında sabitlenmiştir.
4. Şekil 5.12.'de "4" numara ile gösterilen detay çiziminde, pantolonun dizlerindeki balık applikesi desen tasarımındaki balık figüründen alınarak oluşturulmuş, baskı yaptırılan kumaş kesilerek applike edilmiştir. Applikenin içerisine emeklediğinde ya da hareket ettiğinde ses çıkarması için jelatin yerleştirilmiştir. Sesi duyduğunda bebek daha fazla hareket edeceği için kaba motor hareketleri daha çabuk gelişeceği düşünülmektedir.

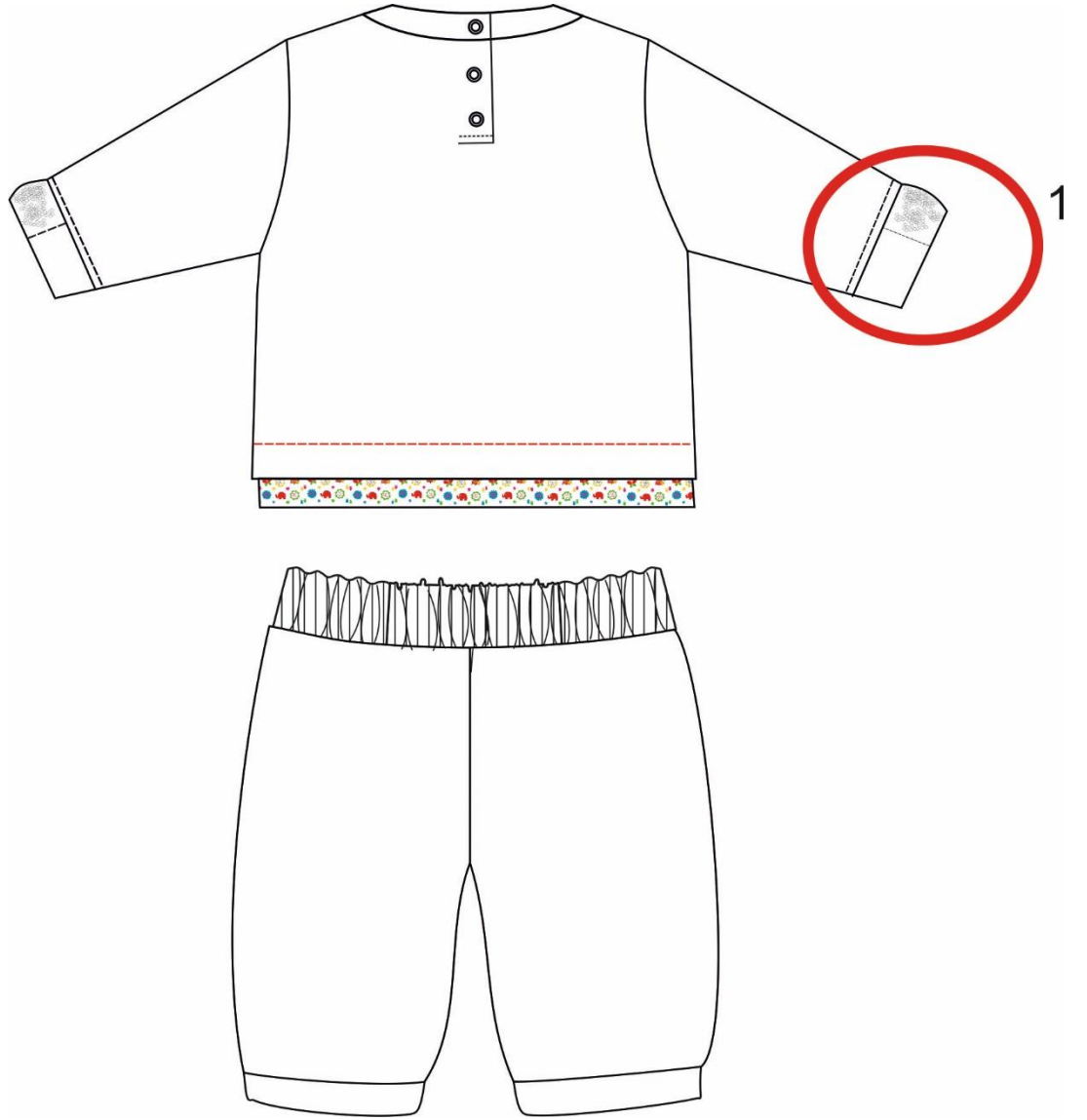

Şekil 5.11: Ürün 2 Teknik Çizim
Kaynak: Teknik Çizim Derya Buluç

Şekil 5.12: Ürün 2 Teknik Detay Çizimi Ön
Kaynak: Teknik Detay Çizimi Derya Buluç

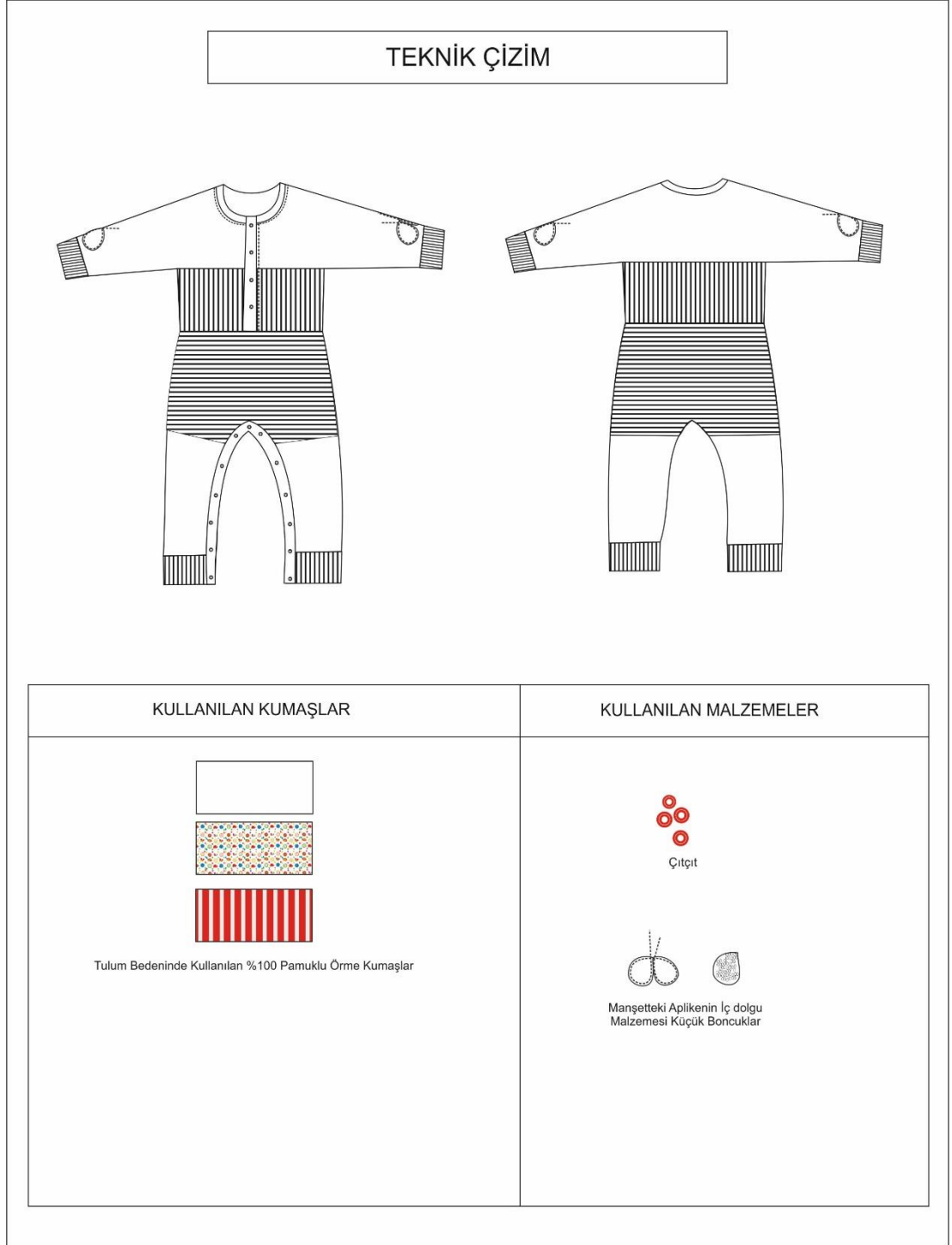
Şekil 5.13: Ürün 2 Teknik Detay Çizimi Arka
Kaynak: Teknik Detay Çizimi Derya Buluç

5.3.3. Ürün 3

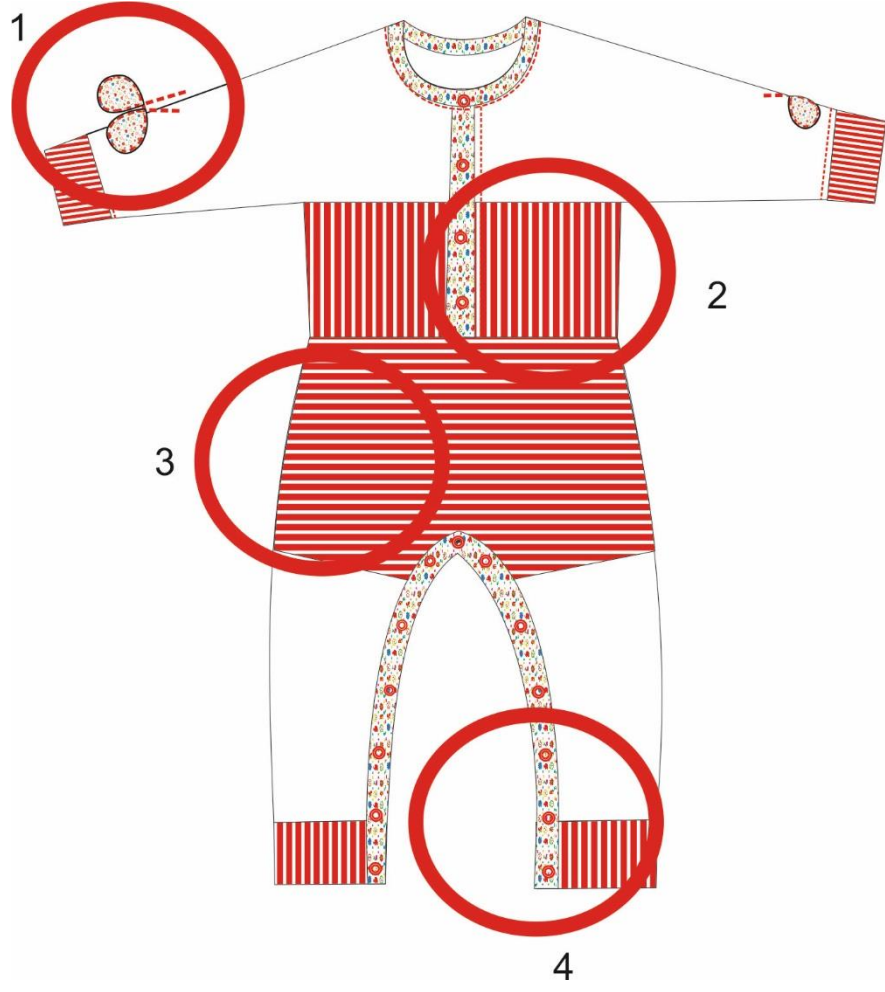
Ürün 3 patiksiz tulumdan oluşmaktadır. Bebeklerdeki bedensel gelişimin bu dönemde çok hızlı olması nedeniyle bebeğe alınan bir kıyafetin daha uzun süre kullanımını sağlamak için oluşturulmuş bir modeldir. Tulum; ön yaka-bel arası ve kolay bez değişimi yapılabilmesi için ağ kısmında pat çalışılmıştır.

Ürün 3'ün teknik detay açıklamaları;

1. Şekil 5.15'te "1" numara ile gösterilen detay çiziminde, kol manşetlerinin üzerine, tasarlanan desenden applike yapılmıştır. Applikenin içerisi küçük boncuklarla doldurularak hem ses çıkarması hem de bebeğin farklı dokulu yüzeyleri hissetmesi amaçlanmıştır.
2. Şekil 5.15'te "2" numara ile gösterilen detay çiziminde, beden-bel arasına enine esneklik sağlaması için ribana boyuna yerleştirilmiştir.
3. Şekil 5.15.'te "3" numara ile gösterilen detayda, bel-ağ arasına boyuna esneklik sağlaması için ribana enine yerleştirilmiştir.
4. Şekil 5.15'te "4" numara ile gösterilen detay çiziminde; tasarlanan desenden; yaka oyuntusunda, üst kapamada ve ağ kısmındaki kapamada biye çalışması yapılmıştır.

Şekil 5.14: Ürün 3 Teknik Çizim
Kaynak: Teknik Çizim Derya Buluç

Şekil 5.15: Ürün 3 Teknik Detay Çizimi Ön
Kaynak: Teknik Detay Çizimi Derya Buluç

Şekil 5.16: Ürün 3 Teknik Detay Çizimi Arka
Kaynak: Teknik Detay Çizimi Derya Buluç

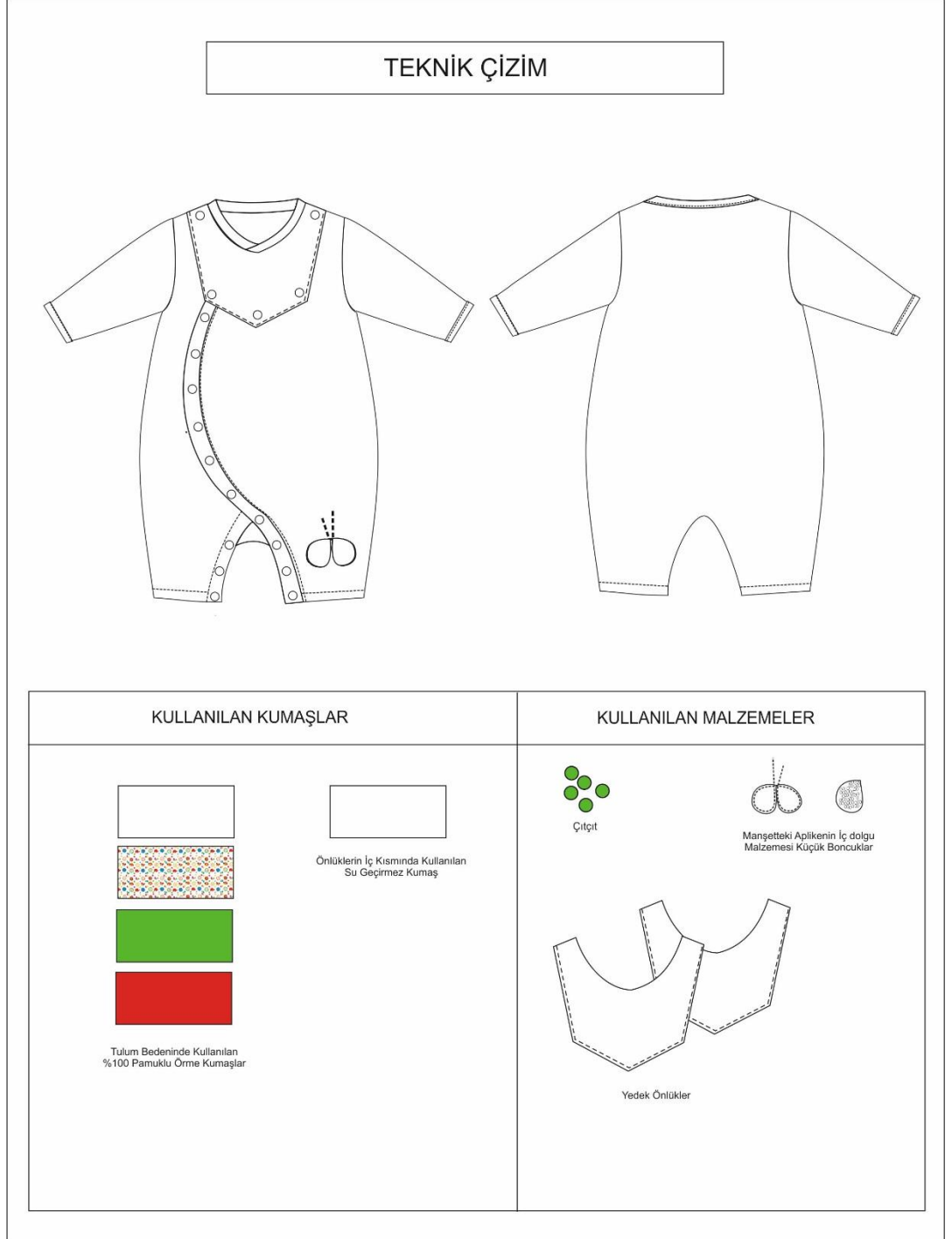
5.3.4. Ürün 4

Ürün 4 patiksiz tulumdan oluşmaktadır. Tulum için tasarlanmış üç adet portatif önlüğü bulunmaktadır. Bu dönemde bebeklerin dişlerinin çıkmasıyla ağızlarının suyu akmaktadır. Sürekli önlüklerini ve kıyafetlerinin değiştirilmesi gerekmektedir. Bu nedenle tasarlanan tulum monte edilen kirlendiğinde ya da ıslandığında tekrar değiştirilebilecek yedek önlükler yapılmıştır. Önlük kısmında çift katlı kumaş kullanılarak önlüğün emiciliği arttırılmış ve bebeğin teninde ıslaklık hissetmesi önlenmiştir.

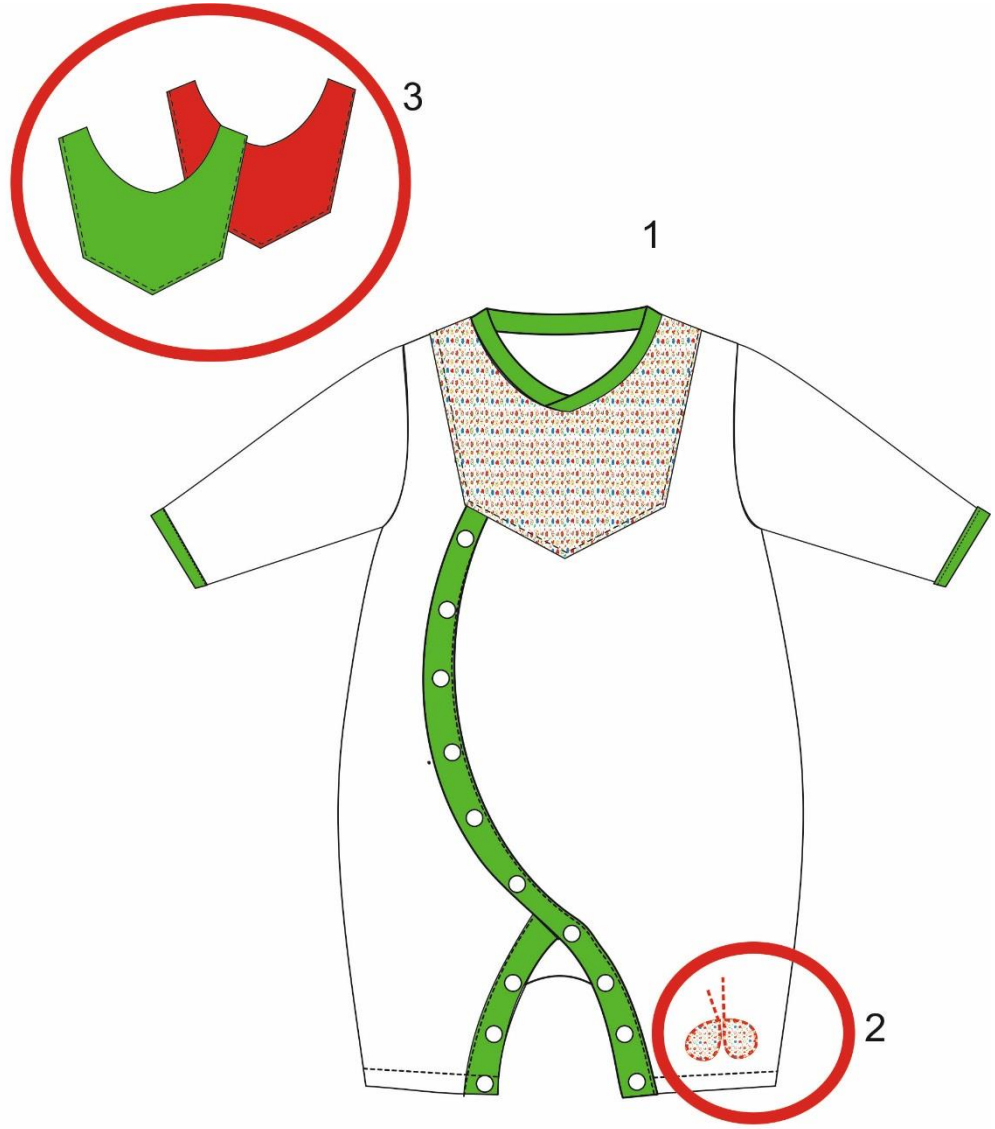
Ürün 4 teknik detay açıklamaları;

1. Şekil 5.18'de "1" numara ile gösterilen detay çiziminde; cırt bant ile bedene monte edilen ıslandığında ya da kirlendiğinde çıkarılabilen seyyar bir önlük çalışması yapılmıştır. Önlüğün cırt bantlı olması hem güvenli olmasını hem de önlüğün sabit durmasını sağlamaktadır.
2. Şekil 5.18'de "2" numara ile gösterilen detay çiziminde; tulumun sol ayak üzerine yapılan aplike içerisine zil yerleştirilmiştir. Sesi duyduğunda bebek daha fazla hareket edeceği için kaba motor hareketlerinin daha çabuk gelişeceği düşünülmektedir.
3. Şekil 5.18'de "3" numara ile gösterilen detay çiziminde; önlüklerden biri ıslandığında ya da kirlendiğinde değişim yapılabilmesi için bedene monte edilen önlük harici beden kumaşı ile uyumlu iki tane daha yedek önlük yapılmıştır.

Şekil 5.17: Ürün 4 Teknik Çizim
Kaynak: Teknik Çizim Derya Buluç

Şekil 5.18: Ürün 4 Teknik Detay Çizimi Ön
Kaynak: Teknik Detay Çizimi Derya Buluç

Şekil 5.19: Ürün 4 Teknik Detay Çizimi Arka
Kaynak: Teknik Detay Çizimi Derya Buluç

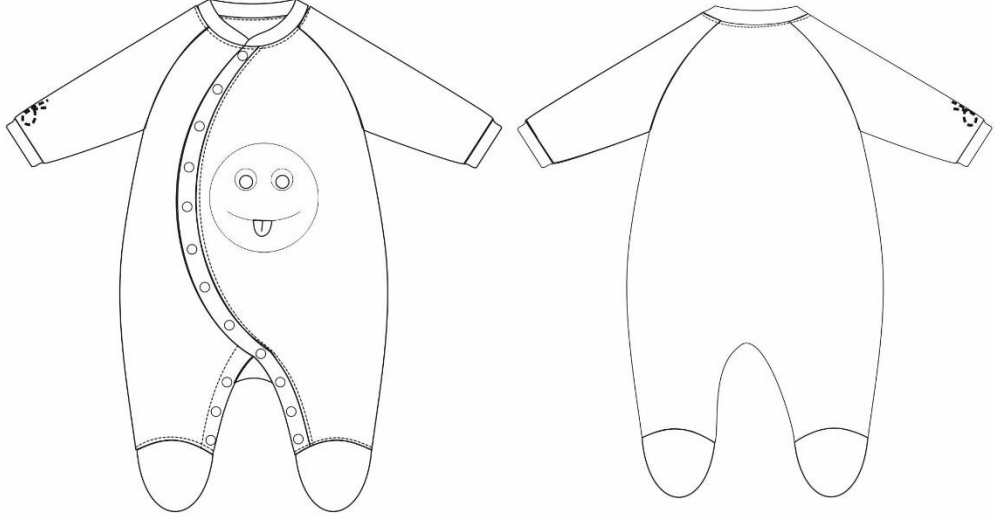
5.3.5. Ürün 5

Bebeklerde görülen gaz sancısının aza indirilmesi düşünülerek ürün 5 patikli tulumdan oluşturulmuştur. Piyasada bulunan gaz sancısına iyi geldiği düşünülen kiraz çekirdeğinden yapılmış ürünlerin bebeği rahatsız edeceği düşünüldüğünden bu çalışmada hafif ve kokusunun rahatlatıcı etkisinin olduğu bilinen lavanta tercih edilmiştir.

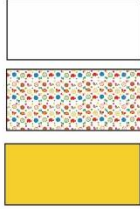
Ürün 5'in teknik detay açıklamaları;

1. Şekil 5.21'de "1" numara ile gösterilen detay çiziminde; tulumun ön karın bölgesine yapılan aplikenin iç kısmına cep çalışılmıştır. Bu cebin içerisine yerleştirilmek üzere bebeğin gaz sancısı olduğunda ya da bebek üşüdüğü zamanlarda konulabilecek seyyar lavanta pedi yapılmıştır. Aynı zamanda lavantanın hoş kokusunun bebeğin koku duyusunun gelişmesine de yardımcı olacağı düşünülmüştür. Lavanta pedi mikrodalga ya da fırında ısıtılabilir ve uzun süre ısını koruyabilmektedir.
2. Şekil 5.21'de "1" numara ile gösterilen detay çiziminde; tulumun kol manşetlerine yapılan aplike içerisine farklı malzemeler doldurularak bebeğin dokunma duyusunun gelişmesi sağlanması düşünülmüştür.
3. Teknik detay çiziminde "3" numaralı alanda patiğin içerisine seyyar lavanta pedi yapılmıştır.

TEKNİK ÇİZİM

KULLANILAN KUMAŞLAR

Tulum Bedeninde Kullanılan %100 Pamuklu Örne Kumaşlar

KULLANILAN MALZEMELER

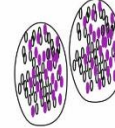
Çiftit

Manşetteki Aplikenin İç dolgu Malzemesi Küçük Boncuklar

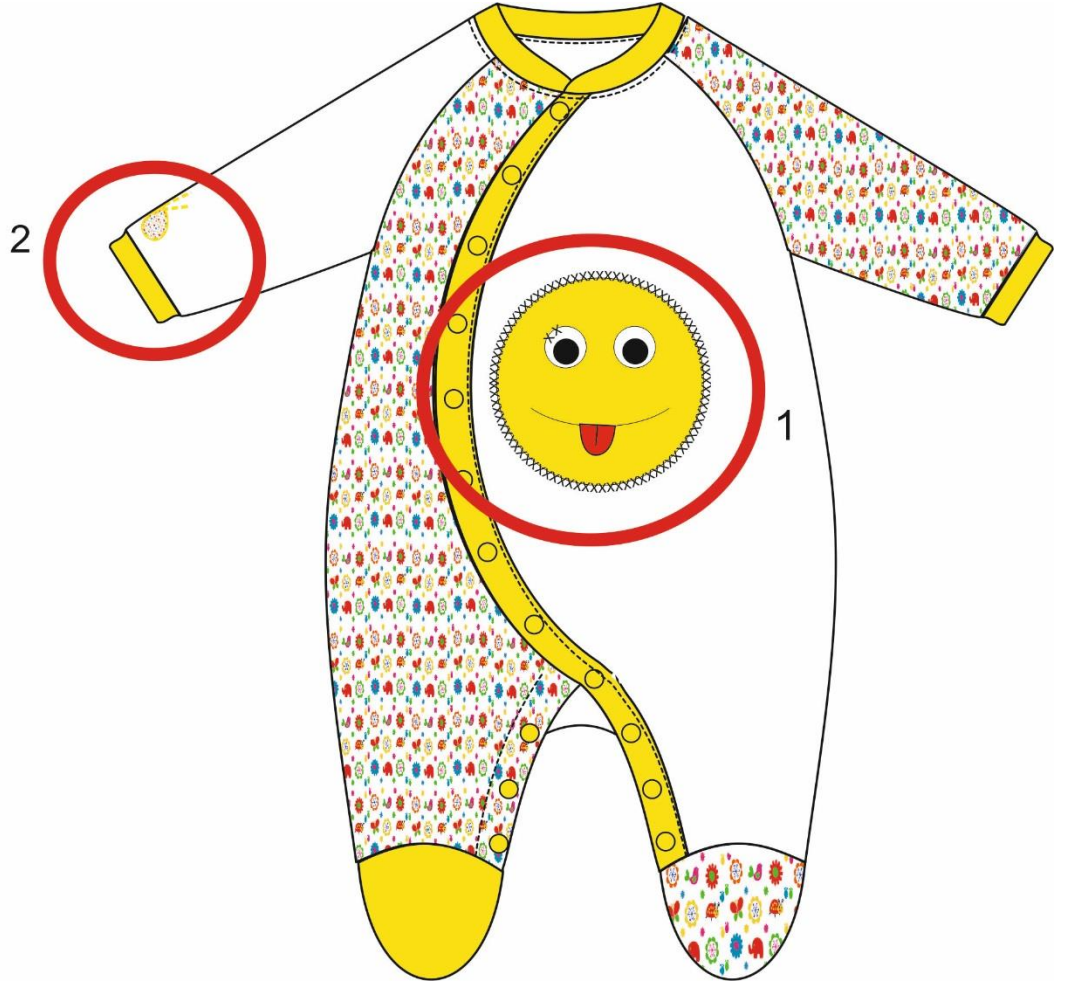

Ön Bedende Aplike Altına Yerleştirilen Portatif Lavantalı Ped

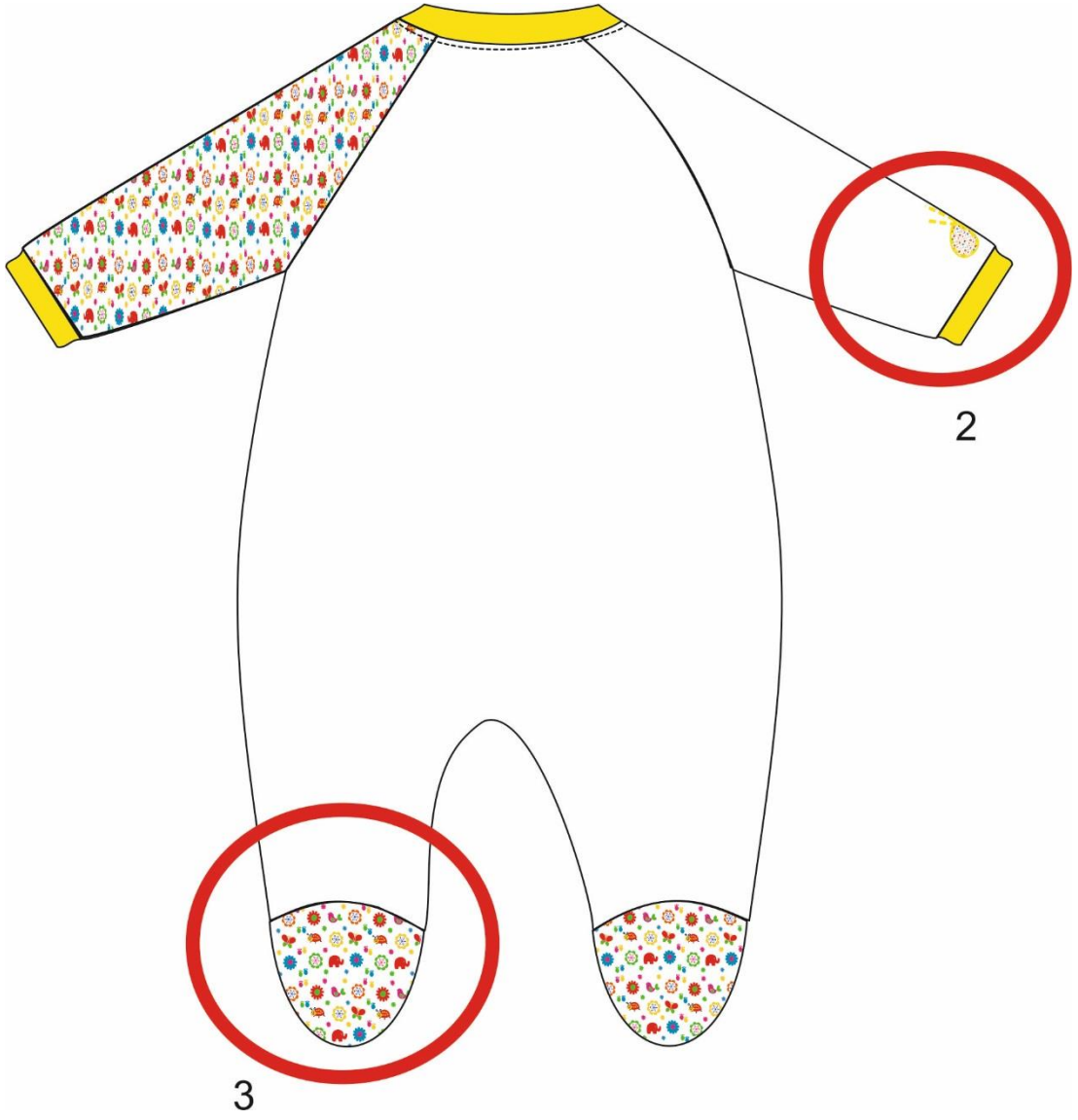

Patik Altına Yerleştirilen Portatif Lavantalı Ped

Şekil 5.20: Ürün 5 Teknik Çizim
Kaynak: Teknik Çizim Derya Buluç

Şekil 5.21: Ürün 5 Teknik Detay Çizimi Ön
Kaynak: Teknik Detay Çizimi Derya Buluç

Şekil 5.22: Ürün 5 Teknik Detay Çizimi Arka
Kaynak: Teknik Detay Çizimi Derya Buluç

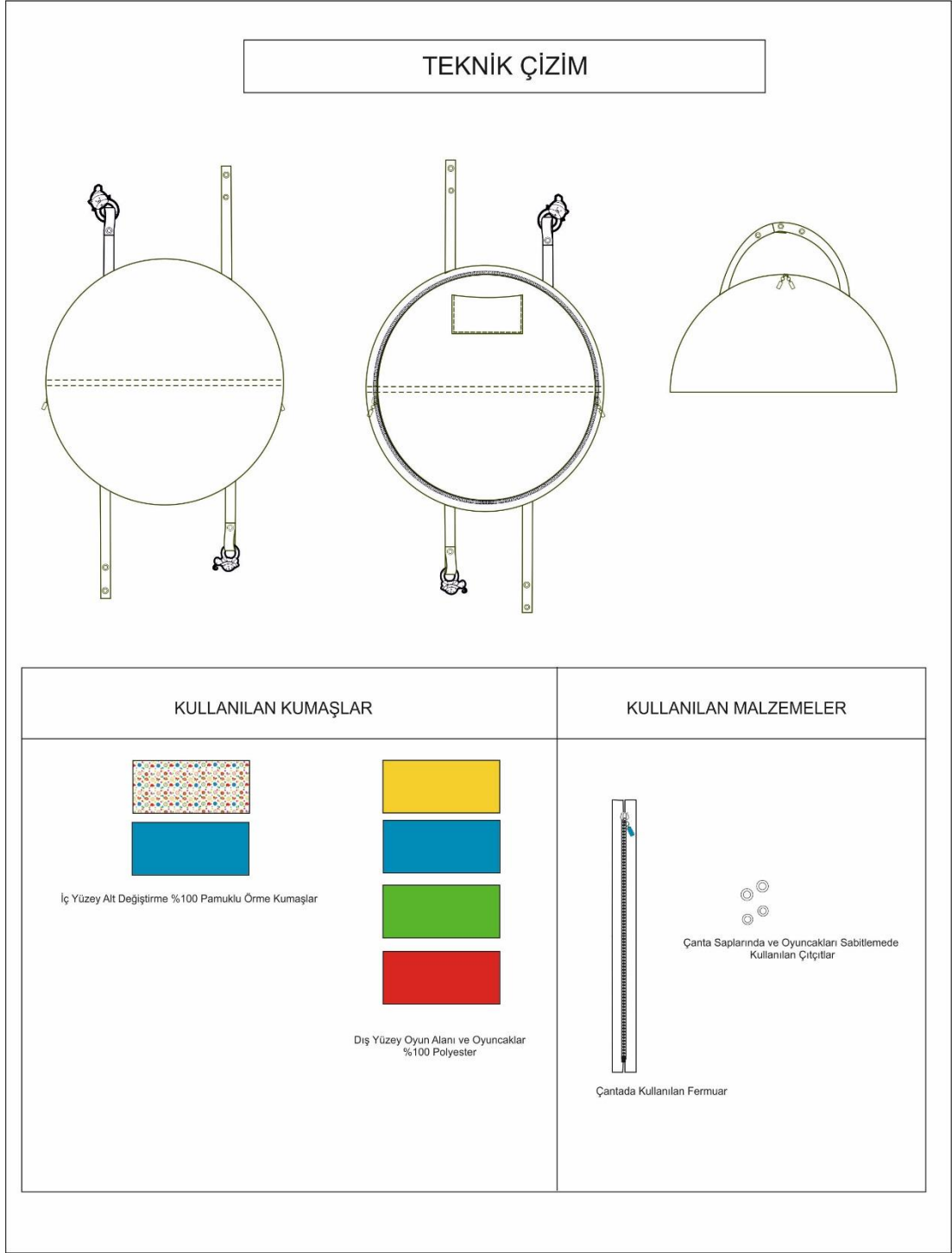
5.3.6. Ürün 6

Ürün 6 alt açma, oyun alanı ve ebeveynin rahatlıkla kullanabileceği çantadan oluşmaktadır.

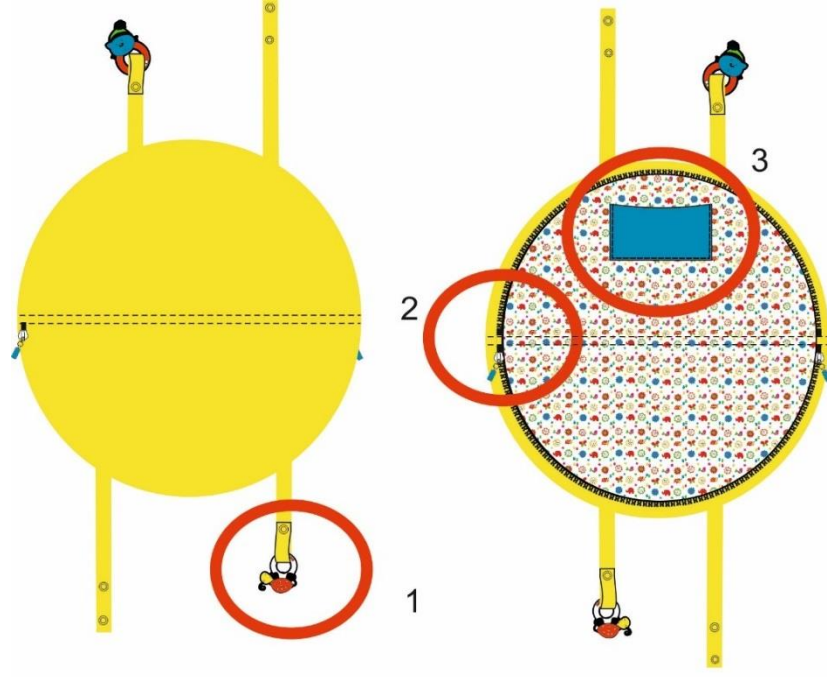
Ürün 6'nın teknik detay açıklamaları;

1. Şekil 5.24'de "1" numara ile gösterilen detay çiziminde; çanta saplarındaki çit çitler açılarak bu çitçitlere farklı oyuncaklar halkalarından takılıp kapatılarak oyun alanı şeklinde çalışılmıştır. Bebeğin bu alanda, sırtüstü-yüzüstü yatarak ya da oturarak oyun oynaması psikomotor gelişiminin ve farklı oyuncakların bu oyun alanı üzerinde bulunması bebeğin farklı duyularının gelişmesine yardımcı olacağı düşünülmektedir.
2. Şekil 5.24'de "2" numara ile gösterilen detay çiziminde; kapalı iken çanta işlevi gören açıldığında ise daire şeklinde oyun ve alt açma alanına dönüşebilmesi için etrafına kapama tekniği olarak fermuar çalışılmıştır.
3. Şekil 5.24'de "3" numara ile gösterilen detay çiziminde; çanta olarak kullanıldığında cep, alt açma alanı olarak kullanıldığında içerisine küçük bir yastık konularak bebek için yastık oluşturulmuştur.
4. Şekil 5.24'de "4" numara ile gösterilen detay çiziminde; çanta olarak kullanılacağı zaman çit çitler kapatılarak çanta sapı olabilmektedir.

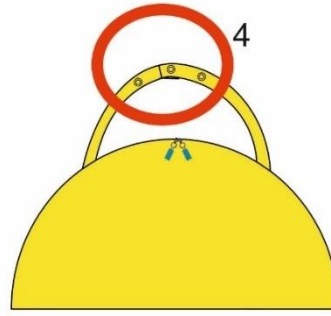

Şekil 5.23: Ürün 6 Teknik Çizim
Kaynak: Teknik Çizim Derya Buluç

Dış Yüzey
Oyun Alanı

İç Yüzey
Alt Değişirme Alanı

Çanta

Şekil 5.24: Ürün 6 Teknik Detay Çizimi
Kaynak: Teknik Detay Çizimi Derya Buluç

5.3.7. Ürün 7

Ürün 7 yüz ifadeli oyuncak kitaptan oluşmaktadır. Bu dönemde bebekler ebeveynlerin kelimelerini anlamaktadır. “hayır”, “mama ister misin?” gibi sık sık duyduğu kelimeleri anlar ve ilgi gösterdiği şeylerin adları söylendiğinde, onları anlar: “baba”, “anne”, “pisi pisi” gibi vücut dilini kullanarak, işaret ederek, uzanarak ve yüz ifadelerini kullanarak ihtiyaçlarını anlatabilmektedir. (Warner, 2014, s. 43). Bu tasarım ile hem bebeklerin yüz ifadelerini öğrenmeleri hem de yüzde bulunan burun, göz, ağız gibi organların bebeğe öğretilmesinde faydalanılabileceği düşünülmüştür. Kitap kumaşı %100 polyester kumaştan yapılmıştır. Kumaşın içi kalın ve yumuşak olması için elyaf ile kapitonelenmiştir.

Ürün 7'nin teknik detay açıklamaları;

1. Şekil 5.26'da “1” numara ile gösterilen detay çiziminde; kitap kapatıldığında bağlanabilmesi için biye ile kordon yapılmış ve üzerine renkli boncuklar takılmıştır. Bu boncukları bebeğin tutmaya çalışması ile bebeğin ince motor becerilerinin gelişeceği düşünülmüştür.
2. Şekil 5.26'da “2” numara ile gösterilen detay çiziminde; kitapta herbir sayfada farklı yüz ifadesi kullanılmıştır.

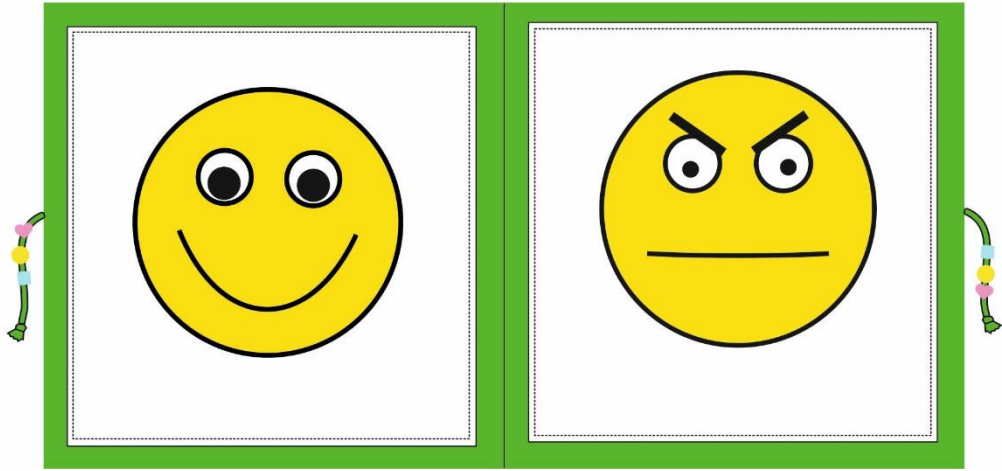

Şekil 5.25.: Ürün 7 Teknik Çizim
Kaynak: Teknik Çizim Derya Buluç

Kitap Ön Yüz

Kitap Arka Yüz

Şekil 5.26: Ürün 7 Teknik Detay Çizimi
Kaynak: Teknik Detay Çizimi Derya Buluç

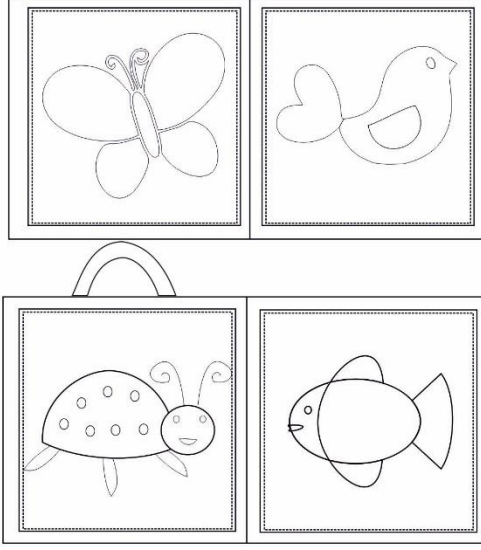
5.3.8. Ürün 8

Tasarlanan desenin figürlerinden oluşan bir oyun kitabı oluşturulmuştur. Herbir figür ile bebeklerin hayvanları ve farklı dokuları öğrenmesi amaçlanmıştır.

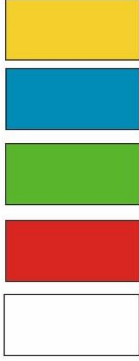
Ürün8'in detayları açıklamaları;

1. Şekil 5.28'de "1" numara ile gösterilen detay çiziminde; kitap kapatıldığında taşınması için kırmızı renkli dar dokuma ile bir sap yapılmıştır.
2. Şekil 5.28'de "2" numara ile gösterilen detay çiziminde; Herbir hayvan figüründe bebeklerin farklı dokuları öğrenebilmesi için farklı yüzeyler ve farklı sesler kullanılmıştır.

TEKNİK ÇİZİM

KULLANILAN KUMAŞLAR

Kullanılan Kumaşlar 100 Polyester

KULLANILAN MALZEMELER

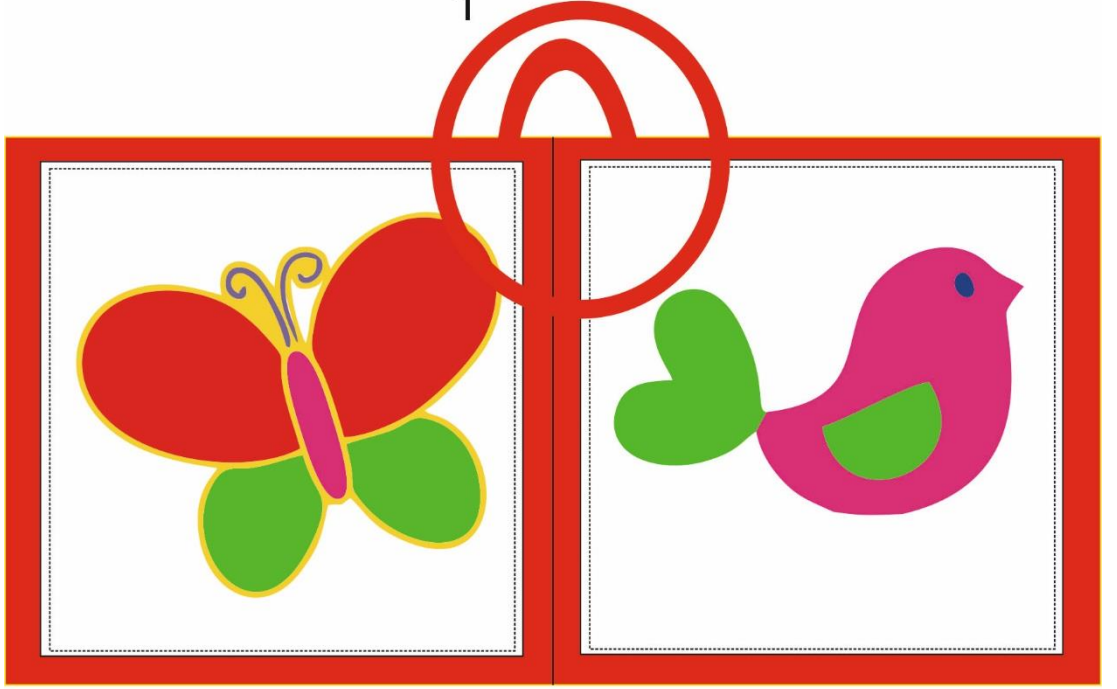

Kordon ve Renkli Dar Dokuma

Şekil 5.27: Ürün 8 Teknik Çizim
Kaynak: Teknik Çizim Derya Buluç

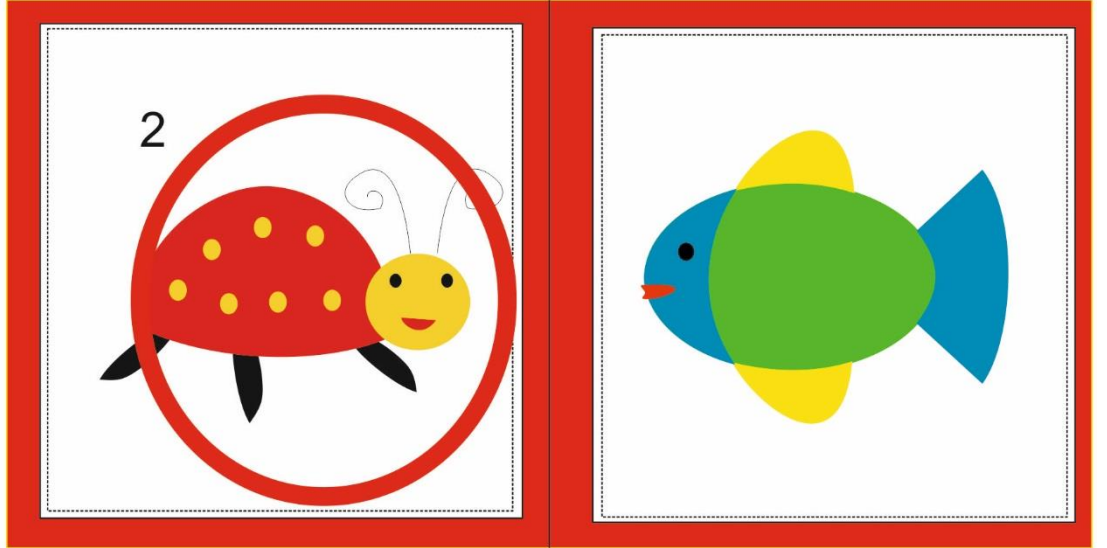
Kitap Ön Yüz

1

Kitap Arka Yüz

2

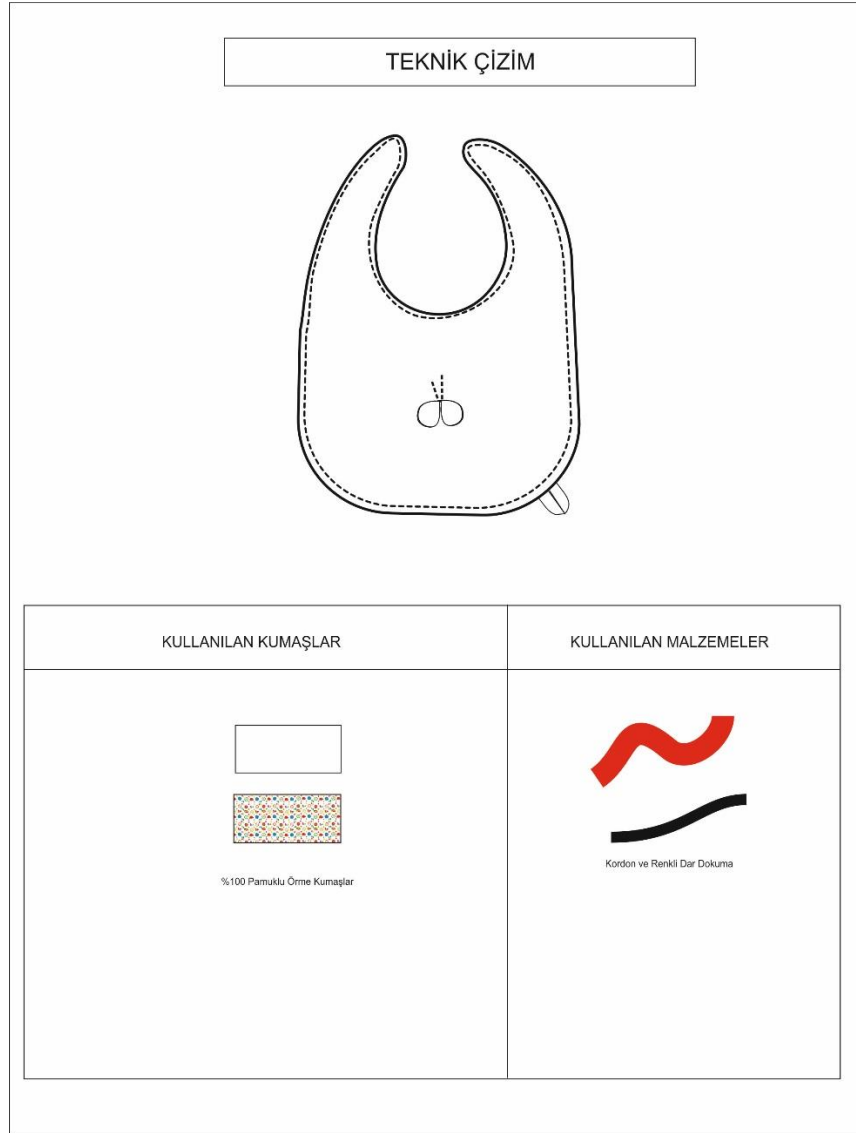

Şekil 5.28: Ürün 8 Teknik Detay Çizimi
Kaynak: Teknik Detay Çizimi Derya Buluç

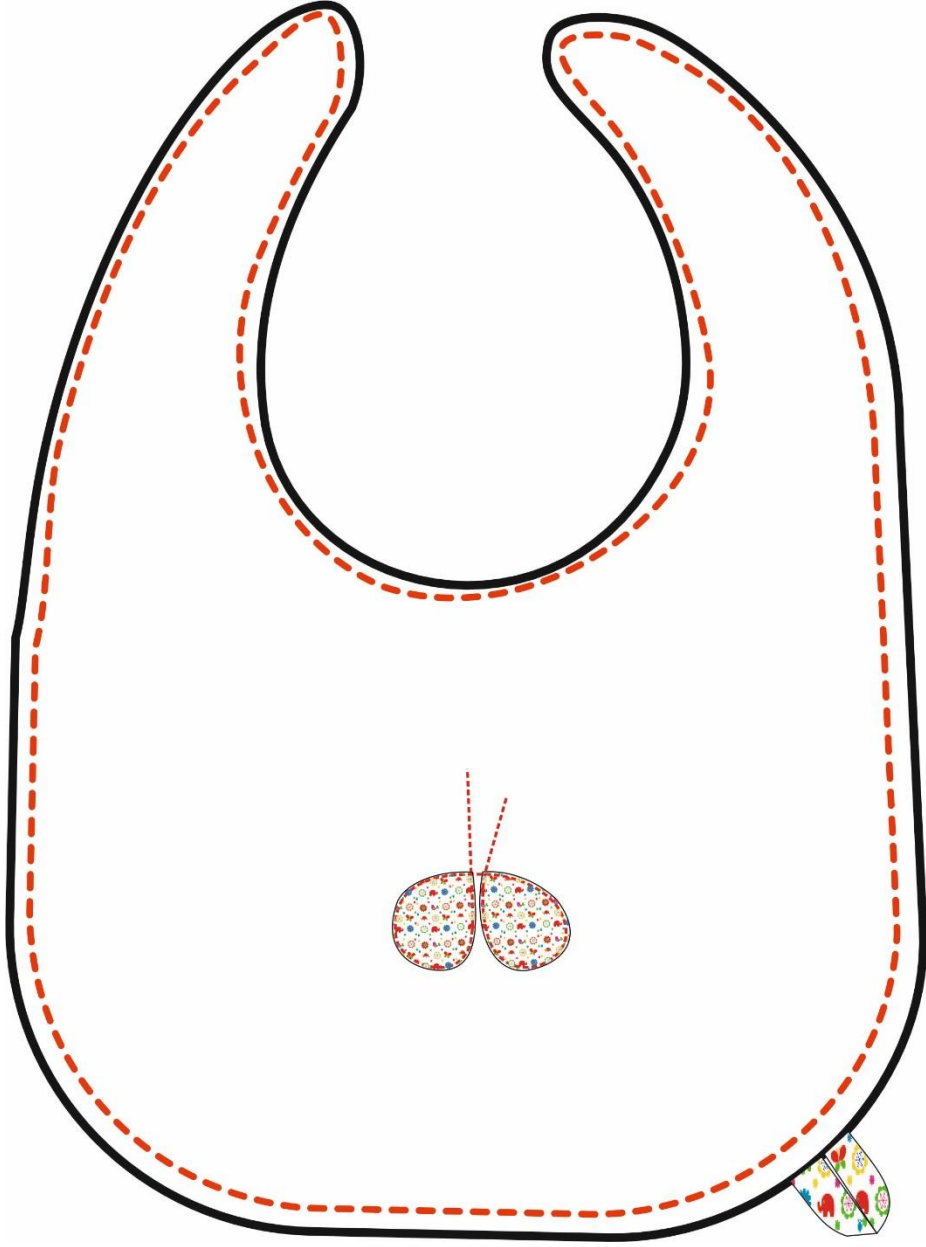
5.3.9. Ürün 9

Ürün 9, arkadan çitçitli, arka yüzeyi su geçirmez üst yüzeyi beyaz interlok kumaş ile yapılmış bir önlükten oluşmaktadır. Şekil 5.30'da gösterilen detay çiziminde önlüğün sol alt kısmına küçük bir birit yapılarak bebeğin yalancı emziğinin ya da oyuncuğunun takılabilmesi sağlanmıştır. Önlüğün orta kısmına baskısı yaptırılan kumaştan applike yapılmış içerisine zil yerleştirilmiştir.

Şekil 5.29: Ürün 9 Teknik Çizim

Kaynak: Teknik Çizim Derya Buluç

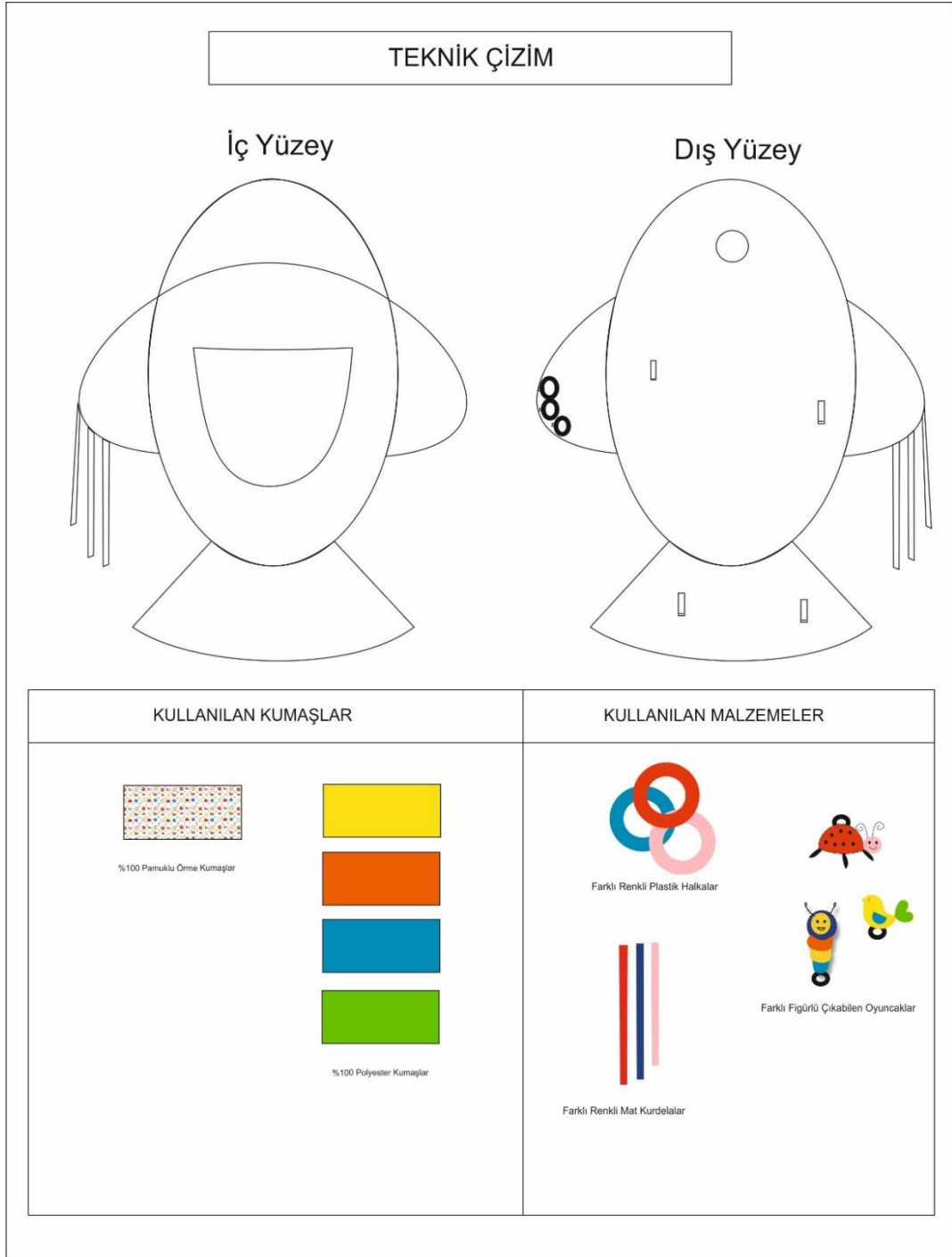
Şekil 5.30: Ürün 9 Teknik Detay Çizimi
Kaynak: Teknik Detay Çizimi Derya Buluç

5.3.10. Ürün 10

Ürün 10 balık şeklinde tasarlanmış, oyun alanı ve battaniye olarak kullanılabilen bir üründen oluşmaktadır. İç yüzeyinde bebek taşınacağı için %100 pamuklu interlok örme kumaş, oyun alanında %100 polyester kumaş kullanılmıştır.

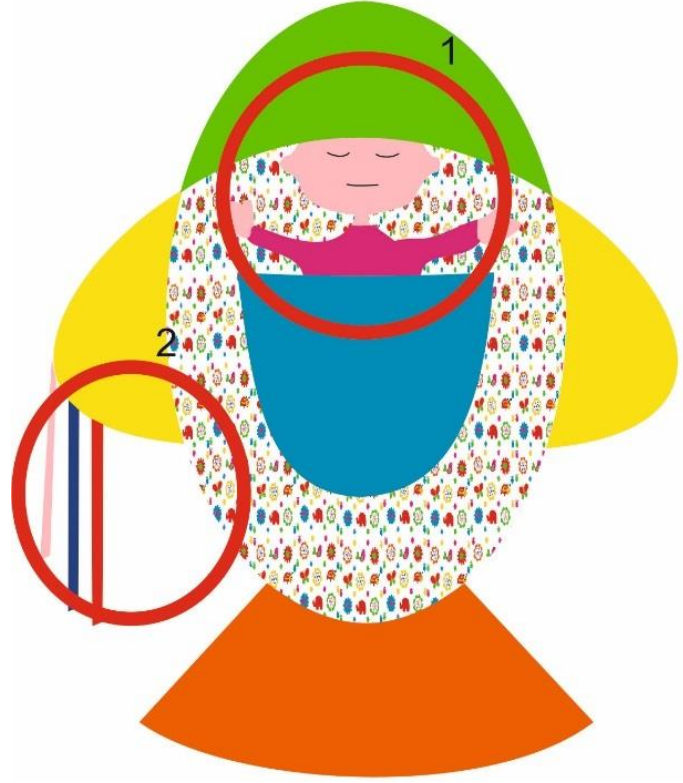
Ürün 10 detay açıklamaları;

1. Şekil 5.32’de “1” numara ile gösterilen detay çiziminde; bebek taşınırken başı üşümemesi için kapüşon, bacaklarının üşümemesi için kanguru cep yapılmıştır.
2. Şekil 5.32’de “2” numara ile gösterilen detay çiziminde; görülen renkli şeritler oyun alanı iken bebeğin oyuncaklarının takılabilmesi için taşınırken de karşılıklı halkalarla bağlanabilmesi için tasarlanmıştır.
3. Şekil 5.32’de “3” numara ile gösterilen detay çiziminde; bebeğin dış kaşıyıcı olarak kullanabileceği renkli halkalar aynı zamanda bebek taşınırken renkli şeritlerin bağlanabilmesi için tasarlanmıştır.
4. Şekil 5.32’de “4” numara ile gösterilen detay çiziminde; renkli şeritlere bebeklerin oyuncaklarının takılması düşünülmüştür. Bebeklerin oyun alanında sırtüstü-yüzüstü yatabileceği ya da oturup oyun oynabileceği kadar geniş bir alan oluşturulmuştur.

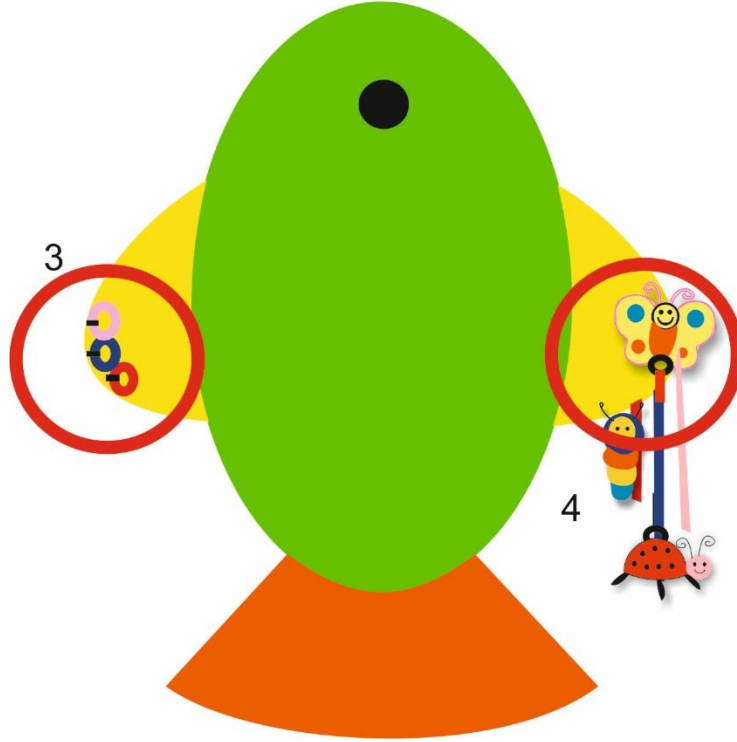

Şekil 5.31: Ürün 10 Teknik Çizim
Kaynak: Teknik Çizim Derya Buluç

İç Yüzey
Uyku ve Taşıma Alanı

Dış Yüzey
Oyun Alanı

Şekil 5.32.: Ürün 10 Teknik Detay Çizimi
Kaynak: Teknik detay Çizimi Derya Buluç

6. SONUÇ

Oyuncak tasarımı konusunda Dünya’da eğitim veren çok az sayıda eğitim kurumunun olduğu, Türkiye’deki eğitim kurumlarında oyuncak- oyuncak tasarımı ile ilgili bir bölümün bulunmadığı; sadece bazı bölümlerin ders içeriklerinde oyuncak ile ilgili konuların olduğu görülmüştür. Bu nedenle oyuncak tasarımı ve oyuncak kalıpları ile ilgili yetişmiş kalifiye eleman bulunmamaktadır.

Başka iş kolları ile karşılaştırıldığında oyuncacı diğerlerinden ayıran temel farkın gerçek tüketici ile ürünü satın alan kişinin aynı olmamasıdır. Çocuğun büyük insanlara göre kendini korumaktan aciz, tehlikelere çok açık bir canlı olduğu düşünüldüğünde oyuncak üretiminin çok sorumluluk gerektiren bir iş kolu olduğu görülmektedir (İnhan, 1997, s. 512). Bu nedenle oyuncak üretiminin güvenliği açısından önce Avrupa’da standartlar belirlenmiş ülkemizde de Türk Standartları Enstitüsü tarafından Avrupa ile uyumlaştırılmış standartlar ile bebek oyuncaklarının güvenli olarak üretilmesi sağlanmıştır. Bu konuda devlete önemli sorumluluklar düşmektedir. Oyuncak üretici ve ithalatçıların bu yönetmeliklere uyup uymadıkları kontrol edilmelidir.

Dünya’da ve Türkiye’de gelişen “organik ürün” kavramı hakkında tüketicilerin bilinçlendirilmesi gerekmektedir. Bir ürünün hangi sektörde kullanılırsa kullanılsın organik ürün olabilmesi için toprağından üretiminin son aşamasına kadar her adımında organik yönetmeliğine uygun olarak üretilmiş olması gerekmektedir. Tüketicilerin, ürünün sertifika kuruluşlarınca verilmiş “organik” ibareleri ve sertifika numarası yazılı etikete sahip olup olmadığına dikkat etmeleri gerekmektedir.

Piyasada standartlara uygun olmayan birçok ürün satılmaktadır. Buradaki sorumluluk ebeveynlere aittir. Oyuncanın üzerinde “CE” işareti olmayan, bebeğin taşıyamayacağı kadar büyük ya da ağır, sert plastikten oyuncaklar ebeveynler tarafından tercih edilmemelidir. Bu konuda tüketiciler bilgilendirilmelidir.

Bebek kıyafetlerinin gün içerisinde çok sık değiştirildiği göz önünde bulundurularak kolay giydirilip çıkarılabilecek ürünler tasarlanmalıdır.

6-9 aylık bebekler için oluşturulan oyuncaklı giysi ve giysi aksesuarlarının diğer yaş grubundaki çocuklar içinde yapılmasının faydalı olacağı düşünülmektedir.

Bebekler, bir şeyleri tutabilecek olgunluğa geldiklerinde yumuşak bebekler veya hayvan şekilli oyuncaklar en çok tercih ettikleri oyuncaklar arasında yer almaktadır. Bebekler bu tür oyuncakları ağızlarına götürürler ve ısırırlar. Bu nedenle bebekler için yapılan oyuncakların yapıldıkları materyallerin toksit içermemesi ve kolayca parçalara ayrılmaması gerekmektedir.

Bebekler için üretilen oyun odaklı tasarımların, çevreye duyarlı malzemelerle ve fonksiyonelliğin bir arada kullanılmasıyla bebeklere ve ebeveynlerine kolaylık sağlayacağı düşünülmektedir.

Ebeveynlerin günümüzde bebek ürünlerinden beklentilerinin artmasıyla hem bebek giysileri hem de bebek oyuncakları üretiminde fonksiyonel, ergonomik, çevreye duyarlı ekolojik malzemelerin kullanıldığı ürünler üretilebilmesi beklenmektedir.

Bu tasarımlarla bebeklere tehlikelerden uzak güvenli bir oyun alanı oluşturulmak hedeflenmiştir. Bebeklerin etrafa saçılan ve hijyenik olmayan oyuncaklarla oynamaması aynı zamanda giysinin üzerine monte edildiği için kopma, parçalanma, yutma ya da boğulma risklerden uzak durması amaçlanmaktadır.

Çalışmanın literatür araştırması aşamasında, 0-1 yaş aralığındaki bebek giyim ve oyuncaklarına yönelik çalışmaların yok denecek kadar az olduğu görülmüştür. Bu çalışma ile literatürdeki bu boşluğun bir ölçüde doldurulacağı ve bu alanda yapılacak sonraki çalışmalara büyük oranda katkı sağlanacağı düşünülmektedir.

Bu çalışmanın sonucunda Türk Patent Enstitüsüne patent başvurusu yapılmış olup patent numarası “201501453”tür ve dosya inceleme aşamasındadır. Ek 1’de patent başvurusuna ait evraklara yer verilmiştir.

7. KAYNAKÇA

- Akar, Ş. (2014). 4 Bin Yıl Öncesinin Çocuk Çıngırağı. *Oyuncak & Çocuk*, 104.
- Akbulut, D. (2009). Günümüzde Geleneksel Oyuncaklar. *Milli Folklor*, 182-191.
- Anonim1. (2011). Bebekler ve Peluş Oyuncaklar. N. A. Arnas içinde, *Oyuncak Sergisi* (s. 273-303). İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- Anonim2. (2006). *Carlin International Bebe*. Fransa: Carlin Copyright.
- Anonim3. (2015). Tencel Tıbbi Olarak Test Edilmiş İlk Elyaf. *Tekstil & Teknik*, 102-103.
- Anonim4. (2015, Mart). Tencel Çocuk Tekstiline Sağlık Getiriyor. *Konfeksiyon Teknoloji*, 34.
- Arı, R. (2003). *Gelişim ve Öğrenme*. Konya: Atlas Ktabevi.
- Baybörü, A. (2011). Güral Oyuncakları. A. Naim içinde, *Oyuncak Sergisi* (s. 92-95). İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- Bayraktar, T. (2005). *Tekstil ve Konfeksiyon Sektöründe Ekoloji ve Ekolojik Etiketler*. İstanbul: İstanbul Tekstil ve Konfeksiyon İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği.
- Boucher, F. (1987). *20.000 Years Of Fashion* . New York: Harry N. Abrams Inc. Publisher .
- Bozkurt, B. (1995). *Vücut Hareketlerinin Giysi Özelliklerine Etkisi*. İzmir: Ege Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Tekstil Mühendisliği Anabilim Dalı Yayınlanmamış Doktora Tezi .
- Chicco. (2013). 2013 Oyuncak Kataloğu. *Oyuncaklar-2013*.
- Cooper, C. (2003). *Johnson's Anne ve Bebeği*, . Z. Dinçerler (çev.) İstanbul: Alfa Basım Yayın.
- Çakıroğlu, F. (2004). İhracatçı Gözüyle Ekolojik Tekstilde Alınması Gereken Tedbirler. *Tekstil Terbiye ve Teknik* , 10-24.
- Çamur, D., Vaizoğlu, S. A., Akbaş, M., Başaran, D., Batmaz, A. G., Bilgin, E., & Bulam, M. H. (2008). Oyuncak Alıcı ve Satıcılarının Oyuncak Güvenliği ve Yönetmeliği Konusundaki Bilgi Düzeyleri. *Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Dergisi* , 31-38.
- Çeken, F. (2004). *Örmecilik Esasları*. İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Yayınları.
- Daşçı, S. (2008). *Avrupa Resminde Çocuk İmgesi*. İstanbul: Bağlam Yayıncılık.

- Daşçı, S. (2014). Avrupa Resminde Çocuk Oyunları ve Oyuncaklar. *Müzeler, Oyunlar, Oyuncaklar ve Çocuklar* (s. 239-264). İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi Matbaası.
- Dönmez, N. B. (1992). *Oyun Kitabı*. İstanbul: Esin Yayınevi.
- Ergin, H., & Yıldız, A. (2010). *Gelişim Psikolojisi*. İstanbul: Nobel Yayın.
- Ersöz, B. A., & Bahar, T. (2012). *Altın Çocuklar 16.-19. Yüzyıl Avrupası'ndan Portreler*. İstanbul: Pera Müzesi Yayını.
- Ertürk, N. (2014). Giysi Çeşitleri ve Şekilleri. F. Curaoğlu içinde, *Giysi Seçimi* (s. 30-55). Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayını.
- EuropeanCommission. (2013). *Toy Safety Directive 2009/48/EC An Explanatory Guidance Document*. Belgium: Commission European.
- FisherPrice. (2013). 6+ Ay Bebek Oyuncakları. *Oyun Akademisi*, 43-55.
- Francke, A. (2004). Avrupa Resminde Küçük Prensler ve Prensesler. *P Dergisi Çocuk ve Sanat*, 58-67.
- Geleş, F. (2011). Eyüp Oyuncakları "Bir Sevgi Masalı". N. A. Arnas içinde, *Oyuncak Sergisi* (s. 73-84). İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- Golden, M. (2004). Eski Yunan'da Çocuk İmgeleri. *P Dünya Sanatı Dergisi Çocuk ve Sanat*, 46-57.
- Gökdal, H. (2007). *Bambu-Pamuk Elyaf Karışım İpliklerin Çeşitli Özelliklerinin İncelenmesi*. İstanbul: Marmara Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Tekstil Eğitimi Anabilim Dalı Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi.
- Görgünay, N. (2008). *Geleneksel Türk Giyim Tarihi Milattan Önce Binyıllardan Günümüze*. İzmir: Grafmat Basım Yayın.
- Gümüşer, T. (2013). Ekolojik Bebek Giysilerinde Doğal Liflerin Önemi. *Sanat-Tasarım Dergisi*, 23-34.
- Günaydın, N. (2009, Nisan 15). Rejenere Selülozik Lifler Karakteristik Özellikleri ve Tekstilde Kullanım Alanları. *Tekstil ve Mühendis Dergisi*.
- Gürtuna, S. (1999). *Osmanlı Kadın Giysisi*. Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi.
- Haris, K. (1999). *The Child In Fashion 1750-1920*. U.S.A.: A Schiffer Book For Collectors.
- Hayhoe, C. R. (2009). Planning for Baby- Clothing Fabric Choices, Care Labels, Comfort, Fit, Size and Safety. *Virginia Tech*, 1-6. Virginia State University. adresinden alındı
- Höfer, D. (2013). *Oeko-Tex Standard 100*. Zurich: Own Copy System.

- İnanç, B. Y., Bilgin, M., & Atıcı, M. K. (2009). *Gelişim Psikolojisi*. Ankara: Pegem Akademi.
- İnhan, F. (1997). Türkiye'de Çocukların Oyuncak Gereksinmesi, Sorunlar ve Çözümler. *1. Ulusal Çocuk Kültürü Kongresi* (s. 512-517). Ankara: Ankara Üniversitesi Çocuk Kültürü Araştırma ve Uygulama Merkezi Yayınları.
- İnterSpor. (2014). İlk arabam. *Oyuncak & Çocuk*, 42-43.
- Jones, M. (2007). *Çocuk ve Oyun*. A. Çayır (Çev.) İstanbul: Kaknüs Yayıncılık.
- Kanışkan, E. (2014). Giysi Seçiminde Renk. F. Curaoğlu içinde, *Giysi Seçimi* (s. 74-97). Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayını.
- Karaarslan, M. (2013). *Çocuk Giysileri Eko Teks Güvenlik Riskleri ve Standartları*. Ankara: Gümrük ve Ticaret Bakanlığı.
- Kılıç, F. (1993). Eyüp Oyuncakçılığı ve İstanbul Belediyesi'nin Eyüp Oyuncakları Koleksiyonu. *Toplumsal Tarihte Çocuk* (s. 132-138). İstanbul: Tarih Vakfı Yurt Yayınları.
- Kuru, S., & Çeğindir, N. (2001). *Çocuk Giysi Tasarımında Kalıp Çizimleri*. Ankara: Gazi Kitabevi.
- Kürel, A., & Yalçınkaya, H. (2010). *Anne ve Bebeğin Bakımı*. İstanbul: Nakkaş Yayıncılık.
- MacPhail, A. (1999). *The Well Dressed Child Children Clothing 1820-1940*. England: Schiffer Publishing.
- Marshall, N. (2008). *Dictionary Of Children's Clothes: 1700s to Present*. London: V&A Publishing.
- Niemann, H. (1991). Oyunağın Gelişim Tarihi. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 55-61.
- Okay, C. (1998). *Osmanlı Çocuk Hayatında Yenileşmeler 1850-1900*. İstanbul: Kırkambar Yayınları.
- Olgaç, P. (2007). *Moda Resmi*. İstanbul: Ya-Pa Yayınları.
- Onur, B. (1995). *Çocuk ve Ergen Gelişimi*. Ankara: İmge kitabevi.
- Onur, B. (2002). *Oyuncaklı Dünya*. Ankara: Dost Kitabevi.
- Onur, B. (2011). Anadolu'da Oyun ve Oyuncak. N. Arnas içinde, *Oyuncak Sergisi* (s. 33-40). İstanbul : Yapı Kredi Yayınları.
- Öner, E., & Okur, A. (2010). Materyal, Üretim Teknolojisinin ve Kumaş Yapısının Termal Konfora Etkisi. *Tekstil Mühendisleri Odası*, 20-29.

- Özdoğan, E., Korkmaz, A., & Seventekin, N. (2007). Eko-Teks ve AB Çevre Etiketleri. *Tekstil ve Konfeksiyon*, 148-152.
- Özturanlı, G. (2014). Seramikle Oynamak / Seramik Oyuncak. *Müzeler, Oyunlar, Oyuncaklar ve Çocuklar* (s. 225-238). İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi Matbaası.
- Ramiz, A. (2002). Oyuncakçılığın Doğuşu ve İnkişafı. B. Onur içinde, *Oyuncaklı Dünya* (s. 155-165). Ankara : Dost Yayınevi.
- Sağlık Bakanlığı. (2010). *Oyuncaklar*. Ankara: Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü.
- Sarıkavak, Z. (2009). *Ceninden Ergenliğe*. Ankara: Özlem Yayınevi.
- Senemoğlu, N. (1998). *Gelişim, Öğrenme ve Öğretim; Kuramdan Uygulamaya*. Ankara : Spot Matbaacılık.
- Sevüktekin, M. (1972). *Çocuk Dış Giyimi*. Ankara.
- Singer. (tarih yok). *Dikiş Ansiklopedisi Spor Giysiler Dikimi & Bebek Giysileri Dikimi*. İstanbul: Bir Numara Yayıncılık.
- Singer, D. G., & Singer, J. L. (1998). *Çocuklarda Yaratıcılığın Gelişimi*. İstanbul: Gendaş.
- Sorger, R., & Udale, J. (2013). *Moda Tasarımının Temel İlkeleri*. (Çev. Ç.Sirkeci) İstanbul: Literatür Kitabevi.
- Subaşı, B. (2001). *Çorap Sektörü*. İstanbul: İstanbul Ticaret Odası.
- Şahin, S. (2010). 0-6 Yaş Arası Çocukların Temel Gelişimsel Özellikleri: Fiziksel ve Sosyal - Duygusal Gelişim. İ. H. Diken içinde, *Erken Çocukluk Eğitimi* (s. 170-206). Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Şendil, G., Değirmenci, E., Bilek, Z., & Cihangir, E. (2010). *Hazır Giyim Ürünlerinde Sınıflandırma Esasları*. İstanbul: İTKİB.
- Şener, F. D. (2000). *Çocuk Giyimi*. İstanbul: Ya-Pa Yayınları.
- Tan, M. (1993). Çocukluk: Dün ve Bugün. B. Onur içinde, *Toplumsal Tarihte Çocuk* (s. 11-30). İstanbul: Tarih Vakfı Yurt Yayınları.
- Tansuğ, S. (1993). Anadolu'da Çocuk Giyimleri. *Toplumsal Tarihte Çocuk* (s. 127). İstanbul : Tarih Vakfı Yurt Yayınları.
- Tekel, S. (1990). *İç Giyim*. Ankara: Dizgi Baskı.
- Tezcan, H. (2008). *Osmanlı Sarayının Çocukları*. İstanbul: Aygaz.
- Tütün, G. (2014). Tarihi Eyüp Oyuncakları. *Müzeler, Oyunlar, Oyuncaklar ve Çocuklar* (s. 287-292). İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi Yayınları.

- Utkun, E. (2013). *0-1 Yaş Aralığındaki (İnfant) Bebeklerin Giyim Konforuna Yönelik Giysilerin Geliştirilmesi*. İzmir: Ege Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Tekstil Mühendisliği Anabilim Dalı Doktora Tezi.
- Ünal, B., & Öndoğan, Z. (2006). Bebek Giysilerinde Temel Ölçüler Esas Alınarak Ölçü Tablosu Geliştirilmede İstatistiksel Bir Model. *Tekstil ve Konfeksiyon* 4, 279-287.
- Ünal, Z. (2004). *Bebek Giysilerinin Ergonomi ve Kullanım Koşullarına Uygunluğunun Araştırılması Ve Bu Koşullara Uyumlu Giysilerin Geliştirilmesi*. İzmir: Ege Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Tekstil Mühendisliği Bölümü Yayınlanmamış Doktora Tezi.
- Ünal, Z., & Öndoğan, Z. (2009). Bebek Giyimleri: Genel Bir Bakış. *Newsa*, 24-33.
- Varol, E. (2014). Giysi Seçiminde Tarz. F. Curaoğlu içinde, *Giysi Seçimi* (s. 56-73). Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayını.
- Warner, P. (2014). *Bebek Gelişiminde Oynayarak Öğrenme*. A. Dülger (ed.) İstanbul: Bilim Teknik Yayınevi.
- Wechselberg, K., & Puyn, U. (1996). *Anne ve Çocuk*. İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Yakartepe, Z., & Yakartepe, M. (2004). *Büyük Konfeksiyon Ansiklopedisi 21. Cilt*. İstanbul: Tekstil ve Konfeksiyon Araştırma Merkezi.
- Yaraş, A., & Yaraş, C. (2010). Antik Çağ'da Oyuncaklar ve Günümüze Yansıması. *Günümüzde Çocuk Oyunlarında ve Oyuncaklarında Yaşanan Değişimler Sempozyumu* (s. 61-74). Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Araştırma ve Eğitim Genel Müdürlüğü.
- Yarwood, D. (1982). *The Encyclopedia Of World Costume*. New York: Charles Scribner's Sons .
- Yavuzer, H. (1997). *Ana Baba ve Çocuk*. İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Yavuzer, H. (1998 (a)). *Çocuğunuzun İlk 6 Yılı*. İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Yavuzer, H. (1998(b)). *Çocuk Psikolojisi*. İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Yavuzer, H. (2003). *Çocuğu Tanımak ve Anlamak*. İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Yerasimos, M. (1993). 16-19. Yüzyıl Gravür ve Suluboyalarında Osmanlı Çocuk Figürleri. B. Onur içinde, *Toplumsal Tarihte Çocuk* (s. 65-75). İstanbul: Tarih Vakfı Yurt Yayınları.

Yasa ve Yönetmelikler

Tüketici Ürünlerinin Güvenlik Risklerinin Belirlenmesine İlişkin Tebliğ. (2012) T.C. Resmi Gazete: 28270, 20.04. 2012.

Oyuncaklar Hakkında Yönetmelik (2013) T.C. Resmi Gazete: 28807, 31.11.2013.

Oyuncaklar Hakkında Yönetmelik ile İlgili Uyumlaştırılmış Standartlara Dair Tebliğ (2013) T.C. Resmi Gazete: 25290, 15.11.2003.

İnternet Kaynakları

- <http://tr.wikipedia.org/wiki/Kundak> Erişim: 27.03.2015
- <http://www.metmuseum.org/collection/the-collection-online/search/437580?=&imgno=0&tabname=label> Erişim: 08.04.2015
- <http://www.beibamboo.com/> Erişim: 20. 04. 2015
- http://tr.espacenet.com/publicationDetails/biblio?DB=tr.espacenet.com&II=0&ND=3&adjacent=true&locale=tr_TR&FT=D&date=20090223&CC=TR&NR=200809726U&KC=U Erişim: 20.03.2015
- http://sevibebe.com.tr/Product/categories/14_uyku Erişim: 20.03.2015
- http://www.closeparent.com/Portals/0/images/Instructions/CabooOrganic/Caboo_English.pdf Erişim: 05.04.2015
- www.manducababycarrier.com.sg Erişim: 18.03.2015
- <https://tr.pinterest.com/pin/274508539763401911/> Erişim:30.03.2015
- www.closeparent.com/.../Instructions/CabooNC Erişim: 04.04.2015
- <http://www.zulily.com/p/airplane-baby-seat-110995-6708058.html?pos=185&e=1&> Erişim: 04.04.2015
- <http://fuzzibunz.com/pages/the-fuzzibunz-story> Erişim: 06.04.2015
- <http://www.worthpoint.com/blog-entry/coming-of-age-toys-in-america> Erişim:23.02.2015
- <http://collections.vam.ac.uk/item/O38154/swaddling-band-unknown/> Erişim:25.03.2015
- <http://www.penn.museum/blog/fun/fun-friday-image-of-the-week/cradle-boards-and-having-an-opinion/> Erişim: 06.04.2015

- http://www.fns.usda.gov/sites/default/files/feeding_infants.pdf
Erişim:08.04.2015
- http://www.amazon.com/Infantino-Universal-Carrier-Discontinued-Manufacturer/dp/B005C9ODUW/ref=zg_bsnr_166830011_1 Erişim: 08.04.2015
- <http://www.exmovere.com/EXMOBABY.html> Erişim: 27.03.2015
- www.kraftbaby.com Erişim 04.04.2015
- <http://minipedi.com/bebek-kanguru&pg=2&rh=rh>
- <http://www.babyneo.com.tr/>. Erişim: 06.04.2015
- https://www.etsy.com/listing/61899654/trimsies-diaper-pattern-cloth-diaper?utm_source=Pinterest&utm_medium=PageTools&utm_campaign=Share Erişim:04.04.2015
- <http://fuzzibunz.com/pages/the-fuzzibunz-story> Erişim: 06.04.2015
- <http://minipedi.com/bebek-bezi&pg=2&rh=rh> Erişim: 20.04.2015
- <http://www.huggiesbebekbezi.com/> Erişim: 15.04.2015
- http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&kelime=PAT%C4%B0K
Erişim: 14.04.2015
- <http://www.motherscare.com/Motherscare-Mummy-and-Daddy-Walk-In-Sleeper/LC5880,default,pd.html> Erişim:20.04.2015
- <http://www.imaginarium.com.tr/el-ve-ayak-çngravlar-66464.htm> Erişim: 14.04.2015
- <https://www.huggies.com.tr/ueruenler/huggies-little-swimmers/huggies-little-swimmers.aspx> Erişim: 20.04.2015
- <https://www.konfidence-usa.com/store/pc/viewPrd.asp?idproduct=26&idcategory=4>
Erişim:18.04.2015
- https://www.konfidence-usa.com/uv_protect.asp Erişim: 18.04.2015
- <http://www.equatorsun.com/addProduct.jsp?id=0> Erişim:18.04.2015
- <https://www.roseoubleu.com/en/maillot-de-bain-1-piece-25301-swimwear-and-life-jacket> Erişim:18.04.2015
- <https://www.konfidence-usa.com/store/pc/viewPrd.asp?idproduct=31&idcategory=6> Erişim: 18.04.2015

- <http://www.equatorsun.com/addProduct.jsp?id=3> Erişim: 18.04.2015
- <http://www.imaginarium.com.tr/bebek-için-plaj-havlusu-panço-79858.htm>
Erişim: 14.04.2015
- <http://blog.milliyet.com.tr/bebek-mevludu-hazirliklari/Blog/?BlogNo=465344> Erişim: 20.03.2015
- http://tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&arama=gts&guid=TDK.GTS.555205b91527d4.44312410 Erişim: 21.04.2015
- <http://www.onesmallchild.com/virginia-christening-gown.html> Erişim: 25.04.2015
- <http://www.idilbaby.com/index.php?do=dynamic/view&pid> Erişim: 22.04.2015
- <http://tr.benetton.com/2013/07/29/fabric-glossary/> Erişim: 05.05.2015
- <https://law.resource.org/pub/de/ibr/din.en.14682.e.2008.pdf>
Erişim: 18.04.2015
- <https://www.pinterest.com/pin/505599495636277912/> Erişim: 20.02.2015
- <https://www.oeko-tex.com/tr> Erişim: 20.04.2015
- <http://art.thewalters.org/detail/27938/toy-mounted-knight/> Erişim: 20.02.2015
- <http://www.worthpoint.com/blog-entry/coming-of-age-toys-in-america>
Erişim: 23.02.2015
- <http://collections.vam.ac.uk/item/O112543/mrs-neaves-dolls-house-dolls-house-unknown/> Erişim: 10.03.2015
- <https://ahmetarmagan.wordpress.com/2013/02/16/sunay-akın-ile-otomobil-uzerine/> Erişim: 20.03.2015
- http://www.oguztopoglu.com/2014_05_07_archive.html Erişim: 23.02.2015
- http://www.fisher-price.com/tr_TR/brands/babytoys/products/Oyun-Yastg
Erişim: 14.04.2015
- http://www.fisher-price.com/tr_TR/brands/babytoys/products/Discover-n-Grow-Kick-and-Play-Piano-Gym Erişim: 14.04.2015
- http://www.amazon.com/Manhattan-Toy-Sensory-Teether-Activity/dp/B000BNCA4K/ref=sr_1_3?s=toys-and-games&ie=UTF8&qid=1431941847&sr=1-3 Erişim: 14.04.2015
- <http://www.ebay.co.uk/bhp/activity-spiral> Erişim: 14.04.2015
- <http://www.heimess.cl/index.php?route=common/home> Erişim: 25.04.2015

- <http://tomy.com/soft-sorter> Erişim: 29.04.2015
- <http://www.sassybaby.com/80107-rock-and-roll-ring-stacker> Erişim: 29.04.2015
- : http://www.fisher-price.com/tr_TR/brands/babytoys/products/Neseli-Marakas Erişim: 14.04.2015
- <http://www.imaginarium.com.tr/aktivite-kitab-49821.htm> Erişim: 14.04.2015
- <http://www.sassybaby.com/sassy-toys-for-all> Erişim: 29.04.2015
- <http://tomy.com/flutterbug> Erişim:28.04.2015
- http://www.fisher-price.com/tr_TR/brands/babygear/products/Fisher-Price-Kelebekli-Ruyalar-Donence Erişim: 20.04.2015
- <http://www.imaginarium.com.tr/beik-için-mzikli-dnence-77873.htm> Erişim: 20.04.2015
- <http://www.imaginarium.com.tr/bebek-mzik-aleti-marakas-sapl-çnğrak-76619.htm> Erişim: 20.04.2015
- http://www.fisher-price.com/tr_TR/brands/babytoys/products/Deluks-Sulu-Dislik Erişim: 14.04.2015
- <http://www.sassybaby.com/80046-water-filled-teethers> Erişim: 29.04.2015
- http://www.innovabel.com/ce_belgesi_nedir.html Erişim: 05.03.2015
- <http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2012/02/20120223-3.htm> Erişim: 20.03.2015
- Chicco 2013 Oyuncak Kataloğu www.chicco.com.tr
- http://www.sharonburnston.com/baby_linen/napkin.html Erişim:08.04.2015
- http://www.sharonburnston.com/baby_linen/pilch.html Erişim:08.04.2015
- <http://kobidestek.org/biyosensorlu-bebek-elbisesi> Erişim:08.04.2015
- <http://www.buzzfeed.com/peggy/incredibly-helpful-diagrams-for-moms-to-be#.iedXA2PAy> Erişim: 25.03.2015

8. EK 1

TARİFNAME BEBEKLER İÇİN OYUN TULUMU

Buluşun İlgili Olduğu Teknik Saha

Bu buluş; bebeklerin gelişim özellikleri ve hareket yeteneklerine uygun, renk ve sesiyle dikkatini çekebilecek, oyuncak ve aksesuarları üzerinde barındıran fonksiyonel oyuncaklı bebek tulumu ile ilgilidir.

Tekniğin Bilinen Durumu

Üretilmiş olan bebek tulumları değişik formlarda, değişik kumaş ve renklerde hazırlanmış olarak piyasada bulunmaktadır. Ancak bu kıyafetlerin amacı sadece giyinmedir. Bebek oyuncaklarının da amacı aynı şekilde sadece bebeklerin oyun oynamasıdır. Bu buluşun önemi bebeğin gelişim özellikleri dikkate alınarak tulumun belirli yerlerine oyuncaklar yerleştirilmiş böylece tek bir ürün ile hem oyun oynayabileceği hem de giyinebileceği bir ürün oluşturulmuştur.

Buluşun Çözümünü Amaçladığı Teknik Problemler

Bu buluş ile bebek tulumun üzerindeki oyuncaklarla mutlu vakit geçirebilecek, oyuncaklar yere düşmeyeceği için daha hijyenik olacak ve oyuncaklar tulumla monte edildiği için boğulma tehlikesi taşımayacaktır. Bu özelliklerinden dolayı bu tulum ebeveynler için önem arz edecektir. Buluşun daha iyi anlaşılabilmesi için aşağıdaki şekillerde oyun tulumu gösterilmektedir.

Şekillerin Açıklaması

Şekil 1: Oyun Tulumu Ön Görüntüsü

Şekil 2: Oyun Tulumu Arka Görüntüsü

Şekillerdeki Referansların Açıklanması

- 1: Manşete monte edilen oyun parçaları
- 2: Yalancı emziğin takılabileceği halka
- 3: Emeklediğinde ses çıkaran nesnenin yerleştirildiği aplike
- 4: Ayak bilek manşetine yerleştirilen ziller
- 5: İçine jelatin yerleştirilmiş aplike
- 6: Gizli fermuar

Buluşun Açıklaması

Bu buluş; bebeklerin gelişim özelliklerine uygun oyuncakların üzerinde yer aldığı bir oyun tulumudur (1,2). Bu buluş ile bebeklerin ince ve kaba kas hareketlerinin gelişeceği düşünülmektedir.

Kol manşeti arasına yerleştirilmiş olan oyun parçaları (1), canlı renkli, sert, yumuşak, diş kaşıyıcı, içerisine küçük boncukların yerleştirildiği farklı özelliklerdeki nesnelere oluşacaktır. Bebeğin hareketlerini zorlaştırmaması için sadece kol manşetinin ön kısmına monte edilecektir. Her bir oyun parçasında bebeğin farklı dokunma duyusunun gelişeceği düşünülmektedir.

Göğüs kısmına takılan boş halkaya emzik takılacaktır (2). Böylece yere düşüp kirlenmesi ve kaybolması önlenmiş olacaktır.

Dizlerine, emeklediğinde ses çıkaran nesnenin yerleştirildiği aplike parçanın (3) içine hafif malzemeli bir nesne yerleştirilecektir. Böylece ses duyduğunda bebek daha fazla hareket edeceği için kaba motor hareketleri daha çabuk gelişeceği düşünülmektedir.

Ayak bilek manşetine yerleştirilen ziller (4) tulumun sadece dış yanlarına yerleştirilip, sabitlenecektir çünkü bebek oturduğunda ya da emeklediğinde rahatsız etmemesi düşünülmektedir.

Bebek oturduğunda kalınlık olacağı için hem sıcak tutacak, her oturup kalkma hareketinde ses çıkarabilecek, tulumun arka kısmına içine jelatin yerleştirilmiş bir aplike parçası (5) monte edilmesi düşünülmektedir.

Oyun tulumunun ön kapaması gizli fermuar (6) ile yapılacaktır.

Buluşun Sanayiye Uygulanma Biçimi

Yukarıda anlatılan oyuncaklı tulum diğer tulumlar gibi üretilecek üzerinde sadece oyuncak aksesuarlar yerleştirileceği için sanayide kolayca üretilebilir.

İSTEMLER

1) Buluş, bebekler için oyun tulumu olup özelliği, hem bir tulum olarak giyilebilir hem de bebeğin eğlenceli vakit geçirebileceği, oyuncak ve aksesuarları üzerinde barındıran ve gelişim özelliklerinin de gelişmesini sağlayan manşete monte edilen oyun parçaları (1), emeklediğinde ses çıkaran nesnenin yerleştirildiği aplike (3), ayak bilek manşetlerine yerleştirilen ziller (4), içine jelatin yerleştirilmiş aplike (5) içermesidir.

2) İstem 1'e göre bebekler için oyun tulumu olup, özelliği; kol manşetlerinin sadece ön kısmına monte edilen, oyun parçaları her biri birbirinden (1) farklı nesnelere, renkli kumaşlar ve farklı dolgu malzemeleri (büyük-küçük boncuk, elyaf) ve diş kaşıyıcılarından oluşmasıdır.

3) İstem 1'e göre bebekler için oyun tulumu olup, özelliği; diz bölgesinde emeklediğinde ses çıkaran nesnenin yerleştirildiği aplike parçanın (3) içine üzerine basıldığında öten, hafif malzemeli bir nesne yerleştirilmesidir.

4) İstem 1'e göre bebekler için oyun tulumu olup, özelliği; ayak bilek manşetine yerleştirilen ziller (4) bebek ayaklarını hareket ettirdiğinde ses çıkarması ve yanlarında sabitlenmesidir.

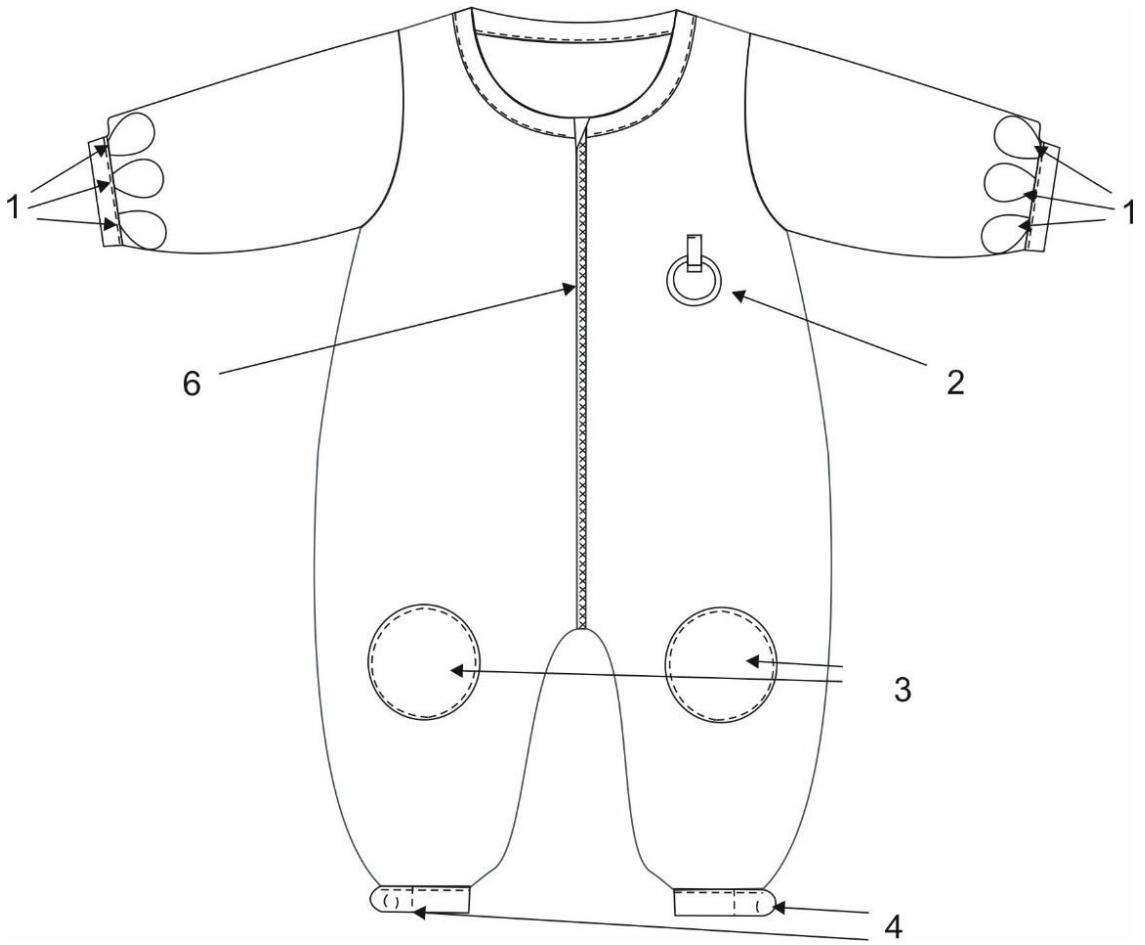
5) İstem 1'e göre bebekler için oyun tulumu olup, özelliği; oturduğunda kalınlık olacağı için hem sıcak tutacak hem de ses çıkaracak, tulum ile aplike parçasının arasına jelatin yerleştirilmesidir (5).

ÖZET

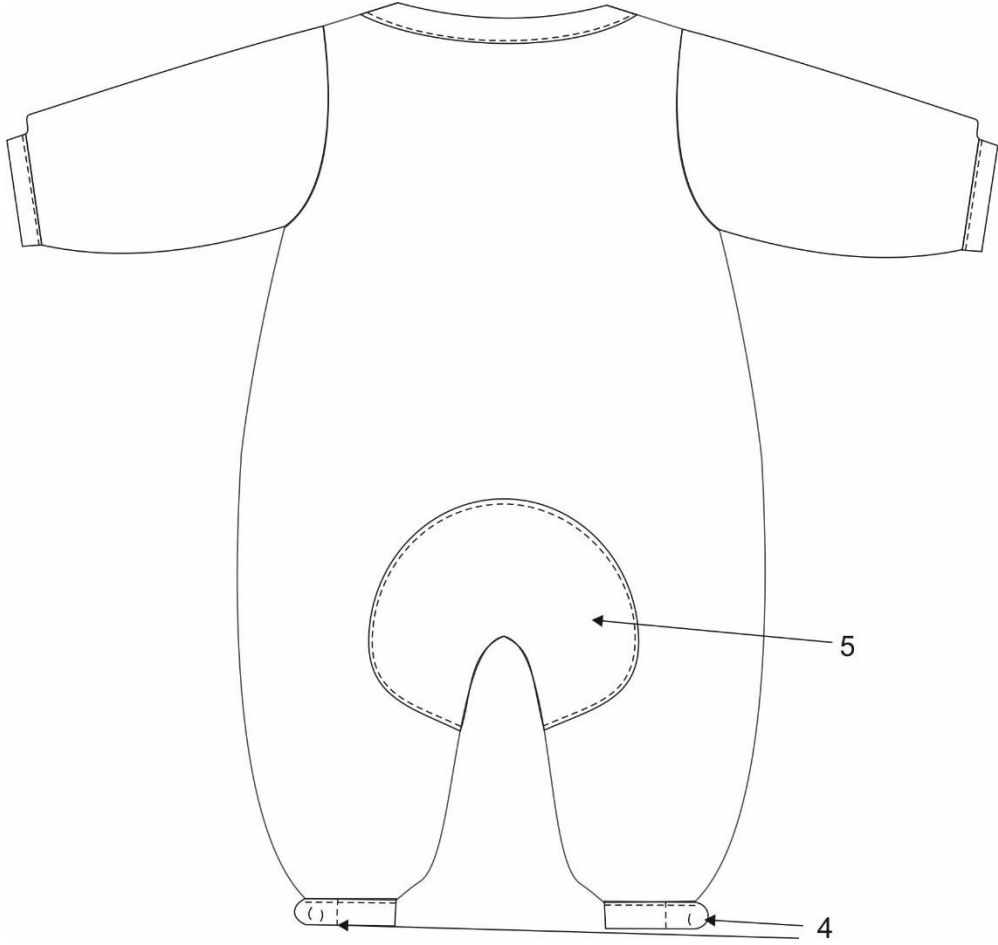
BEBEKLER İÇİN OYUN TULUMU

Bu buluş; bebeklerin gelişim özellikleri ve hareket yetenekleri dikkate alınarak vücudun belirli yerlerine renk ve sesiyle dikkatini çekebilecek, oyuncak ve aksesuarların yerleştirilmiştir. Böylece tek bir ürün ile bebeğin hem oyun oynayabileceği hem de giyinebileceği bir ürün oluşturulmuştur.

Oyuncaklar, yere düşmeyeceği için daha hijyenik olacak, tulum monte edildiği için boğulma tehlikesi taşımayacak ve hem tulum hem de birden fazla oyuncak üzerinde barındırdığı için ekonomiklik ayrıcalıklarını ebeveynlere sağlayacaktır.

ŞEKİL 1

ŞEKİL 2

9. EK 2

ÜRÜN 1

ÜRÜN 2

ÜRÜN 3

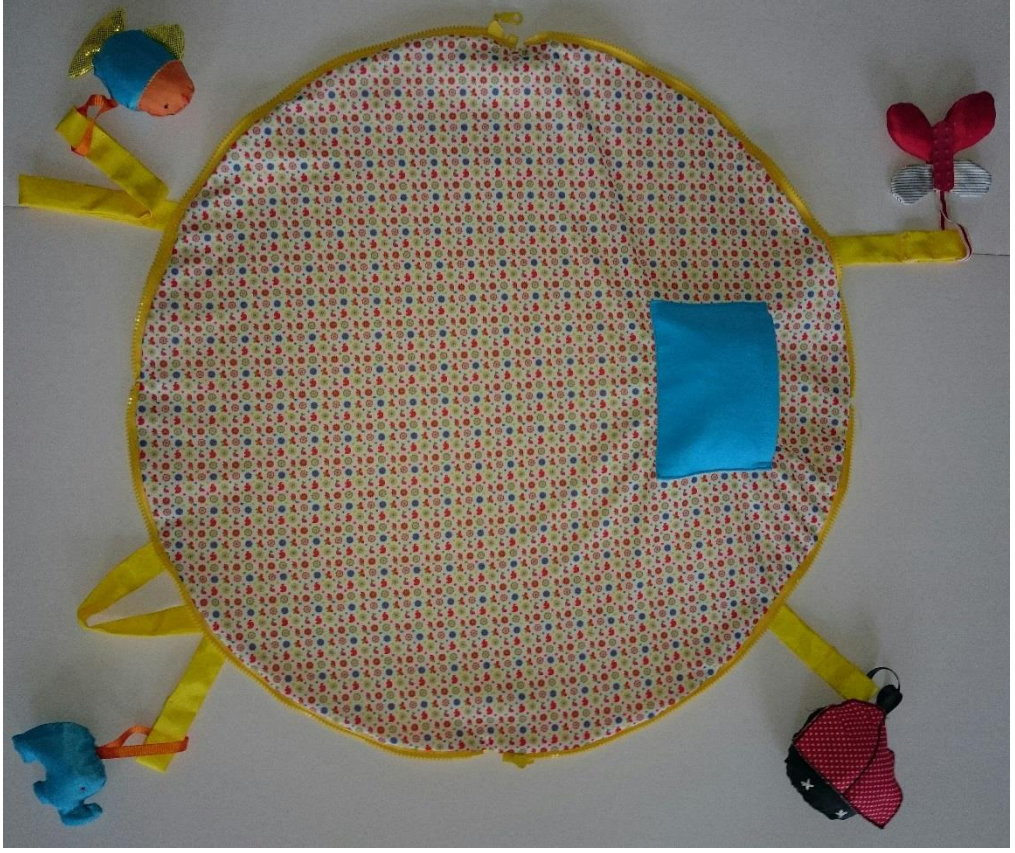
ÜRÜN 4

ÜRÜN 5

ÜRÜN 6

ÜRÜN 7

ÜRÜN 8

ÜRÜN 9

ÜRÜN 10

10. ÖZGEÇMİŞ

Adı Soyadı: Derya BULUÇ

Doğum Tarihi: 06.06.1979

E-Posta: derya.buluc@msgsu.edu.tr

Eğitim

2015 Sanatta Yeterlik: Haliç Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tekstil ve Moda Tasarımı Ana Sanat Dalı

2007 Yüksek Lisans: Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimler Enstitüsü Giyim Endüstrisi ve Moda Tasarımı Eğitimi

2002 Lisans: Gazi Üniversitesi Mesleki Eğitim Fakültesi Giyim Endüstrisi ve Giyim Eğitimi

Mesleki Deneyimi

2005- Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Meslek Yüksek Okulu Giyim Üretim Teknolojisi Programı Araştırma Görevlisi

2004 – 2005 Gazi Üniversitesi Ankara Meslek Yüksek Okulu Öğretim Görevlisi

2003 – 2004 Delta Tekstil Assyst Bilgisayar Operatörü

2002 – 2003 May Tekstil Stilist - Modelist